

Školský vzdelávací program

Základná škola, Strážnická 1, Skalica

Školský vzdelávací program je vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie schváleného ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140 s platnosťou od 1.9.2024, v súlade s Dodatkom č. 1 schváleného pod číslom 2023/10619:9-C2140 s účinnosťou od 10.10.2023, v súlade s Dodatkom č. 2 schváleného pod číslom 2024/13599:1-C2141 s účinnosťou od 1.9.2024, v súlade s Dodatkom č. 3 schváleného pod číslom 2025/7937:1-C2141 s účinnosťou od 1. mája 2025, v súlade s Dodatkom č. 4 schváleného pod číslom 2026/10555:3-A3610 s účinnosťou od 1. marca 2026, v súlade s Dodatkom č. 5 schváleného pod číslom 2026/10555:5-A3610 s účinnosťou od 1. septembra 2026.

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi nového štátneho kurikula Vzdelávanie pre 21. storočie. Reaguje na potreby modernej spoločnosti, regionálne špecifiká aj individuálne potreby žiakov. Zameriava sa na systematický rozvoj kľúčových kompetencií, podporu aktívneho učenia, kritického myslenia a formovanie osobnosti žiaka ako zodpovedného, tvorivého a empatického človeka.

Škola vytvára bezpečné, podnetné a inkluzívne prostredie, v ktorom je vzdelávanie chápané ako celoživotný proces založený na spolupráci, vzájomnom rešpekte.

Školský vzdelávací program je otvorený dokument a bude priebežne dopĺňaný.

Predkladateľ: Základná škola, Strážnická 1, Skalica

Adresa: Strážnická 1, 909 01 Skalica

IČO: 37838491

Riaditeľka školy: Ing. Eva Hanzalíková

Kontakty: +421 (0) 34 664 4358

3zsskalica@centrum.sk

www.3zsskalica.sk

Zriaďovateľ: Mesto Skalica

Adresa: Námestie Slobody 10, 909 01 Skalica

Kontakty: +421 (0) 34 690 3209

mesto@mesto.skalica.sk

www.skalica.sk

Názov vzdelávacieho programu: **MOVE – Mysli Objavuj Vytváraj Experimentuj**

Dĺžka štúdia: 9 rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Platnosť dokumentu: od 1. 9. 2026

Dátum vydania: 31.8. 2026

Dátum schválenia: 27.8. 2026

.....
Ing. Eva Hanzalíková
riaditeľka školy

Obsah

1.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.	VÝCHODISKÁ, POSLANIE, HODNOTY, VÍZIA ŠKOLY.....	5
3.	VYMEDZENIE CIEĽOV ŠKOLY	8
4.	PROFIL ABSOLVENTA.....	11
5.	VZDELÁVACIE CYKLY V ŠKOLSKOM VZDELÁVACOM PROGRAME.....	18
6.	ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	20
7.	UČEBNÝ PLÁN.....	23
8.	UČEBNÉ OSNOVY	24
9.	HODNOTENIE ŽIAKOV V ZÁKLADNOM VZDELÁVANÍ	24
10.	VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ZDRAV. ZNEVÝHOD., ŽIAKOV S NADANÍM A CUDZINCŮV	32
11.	STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA.....	60
12.	UMELÁ INTELIGENCIA V STRATEGICKOM PLÁNE.....	61
13.	ROZVOJ GRAMOTNOSTÍ	64
14.	PRIEREZOVÉ TÉMY	65
15.	VNÚTORNÝ SYSTÉM HODNOTENIA A AUTOEVALVÁCIA ŠKOLY	66
16.	BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA.....	67
17.	ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ KLUBKÁČIK	68
18.	ZÁVER.....	79

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základná škola, Strážnická 1, Skalica je plnoorganizovanou základnou školou, ktorá zabezpečuje primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie. Svojou činnosťou nadväzuje na tradície kvalitného vzdelávania v regióne Záhorie a zároveň aktívne reflektuje súčasné trendy a výzvy v oblasti školstva.

Škola poskytuje vzdelávanie, ktoré rešpektuje rozmanitosť žiakov, ich individuálne schopnosti, tempo učenia a osobnostný potenciál. Vzdelávací proces je orientovaný na rozvoj poznatkov, zručností, postojov a hodnôt, pričom dôraz sa kladie na prepájanie teórie s praktickým využitím v reálnom živote.

Pedagogický zbor školy vytvára prostredie podporujúce otvorenú komunikáciu, spoluprácu a inovatívne vyučovacie postupy. Škola rozvíja digitálne, čitateľské, matematické, občianske a sociálne kompetencie žiakov a podporuje ich schopnosť učiť sa, spolupracovať a zodpovedne sa rozhodovať. Dôležitou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je tiež vzájomná spolupráca so zákonnými zástupcami, miestnou komunitou a partnerskými inštitúciami.

Základná škola, Strážnická 1, Skalica je v prevádzke od roku 1974. V súčasnosti disponuje kvalitným materiálno-technickým vybavením, ktoré vytvára vhodné podmienky pre moderné a efektívne vzdelávanie. Výchovno-vzdelávací proces sa realizuje v 27 kmeňových triedach a v odborných učebniach cudzích jazykov, informatiky, biológie, chémie, fyziky a výtvarnej výchovy. Tieto priestory, podporujúce systematický rozvoj tvorivosti žiakov, umožňujú realizáciu praktickej a zážitkovej výučby.

Škola kladie dôraz na praktické vyučovanie. Kvalitne a moderne vybavené školské dielne poskytujú priestor na rozvoj manuálnych zručností, tvorivosti a samostatnosti žiakov v súlade s princípmi aplikovaného učenia.

Digitálne technológie sú integrálnou súčasťou vyučovania. Triedy sú vybavené interaktívnou a digitálnou technikou, ktorá umožňuje efektívne využívanie moderných vyučovacích metód a prácu s digitálnym obsahom, čím sa systematicky rozvíjajú digitálne kompetencie žiakov. Pedagogickí zamestnanci majú k dispozícii kvalitné pracovné zázemie a technické vybavenie, ktoré podporuje ich profesijnú pripravenosť.

Súčasťou vybavenia školy sú aj priestory pre šport a pohybové aktivity. Žiaci využívajú dve telocvične a moderné multifunkčné športoviská, ktoré podporujú ich fyzický rozvoj a zdravý životný štýl.

Prostredie školy je vytvárané so zreteľom na podporu učenia a celkového wellbeingu žiakov a pedagogických zamestnancov. Oddychové a relaxačné zóny v interiéri a exteriéri školy prispievajú k pozitívnej sociálnej klíme, rozvoju vzťahov a neformálnemu učeniu.

Významnou súčasťou edukačného prostredia je aj učenie v exteriéri školy. Školský areál bol rozšírený o vonkajšie učebne a prírodnú triedu v átriu školy s jazierkom. Tieto priestory vytvárajú podmienky pre zážitkové, bádateľsky orientované, interpersonálne vyučovanie v priamom kontakte s prírodou.

V roku 2022 škola iniciovala projekt „Jedlý park“, ktorý prepája vzdelávanie s princípmi udržateľnosti. Žiaci sa aktívne podieľali na jeho vytváraní výsadbou tradičných druhov drevín (liesok, jarabín, drieňov, starých odrôd jabloní a hrušiek), čím si rozvíjajú vzťah k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu a environmentálnej zodpovednosti. Súčasťou úprav bola aj výsadba živého plota z muchovníkov s ekologickou, estetickou a ochrannou funkciou.

Materiálno-technické a priestorové podmienky školy umožňujú flexibilnú organizáciu vyučovania, podporujú individualizáciu a aktívne zapojenie žiakov. Vytvárajú predpoklady pre systematický rozvoj kľúčových kompetencií potrebných pre život v 21. storočí, najmä schopnosť učiť sa, riešiť problémy, komunikovať, spolupracovať a konať zodpovedne.

2. VÝCHODISKÁ, POSLANIE, HODNOTY, VÍZIA ŠKOLY

2.1. Východiská a zameranie školy v kontexte vzdelávania pre 21. storočie

V duchu nového kurikula sa zameriavame na:

- rozvoj kľúčových kompetencií žiakov: schopnosť učiť sa, komunikačné a sociálne spôsobilosti, kritické a tvorivé myslenie, digitálna kompetencia, občianske a kultúrne povedomie, matematická a prírodovedná gramotnosť, podnikavosť a iniciatíva,
- aktívne a zmysluplné učenie,
- podporu wellbeing-u a duševného zdravia,
- inkluzívny prístup ku každému dieťaťu,
- prepojenie vzdelávania s reálnym životom,
- prípravu žiakov na ďalšie vzdelávanie a život v meniacej sa spoločnosti.

2.2. Poslanie školy

Poslaním Základnej školy, Strážnická 1, Skalica je poskytovať kvalitné, dostupné a inkluzívne základné vzdelávanie, ktoré všestranne rozvíja osobnosť každého žiaka, jeho vedomosti, zručnosti, postoje, hodnoty a gramotnosti potrebné pre život v súčasnej spoločnosti.

Škola vytvára bezpečné, podnetné a rešpektujúce prostredie, v ktorom má každý žiak možnosť rozvíjať svoj potenciál. Prostredníctvom moderných vzdelávacích metód, aktívneho učenia a prepájania poznatkov s reálnym životom vedie žiakov ku kritickému a tvorivému mysleniu, samostatnosti, zodpovednosti, spolupráci a celoživotnému učeniu.

Súčasťou poslania školy je rozvíjať doménové a prierezové gramotnosti vrátane digitálnej a AI gramotnosti, podporovať zdravý životný štýl, environmentálnu zodpovednosť, občianske povedomie, rešpekt k druhým a schopnosť žiakov orientovať sa v meniacom sa svete.

2.3. Hodnoty školy

Základná škola Strážnická 1 v Skalici vychádza zo spoločných hodnôt, ktoré formujú jej výchovno-vzdelávací proces, klímu školy a každodenné pôsobenie všetkých jej členov. Tieto hodnoty predstavujú základ, na ktorom škola buduje svoju identitu, smerovanie a kvalitu vzdelávania.

Kvalita vzdelávania je pre našu školu najvyššou prioritou. Usilujeme sa poskytovať vzdelávanie na vysokej odbornej úrovni, ktoré je založené na moderných pedagogických prístupoch, profesionalite učiteľov a neustálom skvalitňovaní vyučovacieho procesu. Dbáme na to, aby každý žiak dostával primeranú podporu pre svoj rozvoj a dosahoval svoj osobný potenciál.

Múdrost' a rozvíjanie poznania vnímame ako cieľ vzdelávania presahujúci samotné získavanie informácií. Vedíme žiakov k pochopeniu súvislostí, k schopnosti uplatňovať získané vedomosti v praxi a k celoživotnému učeniu. Podporujeme zvedavosť, tvorivosť a aktívny prístup k poznávaniu sveta.

Empatia je dôležitou hodnotou v medzil'udských vzťahoch v škole. Učíme žiakov vnímať pocity a potreby druhých, prejavovať porozumenie, ohľaduplnosť a ochotu pomáhať. Rozvíjaním empatie prispievame k vytváraniu zdravých vzťahov a pozitívnej školskej klímy.

Bezpečné a podporné prostredie považujeme za nevyhnutný predpoklad úspešného vzdelávania. Škola sa snaží vytvárať prostredie, v ktorom sa žiaci cítia prijatí, chránení a rešpektovaní. Podporujeme otvorenú komunikáciu, spoluprácu a vzájomnú dôveru medzi žiakmi, učiteľmi aj rodičmi.

Rešpekt, úcta a tolerancia sú základom všetkých vzťahov v škole. Vedíme žiakov k rešpektovaniu seba samých, ostatných ľudí, pravidiel školy i spoločenských hodnôt. Pestujeme kultivované správanie, slušnú komunikáciu a toleranciu k odlišnostiam.

Kritické a tvorivé myslenie rozvíjame ako kľúčovú kompetenciu pre život v modernej spoločnosti. Žiakov učíme samostatne myslieť, analyzovať informácie, overovať fakty, hľadať súvislosti a navrhovať inovatívne riešenia, klásť otázky a vytvárať si vlastné názory založené na argumentoch a faktoch.

Rozvoj digitálnych kompetencií a AI gramotnosti patrí z základným potrebám dnešnej doby. Žiakov vedíme k bezpečnému a zodpovednému využívaniu digitálnych technológií, učíme ich vyhľadávať a vyhodnocovať informácií z rôznych zdrojov.

Dodržiavanie disciplíny a pravidiel vnímame ako súčasť zodpovednosti a sebariadenia. Jasne stanovené pravidlá prispievajú k poriadku, bezpečnosti a spravodlivosti v škole a pomáhajú žiakom rozvíjať zmysel pre povinnosť a zodpovedné správanie.

Radost' a pozitívna atmosféra sú neoddeliteľnou súčasťou života školy. Usilujeme sa vytvárať radostné, motivujúce a podnetné prostredie, v ktorom majú žiaci radosť z učenia, zo spolupráce a zo svojich úspechov.

Tieto hodnoty sú prirodzene integrované do každodenného života školy a tvoria základ všetkých výchovno-vzdelávacích aktivít.

2.4. Prepojenie hodnôt školy so Školským vzdelávacím programom:

Školský vzdelávací program Základná škola, Strážnická 1, Skalica je koncipovaný tak, aby systematicky rozvíjal osobnosť žiaka v súlade s hodnotami školy a pripravil ho na úspešné uplatnenie v ďalšom vzdelávaní i v živote. Výchovno-vzdelávací proces cielene podporuje rozvoj kľúčových kompetencií, ktoré sa premietajú do profilu absolventa školy.

Dôraz na **kvalitu vzdelávania** sa v ŠkVP prejavuje výberom primeraných vzdelávacích stratégií, moderných vyučovacích metód a individuálneho prístupu k žiakom. Absolvent školy disponuje pevnými vedomosťami, zručnosťami, postojmi a hodnotami potrebnými pre život v dynamicky sa meniacej spoločnosti.

Rozvíjaním **múdrosti a poznania** škola vedie žiakov k hlbšiemu porozumeniu učiva, k prepájaniu poznatkov z rôznych vzdelávacích oblastí a k aktívnemu učeniu. Profil absolventa zahŕňa schopnosť učiť sa, orientovať sa v informáciách a rozvíjať svoje poznanie počas celého života.

Empatia, rešpekt a úcta sú hodnoty, ktoré sa premietajú do výchovného pôsobenia školy, triednických hodín, projektového vyučovania aj každodenného života školy. Absolvent je tolerantný, ohľaduplný, rešpektuje ľudské práva, dokáže spolupracovať v tíme, rešpektuje odlišnosti a správa sa slušne a zodpovedne, chápe fungovanie spoločnosti.

Vytváranie **bezpečného a podporného prostredia** je neoddeliteľnou súčasťou ŠkVP. Škola zabezpečuje priaznivú sociálnu klímu, podporuje duševné zdravie žiakov a predchádza nežiaducim javom. Absolvent sa cíti sebaisto, vie požiadať o pomoc a dokáže poskytovať podporu druhým.

Rozvoj **kritického a tvorivého myslenia** je cieľom naprieč všetkými vzdelávacími oblasťami. Žiaci sú vedení k samostatnému uvažovaniu, riešeniu problémov, hodnoteniu informácií a argumentácii. Absolvent dokáže formulovať vlastný názor, obhájiť ho a prijímať zodpovedné rozhodnutia.

Rozvoj **digitálnych kompetencií a AI gramotnosti** u žiakov zahŕňa budovanie zručností od základnej práce s informáciami až po bežné a kritické myslenie v online priestore.

Dodržiavanie disciplíny a pravidiel podporuje rozvoj sebakontroly, zodpovednosti a pracovných návykov. V profile absolventa sa tieto hodnoty odrážajú v schopnosti rešpektovať pravidlá, plniť povinnosti a správať sa zodpovedne v školskom aj mimoškolskom prostredí.

Škola zároveň kladie dôraz na **radosť z učenia a pozitívnu atmosféru**, ktoré motivujú žiakov k aktívnej účasti na vzdelávaní. Absolvent vníma školu ako miesto osobného rastu, má pozitívny vzťah k vzdelávaniu a k vlastnému rozvoju.

2.5. Vízia školy

Víziou Základnej školy, Strážnická 1, Skalica je byť **modernou, otvorenou a učiacou sa školou**, ktorá pripravuje žiakov na život v 21. storočí prostredníctvom kvalitného, zmysluplného a inkluzívneho vzdelávania.

Škola sa usiluje vytvárať prostredie, v ktorom sa každý žiak cíti prijatý, rešpektovaný a motivovaný rozvíjať svoj potenciál. Vzdelávanie je založené na aktívnom učení, rozvoji kritického myslenia, jazykovej a environmentálnej gramotnosti alebo na formovaní hodnotového systému žiakov.

Základná škola, Strážnická 1, Skalica chce byť školou:

- ktorá podporuje viacjazyčnosť a otvorenosť voči svetu,
- ktorá vedie žiakov k zodpovednému vzťahu k prírode a životnému prostrediu,
- ktorá rozvíja kritické myslenie a logiku u žiakov,
- ktorá podporuje zdravý životný štýl,
- ktorá spolupracuje s rodinou a komunitou,
- ktorá systematicky rozvíja wellbeing všetkých členov školského spoločenstva, vytvára bezpečné školské prostredie.

Integrácia vízie a hodnôt do vyučovania zaistí konzistentné smerovanie školy, pričom prepája každodennú prax s jej dlhodobými cieľmi. Tento prístup nielen podporuje súlad medzi teóriou a praxou, ale aj posilňuje pocit stotožnenia a angažovanosti všetkých zainteresovaných – počnúc od žiakov, učiteľov, zamestnancov, rodičov až po širšiu komunitu. Našou snahou je, aby vízia a hodnoty školy neboli len deklarované, ale aj aktívne žité a prejavovali sa v každom aspekte vzdelávacieho procesu a života školy.

3. VYMEDZENIE CIEĽOV ŠKOLY

3.1. Ciele ŠkVP vychádzajú:

1. **Zo zákona 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:**
 - získať kompetencie v oblasti komunikačných schopností, využívania digitálnych technológií, komunikácie v štátnom jazyku, cudzom jazyku a v národnostnej škole, národnostnej triede alebo v národnostnom školskom zariadení aj v jazyku národnostnej menšiny,
 - získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
 - ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,
 - naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
 - rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
 - posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám, tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
 - získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej proti spoločenskej činnosti,

- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia, znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými aj etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životného prostredia a rešpektovať všeludské etické hodnoty.
- získať vzdelanie podľa školského zákona,
- rozvíjať digitálne kompetencie vrátane bezpečného, kritického a tvorivého využívania digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie, porozumieť ich možnostiam a obmedzeniam, kriticky pracovať s médiami a sociálnymi sieťami a rozpoznávať nepravdivý, zavádzajúci, manipulatívny a syntetický obsah,
- získať informácie o právach dieťaťa a rozvíjať spôsobilosť na ich uplatňovanie; rozvíjať emočnú gramotnosť a emočnú odolnosť.

2. Zo Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie:

Každý žiak:

- má rozvinutú všestrannú a funkčnú gramotnosť v súlade s požiadavkami spoločnosti, vie ju uplatniť v každodennom živote a pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb,
- má vybudovaný základný hodnotovo-kultúrny rámec svojej osobnosti, ktorý ho orientuje a sprevádza pri plánovaní a dosahovaní individuálnych životných cieľov, ako aj pri participácii na širších spoločenských, kultúrnych a globálnych aktivitách,
- získal reálne vedomie o vlastnom osobnostnom potenciáli pre svoj ďalší vzdelávací rast a celostný rozvoj.

3.2. Vymedzenie vlastných strategických cieľov školy:

V súlade s víziou školy a princípmi kurikula Vzdelávanie pre 21. storočie si Základná škola, Strážnická 1, Skalica stanovuje tieto strategické ciele:

Rozvoj jazykových a komunikačných spôsobilostí

- posilňovať vyučovanie cudzích jazykov a komunikačných zručností,
- podporovať viacjazyčné prostredie a využívanie jazykov v reálnych situáciách,
- rozvíjať čitateľskú gramotnosť naprieč predmetmi.

Podpora environmentálnej výchovy a udržateľnosti

- systematicky integrovať environmentálnu výchovu do vyučovania aj mimoškolskej činnosti,
- viesť žiakov k ekologicky zodpovednému správaniu,
- rozvíjať vzťah k prírode prostredníctvom zážitkového učenia.

Rozvoj technického vzdelávania

- rozvíjať u žiakov technickú gramotnosť, technické myslenie, digitálne a praktické zručnosti,
- schopnosť riešiť problémy a tvoriť hodnotné riešenia pre reálny život,
- smerovať žiakov k tomu, aby porozumeli princípom techniky, technológií a ich vplyvu na spoločnosť a životné prostredie a aby ich vedeli zodpovedne, tvorivo a udržateľne využívať,
- zvyšovať motiváciu k technickým a prírodovedným odborom hravou a zážitkovou formou.

Rozvíjanie logiky, robotiky, počítačovej a digitálnej gramotnosti

- rozvíjať logické uvažovanie a schopnosť algoritmizácie od jednoduchých postupov až po komplexnejšie riešenia problémov,
- rozvíjať kritické myslenie, tvorivosť, spoluprácu a schopnosť riešiť problém,
- podporovať schopnosť plánovať, testovať, opravovať a zlepšovať riešenia,
- viesť žiakov k presnému vyjadrovaniu postupov a k práci s chybou ako prirodzenou súčasťou učenia,
- rozvíjať základy programovania prostredníctvom vizuálnych a blokových jazykov,
- využívať robotické stavebnice LEGO na prepojenie programovania s konštruovaním, mechanikou a technickou tvorbou,
- podporovať projektové vyučovanie, tímovú spoluprácu a prezentovanie vlastných riešení.

Využívanie umelej inteligencie (AI)

- viesť žiakov k základnému porozumeniu princípov umelej inteligencie primerane ich veku,
- rozvíjať schopnosť zmysluplne a eticky využívať AI nástroje na učenie, tvorbu a riešenie problémov,
- podporovať kritické myslenie pri práci s informáciami generovanými AI,
- formovať zodpovedný prístup k digitálnym technológiám a ochrane osobných údajov.

Rozvíjať zdravý životný štýl a šport

- rozvoj pohybovej gramotnosti a telesnej zdatnosti primerane veku a schopnostiam žiakov,
- podporu pravidelnej pohybovej aktivity a zdravých pohybových návykov,
- rozvíjanie fair play, spolupráce, sebadisciplíny a vytrvalosti prostredníctvom športových a tímových aktivít,
- formovanie uvedomeného vzťahu k zdravej výžive, prevencii ochorení a psychohygiene,
- podporu aktívneho oddychu a rovnováhy medzi učením, pohybom a regeneráciou.

Vytvárať pozitívny vzťah k svojmu regiónu, krajine

- zvyšovať u žiakov povedomie o tradíciách, kultúre, histórii a živote v regióne Záhorie,
- pestovať u žiakov národnú hrdosť, úctu k vlastnému i ostatným národom,
- viesť žiakov k aktívnemu poznávaniu svojej obce,

- dať príležitosť osvojiť si humanistické princípy a hodnoty demokratickej civilizácie.

Vytvárať inkluzívne a bezpečné školské prostredie

- vytvárať prostredie rešpektujúce individuálne potreby všetkých žiakov,
- podporovať wellbeing, duševné zdravie a pozitívne vzťahy,
- rozvíjať triedne a školské spoločenstvo,
- posilňovať emocionálne a sociálne kompetencie žiakov prostredníctvom ranných kruhov.

4. PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent Základnej školy, Strážnická, Skalica je osobnosť:

- ktorá je rozvíjaná v súlade s hodnotami školy a cieľmi školského vzdelávacieho programu,
- ktorá je pripravená pokračovať v ďalšom vzdelávaní sa a následne sa tiež aktívne zapájať do spoločenského života,
- ktorá disponuje vedomosťami, zručnosťami, postojmi a hodnotami potrebnými pre život v dynamicky sa meniacej spoločnosti.

Absolvent disponuje kvalitnými základmi vzdelania, primeranými jeho individuálnym schopnostiam a možnostiam. Ovláda základné vedomosti a zručnosti v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a dokáže ich uplatňovať v praktických situáciách. Má rozvinuté učebné návyky a pozitívny vzťah k učeniu, čo ho motivuje k ďalšiemu vzdelávaniu.

Absolvent školy je:

1. Učiaci sa a mysliteľ

- ovláda základy čitateľskej, matematickej, digitálnej a prírodovednej gramotnosti,
- dokáže kriticky a logicky myslieť, riešiť problémy, prepájať poznatky, pracovať s informáciami,
- vie vyjadrovať a interpretovať pojmy a vzťahy medzi nimi,
- uvedomuje si príležitosti aj riziká, ktoré predstavujú digitálne technológie,
- je motivovaný k celoživotnému učeniu.

2. Jazykovo a kultúrne gramotný

- komunikuje primerane veku a situácii v materinskom jazyku,
- má rozvinuté komunikačné zručnosti v cudzích jazykoch a pozitívny vzťah k ich učeniu,
- pozná kultúrnu rozmanitosť a prejavuje rešpekt voči iným národom a kultúram.

3. Zodpovedný občan a environmentálne uvedomelý človek

- chápe význam ochrany životného prostredia a správa sa ekologicky zodpovedne,
- rozumie základným princípom udržateľného rozvoja,

- vníma svoj vplyv na prírodu a snaží sa ho minimalizovať.

4. Sociálne zrelý a empatický jedinec

- dokáže spolupracovať v tíme, komunikovať, byť solidárny a preferovať riešenia konfliktov nenásilnou cestou,
- prejavuje empatiu, toleranciu a úctu k druhým,
- rešpektuje odlišnosti a uvedomuje si význam vzájomnej pomoci,
- preberá zodpovednosť za svoje správanie a rozhodnutia.

5. Sebavedomý, tvorivý a adaptabilný

- pozná svoje silné a slabé stránky, svoj potenciál a limity,
- dokáže samostatne aj tímovo pracovať,
- je otvorený zmenám, tvorivý a pripravený reagovať na nové výzvy,
- vie robiť rozhodnutia o ďalšom vzdelávaní a životnej budúcnosti vrátane profesijného smerovania.

Profil absolventa 1. cyklu

- ovláda základy čítania, písania, matematiky a digitálnych zručností,
- prejavuje zvedavosť a záujem o poznávanie,
- učí sa spolupracovať, komunikovať a rešpektovať druhých,
- dodržiava základné pravidlá správania a školského poriadku,
- rozvíja empatiu, zodpovednosť a pozitívny vzťah k učeniu,
- zažíva radosť zo školských aktivít a pociť bezpečia,
- dokáže samostatne pracovať s informáciami a kriticky ich hodnotiť.

4.1. Kľúčové kompetencie absolventa školy

Na základe hodnôt školy a cieľov ŠVP absolvent rozvíja najmä tieto kľúčové kompetencie:

- **Kompetencia k celoživotnému učeniu** – schopnosť učiť sa, plánovať vlastné učenie, hodnotiť svoje pokroky.
- **Kompetencia k riešeniu problémov** – schopnosť analyzovať situácie, hľadať riešenia a uplatňovať logické myslenie.
- **Komunikačné kompetencie** – kultivované vyjadrovanie, aktívne počúvanie, primeraná argumentácia.
- **Sociálne a personálne kompetencie** – spolupráca, empatia, sebareflexia, zodpovednosť za vlastné konanie.
- **Občianske kompetencie** – rešpektovanie pravidiel, práv a povinností, zodpovedné správanie v spoločnosti.

4.2. Rozvoj kľúčových kompetencií žiakov

Školský vzdelávací program Základná škola, Strážnická 1, Skalica je zameraný na systematický a cieľavedomý rozvoj kľúčových kompetencií žiakov v súlade s cieľmi primárneho vzdelávania (ISCED 1) a nižšieho sekundárneho vzdelávania (ISCED 2). Rozvoj kľúčových kompetencií

vychádza z hodnôt školy a je integrálnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu vo všetkých vzdelávacích oblastiach.

Kľúčové kompetencie sú rozvíjané prostredníctvom vhodne zvolených vyučovacích metód a foriem práce, projektového a kooperatívneho vyučovania, diferenciácie a individualizácie vzdelávania, ako aj prostredníctvom výchovného pôsobenia školy a celkovej klímy školského prostredia.

Kompetencia k celoživotnému učeniu

Škola vytvára podmienky na rozvoj schopnosti žiakov učiť sa, plánovať a organizovať vlastné učenie, hodnotiť svoje výsledky a preberať zodpovednosť za svoj vzdelávací proces. Žiaci sú vedení k aktívnemu osvojovaniu poznatkov, k sebareflexii a k rozvíjaniu pozitívneho vzťahu k učeniu. V ISCED 2 sa dôraz kladie na samostatnosť, kritické hodnotenie vlastných pokrokov a vedomú prípravu na ďalšie vzdelávanie.

Kompetencia k riešeniu problémov

Rozvoj tejto kompetencie je podporovaný zadávaním primeraných problémových úloh, podporou logického a kritického myslenia a vedením žiakov k hľadaniu rôznych spôsobov riešenia. Žiaci sa učia analyzovať situácie, vyvodzovať závery a uplatňovať získané poznatky v nových podmienkach. V nižšom sekundárnom vzdelávaní sa posilňuje schopnosť samostatného rozhodovania a argumentácie.

Komunikačné kompetencie

Škola systematicky rozvíja schopnosť žiakov kultivovane sa vyjadrovať ústne i písomne, aktívne počúvať a primerane reagovať. Dôraz sa kladie na porozumenie textu, formulovanie vlastného názoru a vecnú argumentáciu. V ISCED 2 sa komunikačné kompetencie rozširujú o schopnosť prezentovať výsledky práce a zapájať sa do diskusie.

Sociálne a personálne kompetencie

Výchovno-vzdelávací proces podporuje rozvoj spolupráce, empatie, sebaúcty a zodpovednosti. Žiaci sú vedení k rešpektovaniu individuality, k tímovej práci a k uvedomovaniu si vlastnej úlohy v kolektíve. Škola vytvára bezpečné a podporné prostredie, ktoré umožňuje rozvoj sebavedomia a pozitívnych medzil'udských vzťahov.

Občianske kompetencie

Rozvoj občianskych kompetencií je realizovaný prostredníctvom dodržiavania pravidiel školy, rešpektovania práv a povinností a vedenia žiakov k zodpovednému správaniu. Žiaci sú oboznamovaní so základnými hodnotami spoločnosti, významom disciplíny, tolerancie a úcty. V ISCED 2 sa posilňuje uvedomovanie si osobnej zodpovednosti a aktívneho postoja k spoločenskému daniu.

Digitálne kompetencie

Škola sa zameriava na získanie a rozvoj zručností žiakov v práci s digitálnymi technológiami a nástrojmi AI, na rozvoj schopností vyhľadávať, analyzovať a kriticky hodnotiť informácie, efektívne komunikovať a spolupracovať v digitálnom prostredí. Žiaci si osvojujú zásady bezpečného a etického správania v online priestore, učia sa overovať výstupy AI, rozlišovať spoľahlivé informácie a využívať AI pri tvorbe vlastných textov, prezentácií, obrázkov či projektov.

4.3. Prepojenie školských aktivít s rozvojom kľúčových kompetencií žiakov

Výchovno-vzdelávacie aktivity Základnej školy, Strážnická 1, Skalica sú systematicky plánované a realizované tak, aby cielene rozvíjali kľúčové kompetencie žiakov, ktoré sú definované v novom štátnom kurikule. Prostredníctvom projektov, krúžkov a spoluprác škola zabezpečuje komplexný rozvoj osobnosti žiaka.

1. Jazykové a komunikačné kompetencie

Rozvíjané prostredníctvom aktivít:

- projektové dni cudzích jazykov,
- jazykové a konverzačné krúžky,
- čitateľské projekty a práca s textom,
- prezentácie, diskusie, dramatizácia,
- medzipredmetové projekty s jazykovým presahom.

Žiak:

- vyjadruje svoje myšlienky jasne a primerane situácii,
- rozvíja komunikačné zručnosti v materinskom aj cudzích jazykoch,
- získava pozitívny vzťah k jazykovej a kultúrnej rozmanitosti.

2. Kompetencie učiť sa a riešiť problémy

Rozvíjané prostredníctvom aktivít:

- projektové a zážitkové vyučovanie,
- bádateľské aktivity a terénne pozorovania,
- environmentálne a prírodovedné projekty,
- samostatné a skupinové úlohy.

Žiak:

- aktívne sa zapája do učenia,
- dokáže vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie,
- rieši problémy a hľadá rôzne riešenia,
- reflektuje svoj pokrok v učení.

3. Digitálne kompetencie

Rozvíjané prostredníctvom aktivít:

- projektové vyučovanie s využitím AI nástrojov,
- tvorba prezentácií a jednoduchých digitálnych výstupov,
- online jazykové projekty a spolupráce,
- riešenie problémových úloh z reálneho života,
- skupinová práca a diskusia,
- digitálne a informatické krúžky,
- reflexia a sebahodnotenie žiakov.

Žiak:

- používa digitálne technológie samostatne, bezpečne a zodpovedne,
- kriticky posudzuje informácie a výstupy umelej inteligencie,
- vie vytvoriť vlastný digitálny obsah,
- dokáže využívať digitálne nástroje na učenie a komunikáciu,
- rozvíja kritické myslenie pri práci s informáciami,
- dodržiava etické zásady práce v digitálnom prostredí,
- chápe zásady princípu fungovania AI.

4. Sociálne a personálne kompetencie

Rozvíjané prostredníctvom aktivít:

- skupinová a projektová práca,
- triednické hodiny a komunitné aktivity,
- spolupráca v záujmových útvaroch,
- preventívne a wellbeing programy.

Žiak:

- spolupracuje v tíme a rešpektuje druhých,
- komunikuje kultivovane a empaticky,
- preberá zodpovednosť za svoje správanie,
- dokáže riešiť konflikty primeraným spôsobom.

5. Občianske kompetencie

Rozvíjané prostredníctvom aktivít:

- environmentálne projekty a tematické dni,
- aktivity zamerané na udržateľný rozvoj,
- spolupráca s komunitou a miestnymi inštitúciami,
- diskusie o spoločenských témach primerané veku.

Žiak:

- chápe základné hodnoty demokratickej spoločnosti,
- správa sa zodpovedne voči prostrediu a spoločnosti,
- rozvíja environmentálne povedomie a aktívny občiansky postoj.

6. Kultúrne a tvorivé kompetencie

Rozvíjané prostredníctvom aktivít:

- umelecké a dramatické krúžky,
- projekty spojené s kultúrou krajín,
- tvorivé úlohy a prezentácie,
- školské a triedne podujatia.

Žiak:

- rozvíja kreativitu a estetické cítenie,
- poznáva kultúrne hodnoty a tradície,
- dokáže tvorivo prejsť svoje nápady.

Realizované aktivity vytvárajú prepojený a funkčný systém, v ktorom sú kľúčové kompetencie rozvíjané prirodzene, priebežne a zmysluplne. Škola tak pripravuje žiakov nielen na ďalšie štúdium, ale aj na aktívny a zodpovedný život v 21. storočí.

4.4. Príklady vzdelávacích a výchovných aktivít školy

Základná škola, Strážnická 1, Skalica realizuje výchovno-vzdelávací proces prostredníctvom rôznorodých aktivít, projektov a spoluprác, ktoré podporujú rozvoj kľúčových kompetencií, jazykových zručností a environmentálneho povedomia žiakov.

1. Projekty zamerané na jazykové vzdelávanie

Škola dlhodobo podporuje rozvoj jazykových kompetencií žiakov prostredníctvom projektového a zážitkového učenia, napríklad:

- **Projektové dni cudzích jazykov** – tematické vyučovanie spojené s kultúrou krajín, kde sa daný jazyk používa (tradície, jedlo, hudba, realita),
- **Čitateľské a jazykové projekty** – čítanie s porozumením, práca s autentickými textami, tvorba vlastných príbehov, prezentácií a jednoduchých textov v cudzom jazyku,
- **Medzipredmetové projekty** – prepojenie jazykov s dejepisom, geografiou, výtvarnou výchovou alebo informatikou,
- zapájanie sa do **online jazykových aktivít a spoluprác** so školami v zahraničí.

2. Environmentálne a prírodovedné aktivity

Environmentálna výchova je prirodzene integrovaná do vyučovania aj mimoškolských činností. Škola sa zameriava najmä na zážitkové a praktické formy učenia:

- **environmentálne projekty a tematické dni** (Deň Zeme, Deň vody, Deň stromov, Deň mlieka),
- **prírodovedné vychádzky a terénne pozorovania** v okolí školy a regiónu,
- **triedenie odpadu a environmentálne správanie v praxi** – vedenie žiakov k zodpovednosti za školské prostredie,
- **školské projekty zamerané na udržateľnosť** – starostlivosť o školské okolie, zeleň, bylinkové alebo tematické záhony, prírodná trieda,
- **diskusie** o klimatických zmenách, ochrane prírody a udržateľnom životnom štýle primerané veku žiakov.

3. Záujmové útvary a krúžky

V rámci mimoškolskej činnosti škola ponúka záujmové útvary, ktoré podporujú individuálne nadanie a záujmy žiakov:

- Jazykové krúžky
- Environmentálny - prírodovedný krúžok,
- Čitateľský krúžok,
- Digitálne a informatické krúžky,
- Športové a pohybové aktivity,
- Umelecké krúžky a iné.

4. Spolupráca školy s rodičmi a komunitou

Škola aktívne spolupracuje s rodičmi a miestnou komunitou s cieľom podporovať všestranný rozvoj žiakov:

- zapájanie rodičov do školských aktivít, projektov a podujatí,
- spolupráca s miestnymi kultúrnymi, environmentálnymi a vzdelávacími inštitúciami,
- návštevy knižnice, múzea, prírodných lokalít a významných miest regiónu,
- organizovanie besied, exkurzií a workshopov.

5. Podpora wellbeingu a sociálnych zručností

Súčasťou aktivít základnej školy je aj systematická starostlivosť o duševné zdravie a dobré vzťahy v škole:

- triednické hodiny zamerané na vzťahy, komunikáciu a sebareflexiu,
- preventívne programy a diskusie primerané veku žiakov,
- podpora spolupráce, empatie a riešenia konfliktov,
- aktivity posilňujúce triedne a školské spoločenstvo.

6. Aktivity zamerané na rozvoj digitálnych kompetencií

Dôraz sa kladie na zodpovedné, bezpečné a efektívne využívanie digitálnych technológií vrátane nástrojov umelej inteligencie (AI) v procese učenia aj v každodennom živote. Rozvoj digitálnych kompetencií je realizovaný prostredníctvom vzdelávacích aj výchovných aktivít, ktoré sú integrované do vyučovacích predmetov aj mimoškolskej činnosti.

7. Vzdelávacie aktivity

Škola zabezpečuje:

- integráciu digitálnych technológií do vyučovacieho procesu naprieč predmetmi,
- rozvoj informačnej a mediálnej gramotnosti, vrátane schopnosti kriticky hodnotiť informácie a identifikovať dezinformácie,
- využívanie digitálnych nástrojov a aplikácií pri tvorbe prezentácií, projektov a iného digitálneho obsahu,
- oboznamovanie žiakov so základmi práce s umelou inteligenciou a jej praktickým využitím vo vzdelávaní,
- rozvoj algoritmického myslenia a základov programovania,
- realizáciu projektového a problémového vyučovania s využitím digitálnych technológií.

8. Výchovné aktivity

V oblasti výchovy škola podporuje:

- formovanie zodpovedného a etického správania žiakov v digitálnom prostredí,
- prevenciu kyberšikany a rizikového správania na internete,
- rozvoj povedomia o ochrane osobných údajov a digitálnej bezpečnosti,
- diskutovanie o etických aspektoch využívania umelej inteligencie (autorské práva, dôveryhodnosť informácií),
- budovanie zdravého vzťahu k digitálnym technológiám a prevenciu nadmerného používania digitálnych zariadení,
- Anonymné schránky dôvery na chodbách školy.

5. VZDELÁVACIE CYKLY V ŠKOLSKOM VZDELÁVACOM PROGRAME

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom aj reformou Vzdelávanie pre 21. storočie, ktorá zavádza vzdelávacie cykly ako základnú organizačnú jednotku kurikula. Vzdelávacie cykly vytvárajú flexibilnejší priestor na rozvoj žiakov, podporujú ich individuálne tempo učenia a umožňujú systematický rozvoj kľúčových kompetencií. Cykly predstavujú ucelené obdobia vzdelávania, v ktorých sa plánuje, realizuje a hodnotí výchovno-vzdelávací proces so zameraním na:

- postupné dosahovanie očakávaných výstupov vzdelávania,
- systematický rozvoj kľúčových kompetencií žiaka,
- podporu individuálneho tempa učenia sa,
- inkluzívny prístup a wellbeing.

5.1. Prvý vzdelávací cyklus

1. – 3. ročník základnej školy

Prvý vzdelávací cyklus je zameraný najmä na základy učenia sa, adaptáciu na školské prostredie, osvojovanie si elementárnych gramotností a komplexný rozvoj osobnosti dieťaťa.

Charakteristika cyklu:

- rozvoj čitateľskej, vizuálnej a komunikačnej gramotnosti,
- rozvoj občianskej gramotnosti, sociálnej a emocionálnej gramotnosti,
- rozvoj digitálnej a AI gramotnosti,
- formovanie základných matematických a logických predstáv,
- rozvoj finančnej gramotnosti,
- rozvoj environmentálnej gramotnosti, vytváranie základov environmentálneho uvedomovania a hodnotového vzdelávania.

Vzdelávanie v tomto cykle je realizované integrovane, hravou a zážitkovou formou, kladie dôraz na názornosť, aktivitu žiakov, skúsenostné učenie a bezpečné prostredie.

5.2. Druhý vzdelávací cyklus

4. – 5. ročník základnej školy

Druhý vzdelávací cyklus predstavuje prechod medzi primárnym a nižším sekundárnym vzdelávaním.

Charakteristika cyklu:

- prehľbovanie čitateľskej gramotnosti a komunikačných zručností,
- systematický rozvoj cudzojazyčných kompetencií,
- rozvoj schopnosti učiť sa, plánovať a hodnotiť vlastné učenie,
- posilňovanie environmentálneho povedomia a zodpovedného správania,
- rozvoj digitálnych kompetencií v súlade s vekom žiakov.

Vyučovanie podporuje prepojenie predmetov, projektové a tímové vyučovanie a rozvoj samostatnosti žiakov.

5.3. Tretí vzdelávací cyklus

6. – 9. ročník základnej školy

Tretí vzdelávací cyklus je zameraný na prehľbovanie poznatkov, rozvoj kritického myslenia žiakov, prípravu na ďalšie vzdelávanie a uplatnenie v živote.

Charakteristika cyklu:

- rozvoj kritického myslenia, argumentácie a reflexie,
- posilňovanie jazykovej, digitálnej a mediálnej gramotnosti,
- cielený rozvoj environmentálneho myslenia a udržateľného konania,
- formovanie občianskej zodpovednosti a hodnotového systému,
- podpora kariérovej orientácie žiakov a príprava na ich ďalšiu vzdelávaciu dráhu.

Vzdelávanie v tomto cykle je realizované prostredníctvom projektov, diskusií, prakticky orientovaných úloh a prepájania učiva s reálnym životom.

5.4. Prepojenie vzdelávacích cyklov s kľúčovými kompetenciami

Vzdelávacie cykly vytvárajú rámec pre postupný a systematický rozvoj kľúčových kompetencií:

- jazykových a komunikačných,
- kompetencií učiť sa a riešiť problémy,
- digitálnych kompetencií,
- sociálnych a interpersonálnych kompetencií,
- občianskych kompetencií,
- kultúrnych a tvorivých kompetencií.

Kľúčové kompetencie sú rozvíjané kontinuálne naprieč všetkými vzdelávacími cyklami, pričom ich úroveň aj náročnosť sa primerane zvyšuje.

Zavedenie vzdelávacích cyklov umožňuje:

- lepšie reagovať na individuálne potreby žiakov,
- gradovať náročnosť učiva a výstupov,
- podporovať inklúziu a wellbeing,
- realizovať zmysluplné, kompetenčne orientované vzdelávanie.
-

6. ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie v Základnej škole Strážnická, Skalica sa uskutočňuje v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie, príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto Školským vzdelávacím programom.

Škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v dennej forme štúdia s dôrazom na vytváranie bezpečného, inkluzívneho, podnetného a rešpektujúceho prostredia, ktoré podporuje všestranný rozvoj osobnosti každého žiaka.

Výchovno-vzdelávací proces je organizovaný s prihliadnutím na vekové a individuálne osobitosti žiakov, ich vzdelávacie potreby, schopnosti, záujmy a potenciál. Pri organizácii vyučovania škola uplatňuje princípy rovnosti príležitostí, inkluzívneho vzdelávania, individualizácie a diferenciacie výchovy a vzdelávania.

Vzdelávanie sa uskutočňuje vo vzdelávacích cykloch v súlade so Štátnym vzdelávacím programom. Organizácia vyučovania vytvára podmienky na dosahovanie cieľov vzdelávania prostredníctvom aktívnych metód učenia, medzipredmetových vzťahov, projektového a bádateľského vyučovania, praktických činností, zážitkového učenia a efektívneho využívania digitálnych technológií.

Súčasťou organizácie výchovy a vzdelávania sú účelové cvičenia, didaktické hry, exkurzie, vychádzky, školy v prírode, lyžiarske výcviky, plavecké výcviky, športové kurzy, kultúrne

podujatia, preventívne programy, environmentálne aktivity a ďalšie vzdelávacie aktivity organizované školou v súlade s platnými právnymi predpismi.

Škola implementuje ranné kruhy ako integrálnu súčasť budovania bezpečnej klímy, podpory duševného zdravia a inkluzívneho vzdelávania. Cieľom ranných kruhov je psychosociálne naladenie žiakov na vyučovací deň, rozvoj emočnej inteligencie, komunikačných zručností, vzájomného rešpektu a prevencia rizikového správania v triednych kolektívoch. Ranné kruhy sa realizujú raz za týždeň v časovom rozsahu 10 minút pred začiatkom prvej vyučovacej hodiny, od 7:45 do 7:55. Aktivitu vedie triedny učiteľ, prípadne člen školského podporného tímu. Účasť žiakov na rannom kruhu je povinná a považuje sa za súčasť vyučovacieho dňa. Čas strávený na rannom kruhu sa nezapočítava do celkového týždenného počtu hodín dotácie učebného plánu, je však pevnou súčasťou režimu dňa. Obsahovo kruhy naplňajú prierezovú tému Osobnostný a sociálny rozvoj. Ich obsah vychádza z metodických odporúčaní Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a rešpektuje aktuálne potreby konkrétneho triedneho kolektívu.

Škola vytvára podmienky na rozvoj nadania a talentu žiakov, podporuje ich účasť v predmetových olympiádach, súťažiach, projektoch, mimoškolských aktivitách a dobrovoľníckych činnostiach. Súčasne zabezpečuje podporné opatrenia pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v rozsahu ustanovenom všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Neoddeliteľnou súčasťou organizácie výchovy a vzdelávania je spolupráca školy so zákonnými zástupcami žiakov, školským podporným tímom, poradenskými zariadeniami, zriaďovateľom, inštitúciami, organizáciami a ďalšími partnermi školy. Škola podporuje otvorenú komunikáciu, partnerskú spoluprácu a aktívne zapájanie rodičov do života školy.

Súčasťou organizácie výchovy a vzdelávania je aj priebežné monitorovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, hodnotenie dosahovaných výsledkov vzdelávania, rozvoj kľúčových kompetencií, gramotností a prierezových tém, ako aj pravidelná autoevalvácia školy zameraná na neustále zvyšovanie kvality poskytovaného vzdelávania.

6.1. Tematické dni a tematické týždne

Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu školy sú tematické dni a tematické týždne, ktoré vhodným spôsobom prepájajú obsah jednotlivých vzdelávacích oblastí s praktickým životom, aktuálnymi spoločenskými témami, hodnotami školy a rozvojom gramotností žiakov.

Tematické dni umožňujú realizovať vzdelávanie zážitkovou, projektovou, bádateľskou a medzipredmetovou formou. Vytvárajú priestor na spoluprácu žiakov rôznych tried a ročníkov, tímovú prácu, učenie sa v reálnych situáciách, využívanie školského areálu a učenie sa mimo triedy.

Obsah tematických dní a týždňov sa zameriava najmä na:

- zdravie, zdravý životný štýl a správne stravovacie návyky,

- ochranu prírody, environmentálnu zodpovednosť a udržateľnosť,
- vodu, klímu, biodiverzitu a ochranu prírodných zdrojov,
- bezpečnú a udržateľnú mobilitu,
- cudzie jazyky, kultúrnu rozmanitosť a európske povedomie,
- občianstvo, demokraciu, ľudské práva, toleranciu a vzájomný rešpekt,
- finančnú, digitálnu, mediálnu a ďalšie gramotnosti,
- vedu, techniku, tvorivosť a praktické zručnosti,
- šport, pohyb, duševnú pohodu a zdravé medziľudské vzťahy,
- tradície, kultúrne dedičstvo a významné spoločenské udalosti.

Škola môže v priebehu školského roka realizovať napríklad Svetový deň mlieka v školách, Svetový deň vody, Deň Zeme, Európsky deň jazykov, Európsky týždeň mobility, ako aj ďalšie tematické dni a týždne podľa aktuálnych potrieb, podmienok školy, školských projektov a celospoločenských tém.

Tematické dni a týždne sa môžu uskutočňovať v rámci jednotlivých vyučovacích predmetov, blokového a projektového vyučovania, triednických hodín, školských projektov, exkurzií, workshopov, súťaží, aktivít školského klubu detí a ďalších školských a mimoškolských činností.

Pri ich realizácii škola podporuje aktívne učenie, spoluprácu, tvorivosť, kritické myslenie, samostatnosť a zodpovednosť žiakov. Tematické dni zároveň vytvárajú prirodzený priestor na rozvoj prierezových gramotností a prepájanie vedomostí a zručností z viacerých vzdelávacích oblastí.

Konkrétny výber, obsah, rozsah a spôsob realizácie tematických dní a týždňov sa každoročne prispôsobuje aktuálnym podmienkam a prioritám školy a môže byť rozpracovaný v pláne práce školy alebo v ďalších interných plánoch.

6.2. Organizačné formy vyučovania

Škola pri výchove a vzdelávaní využíva najmä tieto organizačné formy:

- frontálne vyučovanie
- skupinové a kooperatívne učenie
- individuálnu prácu
- projektové a bádateľské vyučovanie
- zážitkové učenie
- praktické vyučovanie
- terénne vyučovanie
- digitálne vzdelávanie
- exkurzie, účelové cvičenia, kurzy a ďalšie organizačné formy

Škola volí organizačné formy vyučovania primerane cieľom vzdelávania, vekovým osobitostiam žiakov a charakteru vzdelávacích činností tak, aby podporovala aktívne učenie, rozvoj kľúčových kompetencií, gramotností a prierezových tém v súlade s filozofiou nového kurikula.

7. UČEBNÝ PLÁN

Rámcový učebný plán 1. cyklus					
Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín za 1. cyklus	Ročník		
			1.	2.	3.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	24	8+1	8	8
	Anglický jazyk	3	1	2	3
Matematika a informatika	Matematika	12	4	4	4
	Logika	0	1	0	0
	Informatika	1	0	1	1
Človek a príroda	Človek a príroda	3	1	1	1
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť	3	0	1	2
	Náboženská výchova Etická výchova	3	1	1	1
Človek a svet práce	Človek a svet práce	3	1	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	3	1	1	1
	Výtvarná výchova	3	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	6	2	2	2
	Celkový počet hodín ŠVP	64	22	23	25
	Disponibilné hodiny v ŠKVP	6	3	3	0

Využitie disponibilných hodín v 1. cykle vzdelávania

Disponibilné hodiny v celkovej dotácii šesť hodín boli v 1. cykle vzdelávania účelne využité s cieľom podporiť rozvoj základných gramotností žiakov, ich logického myslenia a posilniť ich kľúčové kompetencie v súlade s princípmi nového kurikula.

V 1. ročníku bola jedna disponibilná hodina pridelená na posilnenie vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, konkrétne predmetu slovenský jazyk a literatúra, bez rozšírenia obsahového štandardu, s dôrazom na upevňovanie základných jazykových zručností. Zároveň boli do vzdelávacieho programu zaradené predmety anglický jazyk a logika, každý s týždennou dotáciou jednej hodiny, s cieľom podporiť rozvoj komunikačných kompetencií v cudzom jazyku, logickej a digitálnej gramotnosti už v ranom štádiu vzdelávania.

V 2. ročníku boli disponibilné hodiny využité na ďalšie systematické posilnenie vzdelávania v oblasti jazykov a digitálnych technológií. Predmet anglický jazyk bol posilnený o dve hodiny týždenne, čím sa vytvárajú lepšie podmienky pre rozvoj jazykových kompetencií, najmä v oblasti porozumenia a komunikácie. Predmet informatika bol posilnený o jednu hodinu týždenne, s dôrazom na rozvoj logického myslenia, učenie základov programovania, digitálnej gramotnosti a bezpečného používania digitálnych technológií.

Takto nastavené využitie disponibilných hodín reflektuje potreby žiakov a podporuje rozvoj ich schopností pre život v dynamicky sa meniacom prostredí.

8. UČEBNÉ OSNOVY

Sú rozpracované v súlade s princípmi nového kurikula a vychádzajú zo vzdelávacích štandardov pre jednotlivé vzdelávacie oblasti. Pre 1. vzdelávací cyklus sú učebné osnovy rozpracované podľa vzdelávacích oblastí nasledovne:

- Jazyk a komunikácia
- Matematika a informatika
- Človek a príroda
- Človek a spoločnosť
- Človek a svet práce
- Umenie a kultúra
- Zdravie a pohyb

Učebné osnovy sú koncipované tak, aby zabezpečovali prepojenie vzdelávacích cieľov, obsahových a výkonových štandardov a smerovali k rozvoju kľúčových kompetencií žiakov.

Zároveň zohľadňujú princípy diferenciacie a individualizácie, čím umožňujú prispôbovať vzdelávacie stratégie individuálnym potrebám, schopnostiam a tempu učenia žiakov.

Učebné osnovy sú otvoreným dokumentom, ktorý umožňuje pedagogickým zamestnancom flexibilne reagovať na potreby žiakov a podmienky školy.

Učebné osnovy tvoria samostatnú prílohu č. 1 Školského vzdelávacieho programu.

9. HODNOTENIE ŽIAKOV V ZÁKLADNOM VZDELÁVANÍ

9.1. Východiská hodnotenia

Hodnotenie žiakov vychádza z princípov Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie, filozofie nového kurikula a platnej legislatívy. Je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a slúži predovšetkým na podporu učenia, individuálneho pokroku, rozvoj osobnosti žiaka a zvyšovanie kvality vzdelávania. Hodnotenie poskytuje zrozumiteľnú spätnú väzbu žiakom, učiteľom aj zákonným zástupcom a podporuje rozvoj

zodpovednosti za vlastné učenie. Zámerom hodnotenia nie je porovnávanie alebo selekcia žiakov, ale podpora ich individuálneho napredovania a posilňovanie vnútornej motivácie.

Hodnotenie sa uskutočňuje v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení zákona č. 323/2025 Z. z. a ďalších neskorších predpisov, vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov a Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie.

Pri hodnotení sa zohľadňuje individuálny pokrok žiaka, jeho možnosti, schopnosti, východisková úroveň, tempo učenia, miera aktívneho zapojenia do vzdelávacieho procesu a dosahovanie očakávaných výstupov vzdelávania. Škola podporuje využívanie formatívneho hodnotenia, sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia primerane veku a schopnostiam žiakov.

9.2. Ciele hodnotenia

- podporovať učenie sa a osobnostný rozvoj každého žiaka,
- poskytovať konkrétnu, zrozumiteľnú a včasnú spätnú väzbu,
- rozvíjať schopnosť sebareflexie, sebahodnotenia a preberania zodpovednosti za vlastné učenie,
- motivovať žiakov k zlepšovaniu vlastných výkonov a dosahovaniu individuálneho pokroku,
- rozvíjať kľúčové kompetencie,
- podporovať formatívne hodnotenie a sebareguláciu učenia,
- vytvárať pozitívnu klímu podporujúcu učenie a vzájomný rešpekt,
- poskytovať zákonným zástupcom pravidelné informácie o pokroku a výsledkoch vzdelávania žiaka.

9.3. Princípy hodnotenia

Zákonnosť a súlad so Štátnym vzdelávacím programom: Hodnotenie sa uskutočňuje v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie a Školským vzdelávacím programom školy.

- Formatívnosť a podpora učenia: Hodnotenie priebežne podporuje proces učenia, poskytuje žiakovi pravidelnú, konkrétnu a zrozumiteľnú spätnú väzbu a usmerňuje jeho ďalšie vzdelávanie.
- Sumatívnosť: Hodnotenie poskytuje súhrnnú informáciu o úrovni osvojených vedomostí, zručností a kompetencií za stanovené hodnotiace obdobie.
- Individualizácia: Hodnotenie rešpektuje individuálne možnosti, schopnosti, tempo učenia, východiskovú úroveň a vzdelávacie potreby každého žiaka.
- Kritériovosť: Hodnotenie vychádza z vopred stanovených cieľov, kritérií hodnotenia a očakávaných výstupov vzdelávania, ktoré sú primerané veku a možnostiam žiakov.
- Participácia: Hodnotenie podporuje aktívnu účasť žiakov prostredníctvom sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia primerane ich veku a schopnostiam.

- Rozvojový charakter: Hodnotenie sleduje individuálny pokrok žiaka, podporuje rozvoj jeho kľúčových kompetencií a motivuje ho k ďalšiemu učeniu.
- Transparentnosť: Kritériá, formy a spôsoby hodnotenia sú žiakom a ich zákonným zástupcom vopred známe, zrozumiteľne komunikované a uplatňované jednotným spôsobom.
- Inkluzívnosť, spravodlivosť a primeranosť: Hodnotenie rešpektuje individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov a vytvára podmienky na spravodlivé posudzovanie ich vzdelávacích výsledkov.
- Podpora učenia: Hodnotenie je prirodzenou súčasťou procesu učenia a poskytuje žiakovi informácie, ktoré mu pomáhajú plánovať ďalšie učenie, rozvíjať sebareflexiu a preberať zodpovednosť za vlastný vzdelávací pokrok.

Uvedené princípy sa uplatňujú vo všetkých vzdelávacích oblastiach a predmetoch primerane veku žiakov a charakteru vzdelávacieho obsahu. Ich cieľom je vytvárať prostredie, v ktorom hodnotenie podporuje učenie, rozvoj osobnosti žiaka a dosahovanie očakávaných výstupov vzdelávania.

9.4. Formy, metódy a nástroje hodnotenia

Škola využíva také formy a metódy hodnotenia, ktoré umožňujú komplexne posudzovať úroveň osvojených vedomostí, zručností, postojov, kľúčových kompetencií a individuálneho pokroku žiakov.

Pri hodnotení škola využíva najmä pozorovanie práce žiaka, rozhovor, reflexiu, ústne odpovede, pracovné listy, testy, diktáty, projektové a problémové úlohy, skupinovú prácu, praktické činnosti, portfólio žiaka, hodnotiace rubriky, kritériá výkonu, pozorovanie spolupráce v skupine a primerane aj digitálne nástroje a vzdelávacie platformy.

Digitálne technológie a vzdelávacie platformy škola využíva na podporu objektívnosti, transparentnosti hodnotenia, efektívnej spätnej väzby a rozvoja digitálnych kompetencií žiakov.

Škola systematicky vedie žiakov k priebežnému hodnoteniu vlastnej práce, identifikovaniu silných stránok a oblastí na zlepšenie, stanovovaniu osobných vzdelávacích cieľov, prijímaniu a využívaniu spätnej väzby a poskytovaniu konštruktívnej spätnej väzby spolužiakom primerane ich veku a schopnostiam.

Sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie nenahrádzajú hodnotenie učiteľa, ale vhodným spôsobom ho dopĺňajú a podporujú rozvoj sebaregulácie učenia, zodpovednosti a aktívneho prístupu žiakov k vlastnému vzdelávaniu.

- Priebežné hodnotenie – poskytuje priebežné informácie o pokroku žiaka prostredníctvom ústneho aj písomného overovania a podporuje jeho ďalšie učenie.
- Klasifikácia – uskutočňuje sa v súlade s platnou legislatívou a poskytuje sumatívne vyjadrenie dosiahnutých výsledkov.

- Priebežná formatívna spätná väzba – pomáha žiakovi identifikovať silné stránky, oblasti na zlepšenie a plánovať ďalšie učenie.
- Sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie – podporujú aktívnu účasť žiakov na hodnotení vlastného učenia a rozvíjajú zodpovednosť za dosahované výsledky.
- Hodnotenie projektov, prezentácií a praktických činností – umožňuje posudzovať uplatnenie vedomostí a zručností v praktických a autentických situáciách.
- Portfólio žiaka – dokumentuje individuálny pokrok, rozvoj kompetencií a výsledky práce žiaka v dlhšom časovom období.
- Diagnostické, formatívne a sumatívne nástroje – poskytujú komplexné informácie o napredovaní žiakov a účinnosti vyučovania.

9.5. Formy priebežného a súhrnného hodnotenia podľa vzdelávacích oblastí

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Priebežné hodnotenie	Súhrnné hodnotenie
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	formatívna spätná väzba, ústne a písomné hodnotenie	klasifikácia
Jazyk a komunikácia	Anglický jazyk	formatívna spätná väzba, ústne a písomné hodnotenie	slovné hodnotenie/klasifikácia
Matematika a informatika	Matematika	formatívna spätná väzba, ústne a písomné hodnotenie	klasifikácia
Matematika a informatika	Logika	formatívna spätná väzba, pozorovanie, riešenie úloh	slovné hodnotenie
Matematika a informatika	Informatika	formatívna spätná väzba, praktické úlohy	slovné hodnotenie
Človek a príroda	Človek a príroda	formatívna spätná väzba, praktické a bádateľské činnosti	klasifikácia
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť	formatívna spätná väzba, projektové a praktické úlohy	klasifikácia
Človek a spoločnosť	Náboženská výchova / Etická výchova	formatívna spätná väzba	slovné hodnotenie
Človek a svet práce	Človek a svet práce	formatívna spätná väzba, praktické činnosti	slovné hodnotenie
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	formatívna spätná väzba, pozorovanie, portfólio	slovné hodnotenie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	formatívna spätná väzba, portfólio, tvorivé činnosti	slovné hodnotenie
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	formatívna spätná väzba, pozorovanie výkonu	slovné hodnotenie

9.6. Hodnotenie rozvoja kľúčových kompetencií

Hodnotenie je zamerané nielen na úroveň osvojených vedomostí a zručností, ale aj na priebežné sledovanie a podporu rozvoja kľúčových kompetencií, ktoré sú základným predpokladom úspešného celoživotného učenia a aktívneho života v spoločnosti.

- schopnosť učiť sa a regulovať vlastné učenie
- kritické a tvorivé myslenie
- schopnosť riešiť problémy v rôznych situáciách
- komunikačné a kooperatívne zručnosti
- digitálne kompetencie vrátane základov AI gramotnosti
- občianske, sociálne a personálne kompetencie

Hodnotenie je zamerané na podporu učenia, individuálny pokrok žiaka a jeho schopnosť uplatňovať získané vedomosti, zručnosti a kompetencie v autentických situáciách.

9.7. Kritériá hodnotenia a klasifikácia

V rámci prvého cyklu škola hodnotí jednotlivé predmety nasledovne:

- klasifikáciou
- slovným hodnotením

1. Klasifikácia

Pri klasifikácii škola uplatňuje vopred stanovené, zverejnené a pre žiakov zrozumiteľné kritériá hodnotenia, ktoré zabezpečujú objektivitu, transparentnosť a porovnateľnosť výsledkov. Percentuálne hranice predstavujú jednotné interné kritériá školy pri hodnotení písomných prác, pričom učiteľ vždy prihliada aj na individuálny pokrok žiaka a dosiahnutie očakávaných výstupov vzdelávania.

Kritériá hodnotenia zahŕňajú najmä:

- úroveň dosiahnutia očakávaných výkonov – miera zvládnutia učiva a požadovaných kompetencií,
- kvalitu a presnosť výkonu – správnosť, úplnosť, samostatnosť a aplikácia poznatkov,
- úroveň porozumenia učivu – schopnosť vysvetliť, zdôvodniť a prepájať poznatky,
- schopnosť aplikovať poznatky v úlohách a situáciách – riešenie problémov, praktické využitie učiva,
- pracovné návyky a prístup k učeniu – systematickosť, príprava, aktivita, zodpovednosť,
- úroveň komunikácie a prezentácie výkonu – jasnosť, vecnosť, argumentácia, kultúra prejavu.

Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia žiakov a slúži na vyjadrenie úrovne dosiahnutých vzdelávacích výsledkov vo vzťahu k očakávaným výstupom vzdelávania, cieľom vzdelávania

a rozvoju kľúčových kompetencií žiaka. Poskytuje žiakovi, zákonnému zástupcovi a učiteľovi zrozumiteľnú informáciu o dosiahnutých výsledkoch a individuálnom pokroku.

Ak je žiak hodnotený klasifikáciou, škola uplatňuje jednotnú klasifikačnú stupnicu v súlade s platnou legislatívou a internými pravidlami hodnotenia.

Klasifikačný stupeň	Percentuálne vyjadrenie	Hodnotenie predmetu
1	100 % - 90%	výborný
2	89 % - 75%	chválitebný
3	74 % - 50%	dobrý
4	49 % - 25%	dostatočný
5	24 % - 0%	nedostatočný

2. Charakteristika klasifikačných stupňov

Stupeň 1 – výborný

Žiak spoľahlivo dosahuje očakávané výstupy vzdelávania. Osvojené vedomosti, zručnosti a kompetencie využíva samostatne, tvorivo a správne pri riešení úloh a praktických situácií. Pracuje aktívne, zodpovedne a dokáže primerane hodnotiť vlastný pokrok.

Stupeň 2 – chválitebný

Žiak vo väčšine prípadov dosahuje očakávané výstupy vzdelávania. Vedomosti, zručnosti a kompetencie uplatňuje prevažne samostatne, prípadné nepresnosti po usmernení odstráni. Pracuje zodpovedne a prejavuje záujem o učenie.

Stupeň 3 – dobrý

Žiak dosahuje očakávané výstupy vzdelávania s čiastočnými nedostatkami. Pri riešení úloh využíva osvojené vedomosti a zručnosti, pri náročnejších úlohách potrebuje podporu učiteľa. Postupne rozvíja svoje kompetencie a pracuje podľa usmernenia.

Stupeň 4 – dostatočný

Žiak dosahuje očakávané výstupy vzdelávania len čiastočne. Má výraznejšie nedostatky v osvojených vedomostiach a zručnostiach, ktoré ovplyvňujú riešenie úloh. Pri práci potrebuje pravidelnú pomoc a usmernenie učiteľa.

Stupeň 5 – nedostatočný

Žiak nedosahuje očakávané výstupy vzdelávania ani s podporou učiteľa. Osvojené vedomosti a zručnosti nedokáže primerane uplatniť pri riešení úloh a praktických situácií. Nedostatky mu bránia pokračovať vo vzdelávaní bez ďalšej systematickej podpory.

3. Slovné hodnotenie

V 1. cykle základného vzdelávania škola uplatňuje slovné hodnotenie v predmetoch určených školským vzdelávacím programom. Slovné hodnotenie je zamerané na dosahovanie vzdelávacích cieľov, individuálny pokrok žiaka a rozvoj jeho vedomostí, zručností, spôsobilostí a kompetencií.

Hodnotenie má **rozvojový, motivačný a podporný charakter**. Poskytuje žiakovi zrozumiteľnú informáciu o tom, čo už zvládol, v čom napreduje a na čo sa má zamerať v ďalšom učení. Pri hodnotení sa prihliada na individuálne možnosti žiaka, jeho východiskovú úroveň a poskytované podporné opatrenia.

Pri slovnom hodnotení učiteľ vychádza najmä z:

- dosahovania cieľov a očakávaných výkonov stanovených školským vzdelávacím programom,
- úrovne osvojených vedomostí, zručností a spôsobilostí,
- schopnosti uplatňovať získané poznatky v praktických a nových situáciách,
- miery samostatnosti a aktivity žiaka,
- individuálneho pokroku žiaka,
- výsledkov priebežného hodnotenia, pozorovania, rozhovorov, praktických činností, žiackych prác a portfólia.

Slovné hodnotenie sa vyjadruje **hodnotiacim opisom**, ktorý pomenúva dosiahnutú úroveň a pokrok žiaka. Formulácie sú vecné, zrozumiteľné, rešpektujúce a primerané veku žiaka. Hodnotenie sa nezameriava iba na nedostatky, ale predovšetkým na zvládnuté vedomosti a zručnosti a možnosti ďalšieho rozvoja.

Súhrnné slovné hodnotenie za príslušné hodnotiace obdobie vyjadruje úroveň dosiahnutia vzdelávacích cieľov a pokrok žiaka. Vychádza z priebežného hodnotenia a poskytuje ucelenú informáciu o výsledkoch vzdelávania žiaka.

Konkrétne kritériá slovného hodnotenia vychádzajú z charakteru jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov a sú primerané vzdelávacím cieľom príslušného ročníka.

4. Hodnotenie správania a socio-emocionálneho rozvoja

Správanie žiakov sa hodnotí samostatne v súlade s platnou legislatívou a školským poriadkom. Škola sleduje dodržiavanie pravidiel, spoluprácu, rešpekt, zodpovednosť a sociálno – emocionálny rozvoj.

Škola priebežne vyhodnocuje najmä tieto oblasti:

- dodržiavanie pravidiel a školského poriadku,
- schopnosť spolupracovať v skupine a prispievať k spoločnej práci,
- rešpektovanie práv, potrieb a názorov druhých,
- rozvoj empatie a sociálnych zručností,
- zodpovednosť za vlastné správanie a jeho dôsledky.

5. Zohľadnenie individuálnych potrieb žiakov

Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola rešpektuje podporné opatrenia, odporúčania poradenských zariadení a individuálne vzdelávacie programy.

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP škola systematicky:

- rešpektuje odporúčania odborných zariadení a podporných tímov,
- uplatňuje individuálny prístup v hodnotení aj vo vzdelávacom procese,
- prispôsobuje metódy, formy a kritériá hodnotenia individuálnym potrebám žiaka,
- oceňuje individuálny pokrok žiaka vzhľadom na jeho možnosti a podmienky.

Cieľom hodnotenia je podporiť rozvoj žiaka, jeho sebavedomie, motiváciu a schopnosť učiť sa v súlade s jeho individuálnymi potrebami.

6. Spolupráca so zákonnými zástupcami

Škola zabezpečuje pravidelné, systematické a transparentné informovanie zákonných zástupcov o priebehu vzdelávania, výsledkoch žiakov a ich správaní prostredníctvom týchto komunikačných foriem:

- elektronickej žiackej knižky,
- rodičovských združení a triednych schôdzok,
- individuálnych konzultácií so zákonnými zástupcami,
- písomných hodnotiacich správ o pokroku žiaka.

Komunikácia so zákonnými zástupcami je vedená v partnerskom duchu, s dôrazom na spoluprácu a spoločnú podporu žiaka pri jeho vzdelávacom a osobnostnom rozvoji.

7. Celkové hodnotenie žiaka

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa uvádza na vysvedčení v súlade s platnou legislatívou ako: prospel s vyznamenaním, prospel veľmi dobre, prospel alebo neprospel.

8. Hodnotenie v prvom vzdelávacom cykle

V prvom vzdelávacom cykle Základná škola Strážnická, Skalica vytvára prostredie, v ktorom hodnotenie podporuje učenie, motiváciu a zdravé sebavedomie žiaka. Dominantnou formou priebežného hodnotenia je formatívna spätná väzba, ktorá pomáha žiakovi porozumieť vlastnému učeniu, identifikovať svoje silné stránky, pomenovať oblasti na ďalší rozvoj a plánovať ďalšie učenie.

Súhrnné hodnotenie poskytuje zrozumiteľnú informáciu o miere dosiahnutia očakávaných výstupov vzdelávania. Pri jeho určovaní učiteľ prihliada nielen na výsledky overovania vedomostí a zručností, ale aj na individuálny pokrok žiaka, jeho aktivitu, samostatnosť, spoluprácu, zodpovedný prístup k učeniu a schopnosť uplatňovať získané poznatky, zručnosti a kompetencie v praktických a autentických situáciách. Klasifikácia zostáva súčasťou systému hodnotenia školy, pričom je dopĺňaná formatívnym hodnotením a priebežnou spätnou väzbou, ktoré podporujú rozvoj každého žiaka.

9. Charakter priebežného a súhrnného hodnotenia

Priebežné (formatívne) hodnotenie:

- podporuje učenie počas celého procesu
- poskytuje priebežnú spätnú väzbu
- rozvíja motiváciu a sebahodnotenie
- pomáha plánovať ďalšie učenie

Súhrnné hodnotenie:

- poskytuje celkové zhodnotenie výsledkov
- vyjadruje mieru dosiahnutia očakávaných výstupov
- je podkladom pre vysvedčenie
- informuje o dosiahnutom pokroku

10. Využívanie výsledkov hodnotenia

Výsledky hodnotenia škola využíva na plánovanie ďalšieho vzdelávania žiakov, poskytovanie podporných opatrení, individualizáciu vyučovania, spoluprácu so zákonnými zástupcami, autoevalváciu školy a zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.

Hodnotenie po vzdelávacích oblastiach a predmetoch je podrobne rozpracované v prílohe č. 2

10. VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM, ŽIAKOV S NADANÍM A CUDZINCŮV

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania zakotvenými v školskom zákone č. 245/2008 Z. z., § 3 písm. d), e), f). Pri výchove a vzdelávaní škola zohľadňuje individuálne osobitosti a potreby všetkých žiakov. Cieľom je zabezpečiť im rovnocenný prístup k vzdelávaniu, podporovať celkový rozvoj ich schopností a osobnosti, budovať pozitívny vzťah ku škole a učeniu a umožniť im dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a úspešné začlenenie do spoločnosti. Vzdelávanie je realizované s využitím podporných opatrení a princípov univerzálneho dizajnu učenia, aby bolo dostupné pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov s nadaním aj žiakov – cudzincov.

10.1. Systém podpory detí a žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Najväčším mýtom je predstava, že inklúzia sa týka iba detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP). V základnej škole sa inkluzívne vzdelávanie vzťahuje na každé jedno prijaté dieťa.

Cieľom našej základnej školy má byť prispôsobenie sa každému žiakovi tak, aby sa žiak nemusel „prispôsobovať“ škole. V praxi to znamená vytváranie takého prostredia, v ktorom sa môže

každé dieťa zapojiť do činností tempom a spôsobom, ktorý rešpektuje jeho osobitosti a rozvojové možnosti.

Naša škola vytvára podmienky na vzdelávanie všetkých žiakov s rešpektovaním ich individuálnych potrieb, možností a osobitostí. Inkluzívne vzdelávanie chápeme ako súčasť každodennej pedagogickej praxe, ktorej cieľom je umožniť každému žiakovi aktívne sa zapájať do výchovno-vzdelávacieho procesu, rozvíjať svoj potenciál a zažívať prijatie, bezpečie a úspech. Na škole pracuje školský podporný tím, ktorý tvorí: výchovný a kariérový poradca, školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, sociálny pedagóg a asistenti učiteľa.

Naša škola vychádza z presvedčenia, že každé dieťa má právo na prijatie, rešpekt, podporu a primerané podmienky na učenie a rozvoj. Inkluzívny prístup nevnímame ako osobitnú oblasť oddelenú od bežného života školy, ale ako prirodzený spôsob organizovania pedagogickej práce, komunikácie a spolupráce so žiakmi a ich rodinami. Naša škola sa usiluje byť miestom, v ktorom má každý žiak možnosť patriť, rozvíjať sa a zažívať prijatie. Inkluzívne vzdelávanie chápeme ako prístup, ktorý stavia na úcte k jedinečnosti každého žiaka a na presvedčení, že rôznorodosť je prirodzenou a hodnotnou súčasťou života školy.

10.2. Diferenciácia vo vzdelávaní

Pri plánovaní a realizácii výchovno-vzdelávacej činnosti zohľadňujeme rozdiely medzi žiakmi v oblasti tempa učenia, úrovne schopností, komunikačných zručností, sociálneho fungovania, záujmov, skúseností a potrieb podpory. Pedagogické stratégie smerujú k tomu, aby sa všetci mohli zúčastňovať spoločných aktivít primeraným spôsobom a v rozsahu zodpovedajúcom ich možnostiam. V pedagogickom procese rešpektujeme, že žiaci sa od seba odlišujú v tempe učenia, spôsobe zapájania sa do činností, miere samostatnosti, úrovni komunikácie či v potrebe podpory. Z tohto dôvodu pedagógovia plánujú činnosti tak, aby boli prístupné pre rôzne deti. Pri aktivitách využívajú viacero foriem vysvetlenia, názorné pomôcky, praktické činnosti, prácu vo dvojiciach a skupinách, možnosť voľby a primerané úpravy zadania. Cieľom školy je vytvárať také podmienky, aby sa každý žiak mohol učiť, napredovať a prežívať úspech podľa svojich možností. Pri práci so žiakmi rešpektujeme ich individuálne tempo, osobnostné zvláštnosti, silné stránky, záujmy aj oblasti, v ktorých potrebujú podporu. Pedagogickí zamestnanci pristupujú k deťom citlivo a diferencovane. Činnosti plánujú tak, aby boli zmysluplné, primerané a prístupné širokému spektru detí. Využívajú metódy, ktoré podporujú aktivitu, spoluprácu, názornosť a bezpečné skúšanie.

10.3. Rozpoznávanie potrieb

Dôležitou súčasťou práce školy je včasné rozpoznávanie potrieb žiakov. Učitelia ich sledujú pri každodenných činnostiach, v komunikácii, pri plnení úloh. Na základe pedagogického pozorovania vyhodnocujú, ktorý žiak potrebuje väčšiu podporu, iný spôsob vedenia, viac času, názornosť alebo spoluprácu s ďalšími odborníkmi. Potreby žiakov identifikujeme najmä prostredníctvom systematického pedagogického pozorovania, priebežného hodnotenia ich pokroku, rozhovorov so zákonnými zástupcami a spolupráce s odbornými zamestnancami a poradenskými zariadeniami. V prípade potreby škola zabezpečuje poskytovanie podporných opatrení v súlade s platnou legislatívou a možnostami školy. Podporné opatrenia smerujú k tomu, aby sa odstránili alebo zmiernili bariéry vo vzdelávaní. Pri poskytovaní podpory vychádzame z konkrétnych potrieb žiaka. Cieľom školy je, aby podpora nebola zameraná iba na ťažkosti, ale aby nadväzovala aj na silné stránky dieťaťa, jeho záujmy a možnosti. Podporné opatrenia realizujeme tak, aby bol žiak čo najviac zapojený do spoločného života triedy a školy.

Potreby žiaka poznávame prostredníctvom každodenného pozorovania, rozhovorov, pedagogickej reflexie a spolupráce s rodinou. Ak žiak potrebuje väčšiu mieru podpory, škola hľadá vhodné riešenia v spolupráci so zákonnými zástupcami a podľa potreby aj s odborníkmi. Za dôležitú súčasť inkluzívneho vzdelávania považujeme aj partnerskú spoluprácu s rodinou. Rodičov vnímame ako významných partnerov, ktorí poznajú svoje dieťa a môžu škole pomôcť lepšie porozumieť jeho potrebám.

10.4. Budovanie vzťahov a atmosféry

Súčasťou inkluzívneho prostredia je pre nás nielen prispôsobovanie pedagogických činností, ale aj budovanie vzťahov. V škole cielene vytvárame atmosféru dôvery, rešpektu a spolupráce. Žiakov vedieme k tomu, aby si všímali potreby druhých, učili sa prijímať odlišnosti a správali sa k sebe ohľaduplne. Každodenné situácie využívame na rozvoj empatie, komunikácie a spolupatričnosti.

Sociálne prostredie a spolupráca

Súčasťou inkluzívneho prístupu je aj vytváranie bezpečného, podporného a rešpektujúceho sociálneho prostredia. Pedagogickí zamestnanci vedú žiakov k vzájomnej úcte, spolupráci, prijatiu odlišností a citlivej komunikácii. Škola spolupracuje so zákonnými zástupcami ako s partnermi vo výchove a vzdelávaní. Spoločným cieľom tejto spolupráce je pomenovať potreby žiaka, nastaviť primeranú podporu a priebežne vyhodnocovať jej účinnosť. Pedagogickí zamestnanci sa priebežne vzdelávajú v oblasti inkluzívneho vzdelávania a diferencovaného prístupu.

Klíma a reflexia

V škole vytvárame prostredie, v ktorom sa žiaci učia vzájomnému rešpektu, spolupráci, trpezlivosti a prijatiu odlišností. Pedagogickí zamestnanci cielene rozvíjajú sociálnu klímu triedy, podporujú bezpečné vzťahy a venujú pozornosť prevencii vylúčovania. Dôležitou súčasťou je rozhovor a vedenie k empatickému správaniu. Kvalitu inkluzívneho vzdelávania škola priebežne vyhodnocuje a pedagógovia reflektujú účinnosť zvolených postupov. Škola zároveň vytvára priestor na profesijný rast pedagogických zamestnancov. Podporujeme odborné vzdelávanie a zdieľanie skúseností, pretože kvalitné inkluzívne prostredie vzniká tam, kde sa rozvíjajú nielen žiaci, ale aj dospelí, ktorí ich sprevádzajú.

10.5. Prvý stupeň podpory pre všetkých žiakov navštevujúcich ZŠ

Zákon č.245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, stanovuje § 2 a) Inkluzívnym vzdelávaním je spoločná výchova a vzdelávanie žiakov uskutočňovaná na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí a podporujúca ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy alebo školského zariadenia.

Práca so všetkými žiakmi ZŠ

- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti,
- Jasne vykomunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka,

- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov,
- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede,
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh,
- Pred žiaka predkladať iba reálne ciele. Výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým,
- Pri hodnotení využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiaka hodnotiť priebežne, vopred informovať o obsahu a rozsahu kontrolných, tematických a štvrtročných prác a diktátov,
- V jeden deň písať písomnú prácu maximálne z dvoch predmetov,
- Ak bol žiak hodnotený známku nedostatočnú, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom, o ktorom bol učiteľ vopred informovaný,
- Pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohol byť úspešný. Nikdy nezosmiešňovať žiaka za jeho slabší alebo neúspešný výkon,
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie, poskytovať pomoc na individuálnej úrovni,
- Dať žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg žiaka nestrápnal, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre žiaka je primárne dôležité zachovať si sebaúctu,
- Pomôcť žiakom zaradiť sa do skupinových aktivít,
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru,
- Preukázateľne (zápisom) spolupracovať so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.

Slovenský jazyk a literatúra

- Po napísaní diktátu dať možnosť žiakovi opraviť svoje chyby. Autokorektúra je jedna z veľmi dôležitých úloh práce a výborný prostriedok k náprave ťažkostí. Ak je žiak schopný nájsť si chyby, je to veľký pokrok,
- Text, ktorý žiak číta, kontrolovať,
- Používať gramatické súhrny pri osvojovaní si učiva.

Matematika

- Opakovane žiaka motivovať a povzbudzovať k výkonu, čím získa sebaistotu,
- Zadávať prevažne predtlačené kontrolné práce,
- Žiakovi umožniť dostatočný priestor na kontrolu práce,
- Rozlišovať chyby vzniknuté z nezvládnutého učiva a chyby vznikajúce chybným odpisom, zámenou poradia číslíc, písmen, chybným zápisom číslíc pod seba,
- Pracovné postupy rozplánovať na jednotlivé menšie kroky,
- Pred skúšaním dať žiakovi podobné úlohy a príklady na domácu prípravu,
- Tolerovať používanie názoru na prstoch,
- Od siedmeho ročníka umožniť používanie kalkulačky, pri úlohách, kde nie je cieľom precvičovanie numerických príkladov,
- Používať tabuľku násobkov podľa potreby, min. do 5. ročníka,

- Mať možnosť používať štvorčekový papier pre podpisovanie príkladov;
- Používať gradované kontrolné práce,
- Domáce úlohy dávať len z prebratého učiva.

Cudzí jazyk

- Výuku smerovať na verbálne osvojovanie si cudzieho jazyka, osvojenie si praktických vetných celkov – dorozumievanie sa v cudzine, slovník zaužívaných výrazov a idiómov, pádových väzieb sloves s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami...,
- Nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických javov, pravidiel naraz – napr. jedno modálne sloveso, precvičiť a dotrénovať vo väzbách a postupne ďalšie,
- Nové slová si osvojovať vo väzbách, spájať obrázky so slovami, vyhľadávať slovné spojenia k situačným obrázkom, nové prvky napr. gramatického učiva hneď spájať s komunikáciou,
- Zamerať sa na osvojovanie odporúčanej slovnej zásoby a slovných spojení, viet a fráz (možné je používať IKT, zvukové ukážky, prípadne žiak opakuje po učiteľovi),
- Používať čo najviac názornosti,
- Žiadať od žiaka osvojenie a používanie gramatických pravidiel,
- Zamerať sa na schopnosť žiaka porozumieť jazyku a dohovoriť sa v bežných situáciách, učiť žiaka bežným nadpisom, krátkym pokynom (napr. stanica, obchod,...),
- Pri výučbe je vhodné využívať jednoduché básničky, pesničky, porekadlá, hádanky, vtipy...,
- Zamerať sa na správnu výslovnosť,
- Používať dopĺňovanie vhodných slov do viet (ústnou formou),
- Trénovať reakcie na pokyny v cudzom jazyku bez prekladu do slovenského jazyka,
- Využívať audio nahrávky k tréningu správnej výslovnosti,
- Vždy sa presvedčiť, či žiak porozumel zadaniu,
- Používať gramatické prehľady nepravidelné slovesá počas vyučovania,
- Odložiť skúšanie z dôvodu dlhodobej absencie,
- Diferencovať úlohy podľa potreby.

Ostatné predmety

- Alternatívne formy zisťovania vedomostí sú vhodné tiež v rámci ostatných predmetov,
- Tolerovať pracovné, psychomotorické tempo, tempo písania, čítania, počítania,
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné, naučiť pracovať s pojmovými mapami so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré môže žiak v zjednodušenej forme,
- Multisenzoriálny prístup vo výuke – používať pri výklade, pri osvojovaní si nového učiva čo najviac zmyslov (počúvaj-pozerať-hovor-napíš-ukáž),
- Skontrolovať porozumenie zadania, dovoliť žiakovi otázky aj v priebehu práce, písomky, priebežne usmerniť v prípade potreby v samostatnej práci,
- Kontrolovať postup práce, nielen výsledok,
- Ústretový, nápomocný prístup pri odpovediach, kľásť pomocné otázky, nestresovať, nedávať priestor pre výsmech spolužiakov, výnimočne poskytnúť možnosť odpovede mimo triedy,
- Častú motiváciu, povzbudenie a poskytnutie spätnej väzby,
- Rozdelenie pokynov na menšie časti,

- Okrem slovenského jazyka tolerovať zníženú kvalitu písomného prejavu (do hodnotenia nezahrňovať chyby vznikajúce chybným odpisom, nedostatočnou úpravou, tolerovať zápis tlačенými písmenami),
- Ponechať žiakovi viac času, tolerovať pomalšie pracovné tempo,
- Preferovať ústny prejav, nenaliehať na pohotovú odpoveď, nápomocný prístup,
- Ponechať dostatok času na spracovanie a kontrolu písomných prác,
- V prípade potreby pomôcť žiakovi s porozumením textu a zadania,
- Častejšie využívať názorné pomôcky,
- Záujem žiaka o dané učivo vyvolávať tiež používaním rôznych vizuálnych pomôcok, farieb (fixky, kriedy,...), do výučby začleňovať názorné a praktické ukážky.

10.6. Prvý stupeň podpory žiakov v riziku

Sú to žiaci:

- z cudzojazyčného prostredia, ktorých prvým jazykom nie je slovenčina,
- predčasne zaškolení (nezrelí),
- so začínajúcimi problémami v učení (predpoklad VPU),
- v diagnostickom procese s problémami v učení, v správaní ...,
- v „hraničnom“ intelektovom pásme,
- s aktuálnymi osobnými problémami (rozvod, úmrtie v rodine),
- so psychickými problémami krátkodobého a dlhodobého charakteru (sebapoškodzovanie, užívanie návykových látok ...),
- so zdravotnými problémami (často chorí, zdravotne oslabení ...).

Postup práce so žiakmi v riziku

1. Identifikovanie problémov žiaka v oblasti učenia, správania žiaka rodičom, učiteľom, ŠPT.
2. Podporné opatrenia:
 - návrhy na úpravu v školskom prostredí - intervencia triedneho učiteľa, učiteľa predmetu, školského psychológa, šk. špeciálneho pedagóga, podpora pedagogického asistenta (ak je možnosť),
 - návrhy na úpravu v domácom prostredí (navýšenie času na prípravu, pomoc a kontrola od rodiča pri vypracúvaní domácich úloh, zavedenie režimu a systému práce doma...) podľa odporúčaní ŠPT,
 - tieto návrhy musia byť zaznamenané ,
 - učiteľ informuje o návrhoch rodiča a člena ŠPT a kópiu tlačiva odovzdá členovi ŠPT (tlačivo bude súčasťou prípadnej žiadosti o diagnostické vyšetrenie žiaka),
3. V prípade potreby delegovanie žiaka na diagnostické vyšetrenie.

Práca pedagógov so žiakmi v riziku

Je v kompetencii učiteľa, ktoré z nasledujúcich odporúčaní použije, najlepšie po dohode s členom ŠPT.

Zároveň je nutné dodržiavať Odporúčania pri práci so všetkými žiakmi (všeobecné aj pre jednotlivé predmety).

Slovenský jazyk

- Uprednostňovať preverovanie vedomostí podľa preferencií žiaka, ústna alebo písomná forma odpovede,
- Vhodná je tiež forma doplňovačiek, testov s voľbou správnych odpovedí,
- Pri písomnom prejave je možné, aby si žiak diktoval, čo píše a naučil sa po sebe kontrolovať si text,
- Pri písaní je lepšie písať znamienka ihneď, aj keď sa poruší zásada plynulého písania,
- Pri prepise a odpise kombinovať prepis s doplňovačkami, umožniť tiché „diktovanie si“, množstvo prepisovaného textu redukovat', rešpektovať pomalšie tempo, častejšie žiaka kontrolovať,
- Stimulovať jemnú motoriku a motoriku rúk uvoľňovacími cvičeniami, dbať o správne držanie písacej potreby a sedenie.,
- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka,
- Nedávať prepisovať zošity kvôli úprave,
- Na hodinách slohu hodnotiť obsahovú stránku, nie gramatickú,
- Pri písaní diktátu voliť pomalšie tempo diktovania,
- Možnosť doplňovacích cvičení namiesto diktátov na overenie znalosti pravopisných pravidiel,
- Diktáty nehodnotiť známku horšou ako 3, vyčíslit' percentuálne počet chýb alebo sledovaných javov,
- Písať diktát formou doplňovačky, hodnotiť všetky chyby,
- V individuálnych prípadoch dovoliť žiakovi napísať diktát ako domácu úlohu pred diktovaním na vyučovacej hodine, aj inou formou zoznámiť sa najprv s diktovaným textom,
- Prispôbiť počet úloh pri preverovaní vedomostí alebo predĺžiť čas,
- Pri písaní rozdeliť dlhší celok na dve časti alebo viac častí,
- Rešpektovať tempo písania,
- Umožniť žiakovi používať pomôcku, na ktorej má vzor písanej podoby jednotlivých písmen,
- Viest' žiaka k správnej technike čítania, v prípade potreby tolerovať aj slabikovanie. V individuálnom kontakte viesť žiaka k plynulému slabikovanému hlasnému čítaniu, napr. párovým čítaním, zadávať kratšie úseky. Neznámy text neklasifikovať,
- Zamerať sa na nácvik čítania s porozumením, pochopenie prečítaného textu overovať kladením otázok. Podľa potreby umožniť používať záložku, resp. čítacie okienko, odbúravať dvojité čítanie,
- Nestresovať, nezameriavať sa len na rýchlosť čítania, ale aj na kvalitu - t. z. kvalitu reprodukcie,
- Zadávať kratšie texty k čítaniu;
- Trénovať orientáciu v texte – napr. vyhľadávanie konkrétnych slov, viet v neznámom. alebo málo známom texte,
- V individuálnych prípadoch nevyvolávať na hlasné a dlhé čítanie pred triedou,
- Viest' k používaniu správnej techniky čítania,
- K domácej príprave dať čítať primerane dlhý text,
- Pred samotným čítaním vybrať z textu ťažké slová a precvičiť ich čítanie,
- Pred čítaním súvislého textu zaradiť rozcvičku čítanie písmen, slabík, slov,
- Pri mimo čítankovom čítaní zadávať len primerané časti diel, nezadávať príliš krátky časový limit na prečítanie,

- Uprednostňovať preverovanie vedomostí podľa preferencií žiaka. Ústna alebo písomná forma odpovede,
- Vhodná je tiež forma doplňovačiek, testov s voľbou správnych odpovedí,
- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka,
- Na hodinách slohu hodnotiť obsahovú stránku, nie gramatickú,
- Pri písaní diktátu voliť pomalšie tempo diktovania,
- Možnosť doplňovacích cvičení namiesto diktátov na overenie znalosti pravopisných pravidiel,
- Diktáty nehodnotiť známku horšou ako 3, vyčíslieť percentuálne počet chýb alebo sledovaných javov,
- Písať diktát formou doplňovačky, hodnotiť podľa klasickej stupnice,
- Prispôbiť počet úloh pri preverovaní vedomostí, alebo predĺžiť čas,
- Rešpektovať tempo písania. Rešpektovať, ak žiak nechce byť vyvolaný na hlasné a dlhé čítanie pred triedou.

Matematika

- Vytvárať žiakovi (s pomocou pedagogického asistenta) na kartičkách vzory na riešenie jednotlivých algoritmov, na ktorých bude mať rozkrokované jednotlivé matematické postupy a naučiť žiaka pracovať s nimi,
- Tolerovať pomalšie tempo,
- V numerických úlohách používať jeden spôsob vypočítania, ktorý žiakovi vyhovuje, dovoliť používanie kalkulačky, tabuľku násobkov, premeny jednotiek... (ideálne, ak si žiak vyrobí svoj vlastný „vzorkovník“ z matematiky, ale i z jazykov).

Cudzí jazyk

- Nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických javov, pravidiel naraz – napr. jedno modálne sloveso, precvičiť a dotrénovať vo väzbách a postupne ďalšie,
- Preferovať verbálne osvojenie učenia sa učiva, písomnú formu ponechať ako vedľajšiu,
- Skúšanie naučených slovíčok písomnou formou zväžiť, chyby v zápise tolerovať, ak sú foneticky správne zapísané,
- Nežadať od žiaka doslovné preklady,
- Žiadať od žiaka osvojenie a používanie gramatických pravidiel,
- Nedávať čítať dlhé a náročné texty,
- Odpovedať na základe otázok – pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu.

Ostatné predmety

- Kľúčové písomné práce písať s predĺženým časom (cca o 20 %) alebo redukciou úloh.,
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné, naučiť pracovať s pojmovými mapami so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré môže žiak v zjednodušenej forme používať aj pri vlastnej odpovedi (heslovitý záznam, možnosť dokresľovania...),
- Zadanie rozdeliť na kratšie úseky, kontrolovať postup práce, nielen výsledok,
- Zadávať krátke cvičenia, každodenné, postupne zvyšovať nároky po zvládnutí predchádzajúcich cvičení,
- Systematický individuálny prístup, aby žiak postupne prebral učivo,

- Rozdelenie pokynov na menšie časti a podľa potreby každú z nich žiakovi zvlášť opakovať,
- Pri písomnom overovaní vedomostí voliť skôr práce menšieho rozsahu, testové formy, stručné odpovede. Časovo limitované práce sú menej vhodné, hodnotiť po verbálnom doskúšaní žiaka,
- Priebežne overovať správne pochopenie zadania,
- Pri odpovediach, kde je potrebné vedieť poučky naspamäť, voliť možnosť doplňovania textu poučky alebo formou testov s výberom možných odpovedí,
- S dovoľením učiteľa umožniť fotenie mobilom a kopírovanie poznámok spolužiaka, zvukový záznam výkladu a pod.

10.7. Práca so žiakmi po diagnostikovanom vyšetrení

Postup práce so žiakmi po diagnostickom vyšetrení

1. Po absolvovaní diagnostického vyšetrenia a prijatí správy z vyšetrenia nasleduje konzultácia s rodičom, konzílium s pedagogickými zamestnancami o záveroch z vyšetrenia a nastavenia ďalšej práce so žiakom.
2. Práca ŠPT so žiakom.
3. Hodnotenie žiaka na konci každého hodnotiaceho obdobia (na polroku a konci školského roka).
4. Delegovanie žiaka na rediagnostické vyšetrenie podľa potreby.

Psychologické odporúčania pre pedagógov pri práci so žiakmi so ŠVVP

Učiteľ postupuje podľa záverov a odporúčaní z diagnostického vyšetrenia v CPP a na základe konzultácie s členom ŠPT.

Konkrétne odporúčania z konzultačného stretnutia musia byť zaznamenané v tlačive a založené do osobného spisu žiaka so ŠVVP (vid'. príloha č.2 Záznam z konzultačného stretnutia - Odporúčania pre prácu so žiakom so ŠVVP).

Všeobecné odporúčania:

- Ak bol žiak hodnotený známku nedostatočná, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom, o ktorom bol učiteľ vopred informovaný.
- Uprednostniť formu skúšania, pri ktorej žiak dosahuje optimálny výkon, overiť si tak pre žiaka vhodnejším spôsobom úroveň jeho nadobudnutých vedomostí. Zároveň prihliadať na oslabenia v konkrétnych oblastiach. Je potrebné dopriať žiakovi vždy dostatok času na premyslenie odpovede.
- Používať krátke, jasné inštrukcie, overiť si, či im žiak porozumel. Častejšie opakovať inštrukcie. Viest' žiaka k tomu, aby sa prihlásil, keď niečomu nerozumie.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov.
- Zadávané úlohy je potrebné rozložiť na menšie časti, ktoré žiak postupne zvládne.
- Jasne odkomunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka.

- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede.
- Preukázateľne (zápisom) spolupracovať so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh, prípadne úlohy rozdeliť na časti. Nehodnotiť to, čo žiak nestihne vypracovať. Umožniť žiakovi zmenu pracovnej polohy, krátky odpočinok, relaxáciu.
- Pred žiaka predkladať iba reálne ciele. Výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým.
- Pri hodnotení využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiaka hodnotiť priebežne, vopred ho informovať, kedy bude skúšaný.
- Neodporúča sa písať písomky ako bleskovky alebo päťminútovky.
- Pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohol byť úspešný. Nikdy nezosmiešňovať žiaka za jeho slabší alebo neúspešný výkon.
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie, poskytovať pomoc na individuálnej úrovni.
- Dať žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg žiaka nestrápnal, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre žiaka je primárne dôležité zachovať si sebaúctu.
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru.
- Pomôcť žiakovi zaradiť sa do skupinových aktivít.

Poruchy učenia

- Pri potrebe navýšenia časovej dotácie v oblastiach, v ktorých nepracuje žiak prirodzene rýchlym tempom, dopriať viac času na spracovanie úloh, aby došlo k prejavu nadobudnutých vedomostí.
- Pri potrebe kompenzačných pomôcok diskutovať aj so žiakom, do akého rozsahu sú pre neho potrebné v jednotlivých predmetoch.
- Pri potrebe do vysvetlenia zadania, viackrát zadanie zopakovať alebo ho pretransformovať do inej podoby, aby došlo k jeho porozumeniu. Používať krátke a jasné inštrukcie. Otázky a úlohy zadávať tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne.
- Podporovať žiaka v jeho výkonoch, rozvíjať nadobudnuté vedomosti a utvrdzovať tie, ktoré už vie. Pokúsiť sa mu opätovne vysvetliť tie, v ktorých si nie je istý, aby nedochádzalo len k mechanickému naučeniu, ale aj tendencii naučené použiť.
- Hodnotiť vždy iba to, čo žiak stačí vypracovať, nie to, čo nevypracoval.
- Oceniť snahu, aj keď výsledok práce nezodpovedá našim predstavám, oceniť akékoľvek drobné pokroky v čítaní a v pravopise.
- Za neúspech žiaka nekarhať. Hodnotenie a klasifikácia majú pôsobiť povzbudivo.
- Žiaka vopred informovať, čo od neho budeme vyžadovať, z čoho bude hodnotený, nech nie jeho výkon negatívne ovplyvnený.
- V prípade, že sa žiak nevyhne písomnému skúšaniu, môže mať podľa potreby na vypracovanie písomných úloh viac času ako je obvyklé, mal by mať povolené používať didaktické pomôcky, technické pomôcky, kompenzačné pomôcky, upravené materiály, špeciálne pracovné listy a učebnice a iné (diktafón, notebook, gramatické tabuľky, pravidlá slovenského pravopisu, diktát pripravený ako doplnovačka, odkopírované poznámky od spolužiakov, dyslektické (čítacie) okienko, dyslektická tabuľka, a i.).

- V prípade písomných prác (aritmetických výpočtov) poskytnúť čistý papier na pomocné výpočty. Pri písaní matematických príkladov na tabuľu vyznačovať operačné znamienka farebne.
- Dlhšie učivo je vhodné rozdeliť na niekoľko ucelených kratších častí, pedagóg by mal viesť vyučovaciu hodinu interaktívne, zapájať žiaka do výkladu, dávať mu otázky.
- Verbálne vysvetľovanie je vhodné doplniť ilustráciami, zvýrazniť kľúčové slová farebne, používať obrázky a iné názorné pomôcky. Zložitejšie postupy, kľúčové slová je vhodné napísať v bodoch na tabuľu. Nové pojmy vždy vysvetľovať a objasňovať v rôznych súvislostiach, nadväzovať na skúsenosti žiaka.
- Používať efektívne stratégie učenia, pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva.
- Nové učivo usporiadať po krokoch, postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu.
- Poskytovať žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva.
- Vždy, keď je to potrebné, konzultovať rozsah učiva so špeciálnym pedagógom/príp. školským logopédom.
- Prihliadať na znížený grafický prejav vo všetkých predmetoch.
- Nedávať žiakovi písať rozsiahle zápisy, inak sa úroveň grafického prejavu zníži natoľko, že budú poznámky nepoužiteľné – dať žiakovi písať len časť textu, ostatné mu umožniť odkopírovať od spolužiakov alebo mu poskytnúť vopred predtlačený text.

ADHD a problémové správanie

- Pokiaľ možno vylúčiť všetky vedľajšie rušivé podnety. Vhodné je žiaka posadiť do blízkosti učiteľa, na dohľad. Popríklad s pokojnejším spolužiakom tak, aby mal v zornom poli čo najmenej rušivých podnetov. Počas vyučovania mať na lavici k dispozícii len pomôcky, ktoré momentálne potrebuje.
- Žiak s ADHD má problém s udržaním poriadku a učebnými schopnosťami. Je potrebné zaistiť, aby si správne zaznamenával úlohy, usporiadal pracovný priestor a pomôcky.
- Oddychom je pohybové uvoľnenie. Nenútiť žiaka do úplného klľudu. Dovoľiť mu pri práci klľačať, stáť alebo meniť polohu. V školskej triede ho umiestniť tak, aby nerušil ostatných žiakov. Žiaka s ADHD je nevhodné trestať zákazom pobytu vonku (možnosť „vybehať sa“ je pre takéhoto žiaka základnou potrebou).
- Školské skúšanie a práce, ktoré majú vplyv na klasifikáciu, by sa mali diať iba za dobrého sústreďenia a dobrej spolupráce žiaka, a to len v prvej polovici vyučovacieho času a na začiatku jednotlivých vyučovacích hodín.
- Pri slovnom skúšaní sa odporúča skúšať žiaka kratšie a radšej dva krát. Ak žiak píše písomnú prácu, je vhodné rozdeliť ju podľa potreby na viac kratších častí.
- Nepripustiť, aby vznikol pocit menejcennosti pri stále opakovaných neúspechoch v súťaži s druhými žiakmi, ani pocit výnimočnosti pri zvláštnom vedení, ktoré mu učiteľ poskytuje.
- Snažiť sa upriamiť pozornosť žiaka ešte skôr, ako ho bude potrebné dôrazne napomenúť (napríklad letmý dotyk).
- Stanoviť pre žiaka primerané krátkodobé ciele, ktoré je žiak schopný splniť v reálnom časovom termíne.
- Potrebné je jednoznačné vedenie - zo správania je potrebné dôsledky vyvodzovať okamžite.
- V rámci priebežného hodnotenia je vhodné využívať rôzne formy hodnotenia, nielen klasické známkovanie (percentá, vyznačenie jednotlivých chýb, slovné hodnotenie),
- Vymedzenie hraníc a dodržiavanie všeobecných školských či triednych pravidiel (žiak by mal dopredu vedieť, aké negatívne následky má ich porušovanie),

- Vysvetliť žiakom, prečo je pre nich preberaná látka dôležitá, využívať farebné písacie potreby na tabuľu, pracovať s grafmi, mapami, názornými ukážkami, používať počítačové prezentácie,
- Vyučovaciu hodinu obohacovať aj o tímové aktivity – rozdelenie triedy na skupinky a následne zadanie úloh,
- Pravidelná kontrola vyhotovených domácich úloh a poznámok v zošite, na záver vyučovania prekontrolovať úlohy zadané v priebehu vyučovacej hodiny,
- Využiť prebytok energie u žiaka – zapájať ho do školských žiackych projektov, mimoškolských aktivít, zadávať mu rôzne typy nie veľmi zložitých úloh alebo stručne precvičovať prebraté učivo,
- Vyhýbať sa direktívnemu prístupu a príkazom či zákazom, namiesto toho sa skúsiť so žiakom pokojne porozprávať a vysvetliť mu, čo sa od neho očakáva.
- Pri hodnotení správania je efektívnejšie pozitívne hodnotiť dobré správanie sa žiaka ako trestať nežiaduce prejavy v správaní.
- Poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.
- Odmeňovať dobrú prácu a udržať pozornosť pochvalou.
- V rámci vyučovacej hodiny zahrnúť viacero rôznorodých aktivít, ktoré upútajú pozornosť žiaka.
- Uistiť sa, či žiak sleduje výklad učiteľa, napr. udržiavať s ním častejší očný kontakt.
- Upútať pozornosť žiaka jeho aktívnym vtiahnutím do vyučovacieho procesu, napr. požiadať ho o pomoc pri rozdávaní pomôcok, písaním kľúčových slov na tabuľu.
- Častejšie striedanie činností.
- Jasná štruktúra vyučovania. Predvídateľné a dôsledné správanie pedagóga.
- Častý nácvik žiadúceho správania, názorné predvádzanie správneho postupu pri plnení rutinných úloh a príležitostné opakovanie požiadaviek a pravidiel.
- Jasne a spravodlivo stanoviť dôsledky nežiadúceho správania. Venovať dostatok času vysvetleniu toho, čo je v triede prijateľné a čo nie.
- Oddeliť správanie, ktoré sa nám nepáči od samotnej osoby žiaka - „Nepáči sa mi, keď robíš.....“ namiesto „Si zlý!!“
- Pomôcť žiakovi nájsť prostriedok, ktorým môže redukovať aktuálne prežívané napätie, hnev (napr. dovoliť mu kresliť, modelovať z plastelíny).
- Upozorniť žiaka, že s ním nechceme bojovať, ukázať mu rešpekt a pomôcť mu nájsť spôsob, ako získať pocit dôležitosti, uznania primeraným spôsobom.
- Učiteľ alebo triedny učiteľ zvaží, či je nevyhnutné vhodným, taktným spôsobom vysvetliť ostatným žiakom v triede špecifický prístup v hodnotení žiaka s poruchou správania.
- Poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.

Pomalé psychomotorické a pracovné tempo

- Vystaviť na nástenke rozvrh a pravidlá a často ich vysvetľovať.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zhrnúť, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pri vysvetľovaní zapísať na tabuľu hlavné body.
- Poskytovať žiakovi rôzne účinné podnety, ktorých sa bude môcť zachytiť, keď ochabne jeho pozornosť, na hodinu si pripraviť rôzne činnosti.
- Žiakov, ktorí majú najväčšie ťažkosti, posadiť blízko niekoho, kto im môže pomôcť, ale tak, aby ich bolo možné podľa potreby posadiť aj ďalej od seba, aby neboli nikým rušení a zaistiť priestory, aby žiaci mali kde sami zvládnuť svoje správanie.

- Úlohy rozdeliť na menšie časti tak, aby zodpovedali možnostiam koncentrácie pozornosti žiakov, dokončenie úlohy okamžite potvrdiť a aj primerane oceniť.

Žiaci chorí a zdravotne oslabení

- Žiak má v dôsledku zdravotného oslabenia sťažené podmienky v bežnom živote, je preto nevyhnutné mať pochopenie pre jeho osobitosti (výkyvy v práci, úzkostné prežívanie a iné), dôležitá je trpezlivosť a akceptácia. Nezávisí len od samotného žiaka, aby úspešne prekonával svoje ťažkosti, dôležité je aj vnímanie celkovej situácie a pozitívne a podporné pôsobenie ako rodičov, tak aj učiteľov a i. Liečba bez farmakoterapie nie je u tejto poruchy mysliteľná. Treba si uvedomiť, že žiak alebo adolescent trpiaci touto diagnózou potrebuje oveľa väčšiu pozornosť a starostlivosť ako jeho zdraví vrstovníci. Porucha vyžaduje veľkú dávku trpezlivosti, pochopenia a mnoho láskyplnej dôslednosti. To všetko pomôže chorému získavať späť pocit istoty v preňho tak neistom svete.
- Zdravotné oslabenie prináša so sebou kolísavý priebeh, preto v prípade „horších“ dní vynechať písanie písomných prác, prípadne nehodnotiť výsledky týchto prác. V prípade potreby umožniť žiakovi svoju odpoveď zopakovať v iný deň.
- Upovedomiť žiaka vopred na skúšanie, písomnú prácu.
- Využívať pochvalu, podporu, pozitívnu motiváciu, povzbudenie.
- Nevystavovať žiaka zbytočným stresovým a záťažovým situáciám.
- Dať žiakovi pocit podpory, chápavé a bezpečné školské prostredie.

Nadanie

- Zapájať žiaka do mimoškolských aktivít a krúžkov zameraných na rozvoj jeho vedomostného potenciálu.
- Dbáť na všestranný rozvoj osobnosti.
- Rozvíjať a stimulovať všeobecné aj špeciálne schopnosti žiakov, ich zručnosti a spôsobilosti v súlade s ich nadaním.
- Zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov.
- Akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných.
- Viest' žiakov k realistickému sebahodnoteniu vlastných schopností a výsledkov svojej práce.
- Viest' žiakov k vzájomnej spolupráci.

10.8. Vzdelávanie žiakov-cudzcincov

1. Vzdelávanie žiakov s odlišným materinským jazykom

Škola zabezpečuje vzdelávanie žiakov-cudzcincov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a rovného prístupu. Pri práci so žiakmi s odlišným materinským jazykom škola uplatňuje postupy a odporúčania uvedené v metodických materiáloch Štátneho pedagogického ústavu a NIVaM, najmä v oblasti Slovenčiny ako druhého jazyka.

2. Podporné opatrenia

Škola poskytuje žiakom-cudzincov podporné opatrenia 1. a 2. úrovne podľa individuálnych potrieb žiaka. Medzi základné opatrenia patria:

- adaptačné obdobie v minimálnom trvaní troch mesiacov,
- individuálne hodnotenie počas adaptačného obdobia,
- jazyková podpora v rámci programu *Slovenčina ako druhý jazyk*,
- úprava obsahu, foriem a metód vyučovania,
- spolupráca odborného tímu školy.

3. Organizácia vzdelávania

Vzdelávanie žiakov-cudzincov je organizované s prihliadnutím na ich jazykové, kultúrne a vzdelávacie potreby. Škola zabezpečuje:

- poskytovanie jazykovej podpory individuálnou alebo skupinovou formou,
- postupné začleňovanie žiaka do vyučovania jednotlivých predmetov,
- diferencované zadania a úpravu tempa práce,
- komunikáciu so zákonnými zástupcami v jazyku, ktorému rozumejú, ak je to možné.

4. Hodnotenie žiakov-cudzincov

Hodnotenie žiakov-cudzincov sa realizuje v súlade s ich jazykovou úrovňou a potrebami:

- počas adaptačného obdobia sa žiak hodnotí slovne,
- po jeho ukončení sa hodnotí podľa kritérií ŠVP, s prihliadnutím na úroveň ovládania slovenského jazyka,
- učiteľ môže upraviť formu, rozsah a spôsob hodnotenia.

5. Jazyková podpora – Slovenčina ako druhý jazyk

Jazyková podpora je zameraná na rozvoj komunikačných kompetencií žiaka v slovenskom jazyku. Obsah jazykovej podpory zahŕňa:

- základnú slovnú zásobu,
- jazyk používaný v školskom prostredí,
- gramatické minimum,
- podporu porozumenia učivu v jednotlivých predmetoch.

10.9. Žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia

- Vedomosti prednostne preverovať ústnym preskúšaním, pri ktorom má učiteľ väčší priestor klásť žiakovi otázky, naviesť ho na odpoveď.
- Pokiaľ sú vedomosti preverované písomne, voliť jednoduché otázky, prípadne voliť testy s možnosťou zakrúžkovania správnej odpovede.
- Nezasahovať nevhodne do odpovede žiaka, umožniť plne prejať svoje vedomosti, neprerušovať pri prípadnej súvislej odpovedi.
- Neprekvapovať neočakávaným skúšaním, ale preferovať pravidelné skúšanie alebo dopredu oznámené skúšanie, nie náhodné a nie za trest.
- Vytvoriť atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká žiaka zo SZP.
- Zapájať žiakov do mimoškolskej záujmovej činnosti.
- Rozvíjať schopnosť komunikovať v slovenskom jazyku.
- Rozvíjať schopnosť seba prezentácie a podporiť pozitívny seba obraz.

Využívať:

- metódu viacnásobného opakovania informácie – umožňuje žiakovi čo najpresnejšie prijať novú informáciu,
- metódu nadmerného zvýraznenia informácie – učiteľ môže zvýrazniť pozadie, informáciu, predmet farebne, iným typom písma a pod.,
- metóda multisenzorického sprostredkovania – žiak prijíma informáciu viacerými zmyslami,
- sluchové cvičenia, sluchovo–pohybové cvičenia, pohybovo–sluchovo-zrakové cvičenia zamerané na rozvoj zmyslovej percepcie,
- tvorivé manipulačné činnosti zamerané na rozvoj elementárnych grafických a manipulačných zručností žiakov.

10.10. Špeciálno-pedagogické odporúčania pre pedagógov pri práci so žiakmi so ŠVVP

Slovenský jazyk

- Uprednostňovať preverovanie vedomostí ústnou formou pred písomnou.
- Vhodná je tiež forma doplňovačiek, testov s voľbou správnych odpovedí.
- Pri písomnom prejave je potrebné, aby si žiak diktoval čo píše a naučil sa po sebe kontrolovať si text.
- Pri písaní je lepšie písať znamienka ihneď, aj keď sa poruší zásada plynulého písania.
- Pri prepise a odpise kombinovať prepis s doplňovačkami, umožniť tiché „diktovanie si“, množstvo prepisovaného textu redukovat', rešpektovať pomalšie tempo, častejšie žiaka kontrolovať.
- Stimulovať jemnú motoriku a motoriku rúk uvoľňovacími cvičeniami, dbať o správne držanie písacej potreby a sedenie.
- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka.
- Nedávať prepisovať zošity kvôli úprave.
- Štylistickú, gramatickú a grafickú stránku písomného prejavu hodnotiť s prihliadnutím na VPU, ktorá priamo ovplyvňuje kvalitu písomnej práce žiaka. Vhodné je slovné hodnotenie, hodnotenie počtom chýb, známku je vhodné hodnotiť, keď sa práca „podarí“.
- Na hodinách slohu hodnotiť obsahovú stránku, nie gramatickú.
- Slohové cvičenia v písomnej forme sú nevhodné, vhodná je forma ústneho prejavu s výberom tém rozvíjajúcich fantáziu žiaka. Vhodné je tiež dopĺňanie nedokončených viet alebo dokončenie príbehu, konverzácie.
- Pri písaní diktátu voliť pomalšie tempo diktovania.
- Chyby v diktátoch neopravovať klasickým spôsobom, ale prepísať správne slovo, chyby neopravovať červeným, ale zeleným perom, slová správne napísané výrazne podčiarknuť, urobiť spoločný rozbor.
- Možnosť doplňovacích cvičení namiesto diktátov na overenie znalosti pravopisných pravidiel.
- Diktáty nehodnotiť známku horšou ako 3, vyčíslit' počet chýb.
- Po napísaní diktátu dať možnosť žiakovi opraviť svoje chyby. Auto korektúra je jedna z veľmi dôležitých úloh práce s integrovanými žiakmi a výborný prostriedok k náprave ťažkostí. Ak je žiak schopný nájsť si chyby, je to veľký pokrok.

- Hodnotiť vypracované úlohy, tie ktoré nestihne, nehodnotiť ako nesprávne.
- Pri písaní rozdeliť dlhší celok na dve časti alebo viac častí
- Umožniť žiakovi používať pomôcku, na ktorej má vzor písanej podoby jednotlivých písmen.
- Častejšie zadávať úlohy na prepis – ako predpoklad k zlepšeniu rýchlosti písania a osvojenia gramatiky.
- Viest' žiaka k správnej technike čítania, v prípade potreby tolerovať aj slabikovanie. V individuálnom kontakte viesť žiaka k plynulému slabikovanému hlasnému čítaniu, napr. párovým čítaním, zadávať kratšie úseky. Neznámy test neklasifikovať.
- Zamerať sa na nácvik čítania s porozumením, pochopenie prečítaného textu overovať kladením otázok. Podľa potreby umožniť používať záložku, resp. čítacie okienko, odbúravať dvojité čítanie.
- Nestresovať, nezameriavať sa len na rýchlosť čítania, ale aj na kvalitu - t. z. kvalitu reprodukcie.
- Zadávať kratšie texty k čítaniu
- Trénovať orientáciu v texte – napr. vyhľadávanie konkrétnych slov, viet v neznámom alebo málo známom texte.
- Nevyvolávať na hlasné a dlhé čítanie pred triedou.
- Viest' k používaniu správnej techniky čítania.
- K domácej príprave dať čítať primerane dlhý text .
- Pred samotným čítaním vybrať z textu ťažké slová a precvičiť ich čítanie.
- Text, ktorý žiak číta, kontrolovať.
- Pred čítaním súvislého textu zaradiť rozcvičku čítanie písmen, slabík, slov.
- Viest' žiaka k tomu, aby si chyby v čítaní sám objavil a opravil.
- Pri povinnom čítaní zadávať len primerané časti diel, nezadávať príliš krátky časový limit na prečítanie.

Matematika

- Pri hodnotení striedavo využívať ústne i písomné odpovede.
- Opakovane žiaka motivovať a povzbudzovať k výkonu, čím získa sebaistotu.
- Vytvárať si na kartičkách vzory na riešenie jednotlivých algoritmov, na ktorých bude mať rozkrokované jednotlivé matematické postupy a naučiť žiaka pracovať s nimi.
- Tolerovať pomalšie tempo.
- Tolerovať pri písomnom nácviku matematických operácií chyby z nesprávneho podpísania čísel.
- Zadávať predtlačené kontrolné práce.
- Žiakovi umožniť dostatočný priestor na kontrolu práce.
- Pri kontrole spolupracovať so žiakom a viesť ho k zvládnutiu tejto činnosti.
- Slovné úlohy – nacvičiť istý typ (spolu, o viac, o menej, krát viac,...) nemeň formuláciu zadania, zvýrazniť kľúčové slovo, čo máme vypočítať.
- Pri slovných úlohách v prípade potreby nesprávny krok žiakovi hneď opraviť.
- Rozlišovať chyby vzniknuté z nezvládnutého učiva a chyby vznikajúce chybným odpisom, zámenou poradia číslíc, písmen, chybným zápisom číslíc pod seba.
- Pracovné postupy rozplánovať na jednotlivé menšie kroky.
- Pri písomných prácach prispôbiť počet a náročnosť príkladov schopnostiam žiaka.
- V numerických úlohách používať jeden spôsob vypočítania, ktorý žiakovi vyhovuje, dovoliť používanie kalkulačky, tabuľku násobkov, premeny jednotiek... (ideálne, ak si žiak vyrobí svoj vlastný „vzorkovník“ z matematiky, ale i z jazykov).

- Pred skúšaním dať žiakovi podobné úlohy a príklady na domácu prípravu.
- Tolerovať používanie názoru na prstoch.

Cudzí jazyk

- V cudzom jazyku u žiakov tolerovať nedostatočné rozlišovanie slov, s deficitmi v zrakovom vnímaní – nesprávny zápis slov, neschopnosť identifikovať slová v niekoľkoriadkových textoch. Dovoľiť prepisy slov „píš ako počuješ“.
- Výuku smerovať na verbálne osvojovanie si cudzieho jazyka, osvojenie si praktických vetných celkov – dorozumievanie sa v cudzine, (žiak si postupne zhotovuje slovník zaužívaných výrazov, pádových väzieb sloviess s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami, vetné konštrukcie, zaužívané frázy,...).
- Nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických javov, pravidiel naraz – napr. jedno modálne sloveso, precvičiť a odtrénovať vo väzbách a postupne ďalšie.
- Farebne zobrazovať kmeň slova, gramatické kategórie, slovné druhy... Zápis textu do riadkov alebo prehľadných celkov s jednoduchou orientáciou na ploche.
- Nepostupovať k vyššej úrovni, pokiaľ nebola zvládnutá predchádzajúca.
- Nové slová si osvojovať vo väzbách, spájať obrázky so slovami, vyhľadávať slovné spojenia k situačným obrázkom, nové prvky napr. gramatického učiva hneď spájať s komunikáciou.
- Vyskúšať efektívnosť „sluchovej cesty“ pri vyučovaní.
- Zamerať sa na osvojovanie najdôležitejšej slovnej zásoby a slovných spojení, viet a fráz (možné je používať magnetofón, diktafón, prípadne žiak opakuje po učiteľovi).
- Písomnú formu výučby ponechať ako vedľajšiu.
- Používať čo najviac názornosti.
- Zvážiť skúšanie naučených slovíčok písomnou formou, chyby v zápise tolerovať, ak sú foneticky správne zapísané.
- Chyby opravovať zeleným perom, vhodné je využitie PC k samostatnej práci, taktiež na domácu prípravu.
- Nežiadat' od žiaka doslovné preklady a skladanie viet z izolovane osvojených slovíčok
- Nežiadat' od žiaka presné osvojenie a používanie všetkých gramatických pravidiel.
- Zamerať sa na schopnosť žiaka porozumieť jazyku a dohovoriť sa v bežných situáciách, učiť žiaka bežným nadpisom, krátkym pokynom (napr. stanica, obchod,...).
- Pri výučbe využívať jednoduché básničky, pesničky, porekadlá, hádanky, vtipy....
- Zamerať sa na správnu výslovnosť.
- Používať dopĺňovanie vhodných slov do viet (ústnou formou);
- Nedávať čítať dlhé a náročné texty.
- Odpovedať na základe otázok – pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu.
- Nepísať do stĺpcov, ale do riadkov, na čítanie taktiež používať text písaný do riadkov;
- Nepoužívať v učebniciach tzv. „bublíny“.
- Trénovať reakcie na pokyny v cudzom jazyku bez prekladu do slovenského jazyka;
- Čítať slová ako celky – tzv. globálnou metódou.
- Využívať audio nahrávky k tréningu správnej výslovnosti
- Zhotoviť slovník zaužívaných výrazov a idiomov, pádových väzieb sloviess s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami...(zhotovenie realizuje žiak s priebežným usmerňovaním vyučujúceho).
- Podľa možnosti uprednostniť učebnice a pracovné zošity s výkladom v slovenčine;
- Vždy sa presvedčiť, či žiak porozumel zadaniu.

Hodnotenie v cudzom jazyku

- Nie je vhodné hodnotiť v kontexte celej triedy, ale so žiakom samotným v porovnaní s predchádzajúcimi výkonmi a s vynaloženým úsilím/snouhou žiaka.
- Priebežne hodnotiť každý výkon žiaka.
- Hodnotiť čo najrýchlejšie po práci, inak hodnotenie, či už pochvala alebo kritika sa míňa účinku.
- Preferovať ústne skúšanie – odpovedať na základné otázky, vo vyšších ročníkoch pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu.
- Obmedziť skúšanie pred tabuľou.
- Písomný prejav nie je nutné vždy klasifikovať.
- Nehodnotiť úpravu, ale obsahovú stránku.
- Pri hodnotení strieďať typy hodnotenia – známka, slovné hodnotenie, body, pomocou symbolov.
- Pri negatívnom hodnotení nevyjadrovať sa ironicky, výsmešne.
- Žiak by mal vedieť, za čo môže byť odmenený a za čo kritizovaný.
- Práce hodnotiť, iba ak sa „podaria“.
- Pri precvičovaní a overovaní vedomostí používať testy s voľbou správnej odpovede.
- Slovnú zásobu skúšať v kratších úsekoch.
- Dať viac času na kontrolu práce.

Ostatné predmety

- Alternatívne formy zisťovania vedomostí sú vhodné tiež v rámci ostatných predmetov.
- Kľúčové písomné práce písať s predĺženým časom (cca o 20 %) a redukciou úloh.
- Tolerovať pracovné, psychomotorické tempo, tempo písania, čítania, počítania.
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné, naučiť pracovať s pojmovými mapami so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré môže žiak v zjednodušenej forme používať aj pri vlastnej odpovedi (heslovitý záznam, možnosť dokresľovania...).
- Multisenzoriálny prístup vo výuke – používať pri výklade, pri osvojovaní si nového učiva čo najviac zmyslov (počúvaj-pozerať-hovor-napiš-ukáž).
- Nezadať písomné práce, úlohy s obmedzeným časom, bleskovky, päťminútovky, alebo ich výsledky nehodnotiť.
- Skontrolovať porozumenie zadania, dovoliť žiakovi otázky aj v priebehu práce, písomky, priebežne usmerniť v prípade potreby v samostatnej práci.
- Zadanie rozdeliť na kratšie úseky, kontrolovať postup práce, nielen výsledok.
- Žiaka dopredu informovať o písaní písomnej práce, o obsahu a rozsahu písomnej práce.
- Pri krátkych, každodenných cvičeniach postupne zvyšovať nároky po zvládnutí predchádzajúcich cvičení.
- Ústretový, nápomocný prístup pri odpovediach, klásť pomocné otázky, nestresovať, nedávať priestor pre výsmech spolužiakov, poskytnúť možnosť odpovede mimo triedy.
- Hodnotiť vypracované úlohy, tie ktoré nestihnú, nehodnotiť ako nesprávne.
- Častú motiváciu, povzbudenie a poskytnutie spätnej väzby.
- Systematický individuálny prístup, aby žiak postupne prebral učivo.
- Rozdelenie pokynov na menšie časti a podľa potreby každú z nich žiakovi zvlášť opakovať.

- Pri písomnom overovaní vedomostí voliť skôr práce menšieho rozsahu, testové formy, stručné odpovede. Časovo limitované práce sú menej vhodné, hodnotiť po verbálnom doskúšaní žiaka.
- Vo všetkých predmetoch tolerovať zníženú kvalitu písomného prejavu (do hodnotenia nezahrňovať chyby vznikajúce chybným odpisom, nedostatočnou úpravou, tolerovať zápis tlačnými písmenami...) uprednostniť kvalitu pred kvantitou.
- Preferovať ústny prejav, nenaliehať na pohotovú odpoveď, nápomocný prístup.
- Ponechať dostatok času na spracovanie a kontrolu písomných prác.
- Pomôcť žiakovi s porozumením textu.
- Tolerovať horšiu grafickú úpravu písomného prejavu.
- Častejšie využívať názor.
- Priebežne overovať správne pochopenie zadania.
- Pri odpovediach, kde je potrebné vedieť poučky naspamäť, voliť možnosť dopĺňovania textu poučky alebo formou testov s výberom možných odpovedí.
- Záujem žiaka o dané učivo vyvolávať tiež používaním rôznych vizuálnych pomôcok, farieb (fixky, kriedy,...), do výučby začleňovať názorné a praktické ukážky.
- U žiakov s ťažšou formou VPU tolerovať kopírovanie poznámok spolužiaka, zvukový záznam výkladu a pod.

Porucha aktivity a pozornosti

- Zostaviť jasný rozvrh činností a napísať pre každého zrozumiteľne krátke pravidlo správania sa v škole alebo mimo nej.
- Každú mimoškolskú aktivitu je dobré vopred oznámiť a prediskutovať so žiakmi (hyperaktívny žiak sa musí na to pripraviť a zamerať). Každú zmenu oznámiť pokojne.
- Používať priame, krátke a výstižné vety (aj príkazy a inštrukcie musia byť jasné a jednoduché). Dôležité pokyny posilniť pomocou vizuálneho alebo telesného kontaktu.
- Pri rušivom a neprimeranom správaní žiaka by mal učiteľ zostať pokojný a nezvyšovať hlas. Lepšie je počkať, až sa žiak upokojí, a potom problém predebatovať. Pri nevhodnom reagovaní navrhnúť alternatívy- poradiť mu, ako by mohol reagovať inak.
- Nezapisovať žiakovi poznámky typu.....žiak vyrušoval na hodine, zabudol si pomôcky, zabával sa, vrtel sa.....všetky dané ukazovatele vyplývajú z jeho diagnózy.
- Pri silnom nepokoji na vyučovaní je možné zaradiť uvoľňovacie sekvencie pomocou hier zameraných na telo.
- Nie sú vhodné bleskovky a päťminútovky.
- Organizovať prácu žiakov v menších skupinách.
- Dôležité úlohy nenechávať na posledné vyučovacie hodiny. Dôležitý výklad učiva podať v prvých 20 minútach.
- Nechať radšej žiaka urobiť jednu časť práce správne, než celú s chybami. Zadávať kratšie úlohy postupne, radšej než jednu dlhú.
- Odmeňovať aj pohotovosť a snahu, nie len výsledok.
- Cez prestávky je vhodné umožniť pohybové aktivity (napr. na chodbe).
- Venovať pozornosť vzťahom medzi žiakmi – chrániť žiaka, aby sa nestalo triednym šašom, „blbcom“ alebo obetným baránkom.
- Buďte pozorní pri žiackych prácach – pamätajte na oslovovanie, ľahký dotyk, prikývnutie, úsmev.
- Žiak sa musí učiť tak, aby sa súčasne niečomu priučili aj ostatní, má čítať nahlas (ak mu to nespôsobuje stres), má sám zreprodukovat' učebnú látku spolužiakom.

- Učiť žiakov dávať pozor na neverbálne podnety, aby lepšie udržali pozornosť, poskytovať im často spätnú väzbu o ich správaní – aj pozitívnu.
- Keď žiak poruší pravidlo, nereagovať s posmechom alebo rozčúlene. Spýtať sa žiaka, aké pravidlo bolo porušené, ak je treba, formulovať ho ešte raz. Potom zvoliť vhodnú metódu, ktorá by mala byť účinná a okamžitá. Dlho už potom o ňom nehovoriť.
- Ako trest nesmie byť nič, čo „zablokuje“ životne dôležité potreby žiaka - napr. pohyb cez prestávky je dôležitý, dodatočné úlohy, ktoré vyžadujú pozornosť.
- Ako vhodný je systém bodov, jeho pravidelné vyhodnocovanie a jasné odôvodnenie.

Telesná výchova

- Činnosti zamerané na orientáciu v priestore, ovládanie pohybu a impulzívneho správania, poradové cvičenia (základné povel), rôzne chôdze, striedanie behu a chôdze.
- Netradičné hry – na rozvoj a podporu koncentrácie pozornosti, schopnosť reagovať na podnety, uvoľňovanie svalového napätia (hra na sochy, na drevo, frisbee).
- Psychomotorické hry a cvičenia – relaxácia, dychové cvičenia.
- Manipulačné hry a pohybové hry – hry s loptičkami a loptami rôznych veľkostí (hod, vedenie, držanie, prihrávka), fit lopta, kolky.
- Kreatívne a estetické pohybové činnosti – zamerané na rozvoj rytmických schopností vyjadrenie hudby pohybom.
- Lokomočné a pohybové hry.

Predmety s prevahou výchovného charakteru

- Predovšetkým rozvíjať, hodnotiť s toleranciou, dopriať pozitívny zážitok.
- Voliť činnosti adekvátne schopnostiam žiaka, rozvíjať a odmeňovať snahu, kreativitu a fantáziu.
- Pomôcť usporiadať veci.
- Podporovať skupinovú prácu a prácu vo dvojiciach.

10.11. Chorý a zdravotne oslabený +VPU

- Vzdelávanie žiakov chorých a zdravotne oslabených má individuálny charakter.
- Prioritou prístupu k chorému a zdravotne oslabenému žiakovi je interakcia a individuálne formy pedagogickej práce učiteľa so žiakom, využívanie špeciálnych učebných a kompenzačných pomôcok a osobitný a jedinečný prístup k žiakovi.
- Využívané formy, metódy a prostriedky práce v triede sú podriadené zdravotnému stavu žiaka.
- Okrem špecifík, povinne rešpektovaných v pedagogickej praxi v prostredí školy, je možné realizovať výchovno-vzdelávací proces zavedením blokového vyučovania, a to koncepčne usporiadeného tak, aby boli vytvorené podmienky, zabezpečujúce alternatívnosť, samostatnosť, tvorivosť, rozvoj racionálneho myslenia v medziach intelektových možností, zdravotného stavu, druhu a stupňa ochorenia žiakov v zdravotníckych zariadeniach.
- V prípade potreby po dohovore pre tieto účely vyhradených hygienických podmienkach (učebňa ŠPT) umožniť žiakovi monitorovanie (odmeranie) glukózy

v krvi, alebo aplikovanie inzulínu, pretože ide o životnú potrebu, keďže jeho podanie je základnou podmienkou prežitia.

- V rámci predchádzania komplikáciám aj počas vyučovania umožniť žiakovi dodržiavať pravidelný pitný a stravovací režim ako aj tolerovať oddych, aby nedošlo k zhoršeniu zdravotného stavu.
- Nedodržiavaním vhodného denného - liečebného režimu a neprimeraným zaťažovaním v škole môže dôjsť k vystupňovaniu školských ťažkostí so súčasným zhoršením zdravotného stavu.
- Odporúčame elimináciu stresových situácií.
- Na žiaka klásť len také požiadavky, ktoré v rámci svojich možností a dispozícii môže plniť.
- V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu sa odporúča rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené ochorením.
- Pre podanie lepšieho výkonu treba v predstihu predpokladať časový faktor vedúci k stresu a v primeranom časovom predstihu upozorniť žiaka - študenta naplánované ústne skúšanie, písomku, odovzdanie seminárnej práce, alebo inej práce.
- Uplatňovať individuálny prístup zohľadňujúci prípadnú zníženú školskú výkonnosť, alebo zaostávanie v osvojovaní vedomostí a zručností, ako aj isté zmeny v správaní, ktoré môžu nastať vplyvom choroby, alebo dlhodobej či častej hospitalizácie.
- Otázku telesnej výchovy odporúčame riešiť na základe odporúčaní odborného lekára – onkológa.
- V rámci prevencie nežiaducich nepríjemných situácií ako pre žiaka - študenta tak pre vyučujúcich, odporúčame všetkým vyučujúcim oboznámiť sa s charakterom uvedeného zdravotného postihnutia a metodickými pokynmi za účelom zohľadňovania špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb počas vyučovacieho procesu.
- Pre prípad potreby mať k dispozícii telefónne číslo na zákonného zástupcu, alebo lekára.

Ostatné predmety

- Alternatívne formy zisťovania vedomostí sú vhodné tiež v rámci ostatných predmetov;
- Kľúčové previerky písať s predĺženým časom (cca o 20 %) a redukciou úloh..
- Tolerovať pracovné, psychomotorické tempo, tempo písania, čítania, počítania.
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné, naučiť pracovať s pojmovými mapami so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré v zjednodušenej forme môže používať aj pri vlastnej odpovede (heslovitý záznam, možnosť dokresľovania...).
- Multisenzoriálny prístup vo výuke – používať pri výklade, pri osvojovaní si nového učiva čo najviac zmyslov (počúvaj-pozerať-hovor-napiš-ukáž).
- Nezadávať písomné práce úlohy s obmedzeným časom, bleskovky, päťminútovky, alebo ich výsledky nehodnotiť.
- Skontrolovať porozumenie zadania, dovoliť žiakovi otázky aj v priebehu práce, písomky, priebežne usmerniť v prípade potreby v samostatnej práci.
- Zadanie rozdeliť na kratšie úseky, kontrolovať postup práce, nielen výsledok.
- Žiak by mal byť dopredu informovaný o písaní previerky, o obsahu a rozsahu písomnej práce.
- Cvičenia krátke, každodenné, postupne zvyšovať nároky po zvládnutí predchádzajúcich cvičení.
- Ústretový, nápomocný prístup pri odpovediach, klásť pomocné otázky, nestresovať, nedávať priestor pre výsmech spolužiakov, poskytnúť možnosť odpovede mimo triedy;
- V jeden deň písať písomnú prácu len z jedného predmetu.

- Hodnotiť vypracované úlohy, tie ktoré nestihne, nehodnotiť ako nesprávne.
- Častú motiváciu, povzbudenie a poskytnutie spätnej väzby.
- Systematický individuálny prístup, aby žiak postupne prebral učivo.
- Rozdelenie pokynov na menšie časti a podľa potreby každú z nich žiakovi zvlášť opakovať.
- Pri písomnom overovaní vedomostí voliť skôr práce menšieho rozsahu, testové formy, stručné odpovede.
- Časovo limitované práce sú menej vhodné, hodnotiť po verbálnom doskúšaní žiaka.
- Vo všetkých predmetoch tolerovať zníženú kvalitu písomného prejavu (do hodnotenia nezahrňovať chyby vznikajúce chybným odpisom, nedostatočnou úpravou, tolerovať zápis tlačnými písmenami...) uprednostniť kvalitu pred kvantitou.
- Ponechať žiakovi viac času, tolerovať pomalšie pracovné tempo.
- Preferovať ústny prejav, nenaliehať na pohotovú odpoveď, nápomocný prístup.
- Ponechať dostatok času na spracovanie a kontrolu písomných prác.
- Pomôcť žiakovi s porozumením textu.
- Tolerovať horšiu grafickú úpravu písomného prejavu.
- Častejšie využívať názor.
- Priebežne overovať správne pochopenie zadania.
- Pri odpovediach, kde je potrebné vedieť poučky naspamäť voliť možnosť dopĺňovania textu poučky alebo formou testov s výberom viacerých možných odpovedí.
- Záujem žiaka o dané učivo vyvolávať tiež používaním rôznych vizuálnych pomôcok, farieb (fixky, kriedy,...), do výučby začleňovať názorné a praktické ukážky.
- U žiakov s ťažšou formou VPU tolerovať kopírovanie poznámok spolužiaka, zvukový záznam výkladu a pod.

Logopedické odporúčania pre pedagógov pri práci so žiakmi so ŠVVP

- Rozvíjať aj neverbálne zručnosti (orientácia, pamäť, jemná motorika, grafomotorika, sluchové a zrakové funkcie).
- Dávať pozor na preťaženie, psychickú únavu žiaka, poskytovať pravidelné prestávky na oddych, relax mimo lavice/triedy.
- Zadávať stručné slovné pokyny v poradí, v akom majú byť vykonané, viackrát zopakovať inštrukciu.
- Ponechať dostatok času na porozumenie.
- Preformulovať, parafrázovať inštrukcie, používať jasné, priame požiadavky.
- Používať aktívne slovné väzby namiesto pasívnych ako aj kratšie, jednoduché vety.
- Overovať porozumenie zadania úloh priebežne počas žiakovej práce.
- Podporovať žiaka v tom, aby požiadal o vysvetlenie keď nerozumie.
- Spomaliť tempo reči - žiaci s oslabením vo verbálno – akustickej pamäti potrebujú viac času na súčasné spracovanie fonologického a sémantického aspektu slov v prúde reči.
- Akceptovať pretrvávajúce narušenie komunikačnej schopnosti žiaka ako v jeho rečovom prejave, tak aj v čítaní, kde pretrvávajú fonologická porucha, substitúcie, asimilácie hlások a artikulačná neobratnosť, kde žiak prispôsobuje výslovnosť pre neho ľahšie vysloviteľnej hláske – z toho môžu vyplývať chyby v čítaní i v písaní.
- Akceptovať nedostatky vo verbálnom vyjadrovaní žiaka – hľadať iné náhrady – výber viacerých možností odpovedí, v čo najväčšej miere podporovať verbálne vyjadrovanie žiaka vizualizáciou učiva prostredníctvom obrázkového materiálu, použitím pojmových máp, nápovedných tabuliek s daným precvičovaným gramatickým javom.
- Pomôcť s formuláciami (poskytnúť sémantické ako aj fonetické nápovede).

- Slovné odpovede brať citlivo, poskytnúť dostatok času, príp. ponúknuť slová, ktoré môže žiak použiť. Netrváť na presnom znení odpovede. Pri dysgramatizme poskytnúť správny tvar slova, používať pomocné otázky či osnovu.
- Nehodnotiť vonkajšiu stránku prejavu, zamerať sa na obsah.
- Rozvíjať slovnú zásobu, tvorbu viet, naratívne schopnosti, konverzačné schopnosti, fonematickú diferenciáciu, akusticko-verbálnu pamäť.
- Slovné odpovede brať citlivo, poskytnúť dostatok času, príp. ponúknuť slová, ktoré môže žiak použiť. Netrváť na presnom znení odpovede. Ak si žiak nevie vybaviť správne slovo, napovedať mu opísaním významu slova, príp. prvou hláskou či slabikou.
- V písanom prejave nehodnotiť zámeny hlások, nesprávne gramatické tvary slov, nesprávne časovanie a skloňovanie.
- Efektívne pre žiakov s dysfáziou sú online cvičenia, práca na počítači, edukačné webové portály.
- Pri písomnom skúšaní preferovať test – doplnenie, výber správnej odpovede, maximálne jedno či dvojslovnú odpoveď, nevyžadovať od žiaka celé vety. Vynechať alebo aspoň redukovať časovo limitované skúšky (päťminútovky).
- Využívať pojmové mapy alebo grafy.
- Cudzí jazyk hodnotiť slovne, zamerať sa na frázy a konverzačné zručnosti, neľpieť na gramatických pravidlách, akceptovať foneticky správne napísané slová, využívať vizuálnu podporu pri výučbe.
- Citlivo pristupovať ku klasifikácii a k pedagogickému hodnoteniu.

Poruchy správania

- Vyžaduje si koordinovaný tímový prístup učiteľa, odborných zamestnancov, lekára a ďalších odborníkov podľa potreby.
- Vo výchovno-vzdelávacom procese žiaka s poruchou správania učiteľ zohľadňuje psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy.
- V priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci usmerňujú žiakov tak, aby ich správanie bolo v súlade s formálnymi pravidlami správania, všímajú si a systematicky oceňujú dosiahnuté pozitívnej zmeny problematickeho správania ako výsledku reedukačného procesu.

10.12. Špecifikácia práce so žiakmi s jednotlivými poruchami

1. ŠPECIFICKÁ PORUCHA ČÍTANIA – dyslexia

OBLASTI prelínajúce sa do poruchy:

- Priestor a čas
- Ťažkosti s pamäťou
- Jemná motorika
- Čítanie
- Hláskovanie
- Počúvanie
- Písanie

ODPORÚČANIA:

- Uprednostňovať preverovanie vedomostí ústnou formou pred písomnou skúškou.

- Hodnotiť len vypracované úlohy, tie ktoré nestihne, nehodnotiť ako nesprávne.
- Viest' žiaka k správnej technike čítania, v prípade potreby tolerovať aj slabikovanie.
- V individuálnom kontakte viesť žiaka k plynulému slabikovanému hlasnému čítaniu.
- Zadávať krajšie úseky.
- Neznámy test neklasifikovať.
- Zamerať sa na nácvik čítania s porozumením, pochopenie prečítaného textu overovať kladením otázok.
- Podľa potreby umožniť používať záložku, resp. čítacie okienko.
- Odbúrať dvojité čítanie.

2. ŠPECIFICKÁ PORUCHA HLÁSKOVANIA – dysortografia

OBLASTI prelínajúce sa do poruchy:

- Reč
- Lateralita
- Ťažkosti v koordinácii
- Sluchové vnímanie
- Spracovanie informácií
- Jemná motorika
- Nedostatočná krátkodobá pamäť

ODPORÚČANIA:

- Vhodná je tiež forma doplňovačiek, testov s voľbou správnych odpovedí.
- Pri prepise a odpise kombinovať prepis s doplňovačkami.
- Množstvo prepisovaného textu redukovať, rešpektovať pomalšie tempo, častejšie žiaka kontrolovať.
- Štylistickú, gramatickú a grafickú stránku písomného prejavu odporúčame hodnotiť s prihliadnutím na ŠVPU, ktorá priamo ovplyvňuje kvalitu písomnej práce žiaka (vhodné je slovné hodnotenie, hodnotenie počtom chýb, známku je vhodné hodnotiť, keď sa práca „podarí“).
- Na hodinách slohu hodnotiť obsahovú stránku, nie gramatickú.
- Slohové cvičenia v písomnej forme sú nevhodné, vhodná je forma ústneho prejavu s výberom tém rozvíjajúcich fantáziu dieťaťa. Vhodné je tiež dopĺňanie nedokončených viet alebo dokončenie príbehu, konverzácie.
- Pri písaní diktátu voliť pomalšie tempo diktovania.
- Chyby v diktátoch neopravovať klasickým spôsobom: (prepísať správne slovo, chyby neopravovať červeným, ale zeleným perom, slová správne napísané výrazne podčiarknuť, urobiť spoločný rozbor).
- Možnosť doplňovacích cvičení namiesto diktátov na overenie znalosti pravopisných pravidiel.
- Diktát dovoliť žiakovi napísať ako domácu úlohu, aj inou formou zoznámiť sa najprv s diktovaným textom.
- Po napísaní diktátu dať možnosť žiakovi opraviť svoje chyby.

Autokorektúra je jedna z veľmi dôležitých úloh práce žiakov a výborný prostriedok k náprave ťažkostí.

3. ŠPECIFICKÁ PORUCHA ARITMETICKÝCH SCHOPNOSTÍ – dyskalkúlia

OBLASTI prelínajúce sa do poruchy:

- Priestor a čas
- Pamäť
- Počítanie
- Výpočty
- Čísla
- Meranie

ODPORÚČANIA (MAT, FYZ, CHEM):

- Pri hodnotení striedavo využívať ústne i písomné odpovede.
- Opakovane žiaka motivovať a povzbudzovať k výkonu, čím získa sebaistotu.
- Tolerovať pomalšie tempo.
- Tolerovať pri písomnom nácviku matematických operácií chyby z nesprávneho podpísania čísel.
- Zadávať predtlačené kontrolné práce.
- Žiakovi umožniť dostatočný priestor na kontrolu práce.
- Pri kontrole spolupracovať so žiakom a viesť ho k zvládnutiu tejto činnosti.
- Slovné úlohy – nacvičiť istý typ (spolu, o viac, o menej, krát viac,...) nemeniť formuláciu zadania, zvýrazniť kľúčové slovo, čo mám žiak vypočítať.
- Pri slovných úlohách v prípade potreby nesprávny krok hneď žiakovi opraviť.
- Rozlišovať chyby vzniknuté z nezvládnutého učiva a chyby vznikajúce chybným odpisom, zámenou poradia číslic, písmen, chybným zápisom číslic pod seba, zníženou úpravou.
- Pracovné postupy rozplánovať na jednotlivé menšie kroky.
- Pri previerkach prispôbiť počet a náročnosť príkladov schopnostiam žiaka.
- Pred skúšaním dať žiakovi podobné úlohy a príklady na domácu prípravu.

4. ZMIEŠANÁ PORUCHA ŠKOLSKÝCH ZRUČNOSTÍ - súčasný výskyt dyskalkúlie s dyslexiou alebo dysortografiou

OBLASTI prelínajúce sa do poruchy:

- **Dyskalkúlia** – priestor a čas; pamäť; počítanie; výpočty; čísla; meranie.
- **Dyslexia** – priestor a čas; ťažkosti s pamäťou; jemná motorika; čítanie; hláskovanie; počúvanie; písanie.
- **Dysotografia** – reč; lateralita; ťažkosti v koordinácii; sluchové vnímanie; spracovanie informácií; jemná motorika; nedostatočná krátkodobá pamäť.

ODPORÚČANIA:

Platia tie isté odporúčania ako pri jednotlivých vývinových poruchách učenia.

INÉ VÝVINOVÉ PORUCHY ŠKOLSKÝCH ZRUČNOSTÍ – **dysgrafia**

OBLASTI prelínajúce sa do poruchy:

- Organizácia výučby
- Jemná motorika
- Koncentrácia
- Riadenie triedy

ODPORÚČANIA:

- Pri písomnom prejave je potrebné, aby si žiak diktoval čo píše a naučil sa po sebe kontrolovať si text.

- Pri písaní je lepšie písať znamienka ihneď, aj keď sa poruší zásada plynulého písania.
- Pri prepise a odpise kombinovať prepis s dopĺňovačkami, umožniť tiché „diktovanie si“, množstvo prepisovaného textu redukovať, rešpektovať pomalšie tempo, častejšie žiaka kontrolovať.
- Stimulovať jemnú motoriku a motoriku rúk uvoľňovacími cvičeniami, dbať o správne držanie písacej potreby a sedenie.
- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka.
- Nedávať prepisovať zošity kvôli úprave.

5. ZNÍŽENÝ INTELEKT

- Diagnostikou sa zistí, že žiak zlyháva na základe zníženého intelektu – jedná sa o žiaka so ŠVVP.
- Žiakovi budú poskytnuté PO v zmysle zákona, ale môžete použiť odporúčania, ktoré žiakovi pomôžu vo VVP.

ODPORÚČANIA – ostatné vyučovacie predmety

- Alternatívne formy zisťovania vedomostí sú vhodné tiež v rámci ostatných predmetov.
- Kľúčové previerky písať s predĺženým časom (cca o 20 %) a redukciou množstva úloh.
- Tolerovať pomalšie pracovné, psychomotorické tempo, tempo písania, čítania, počítania.
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné veci.
- Naučiť žiaka pracovať s pojmovými mapami, so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré v zjednodušenej forme môže používať aj pri vlastnej odpovedi.
- Multisenzoriálny prístup vo výuke – používať pri výklade, pri osvojovaní si nového učiva čo najviac zmyslov (počúvaj-pozerať-hovor-napiš-ukáž).
- Nezadať písomné práce vo forme úloh s obmedzeným časom, bleskovky, päťminútovky - výsledky nehodnotiť.
- Skontrolovať porozumenie zadania, dovoliť žiakovi otázky aj v priebehu práce, písomky, priebežne usmerniť v prípade potreby pri samostatnej práci.
- Zadanie rozdeliť na kratšie úseky, kontrolovať postup práce, nielen výsledok.
- Žiak by mal byť dopredu informovaný o písaní previerky, o obsahu a rozsahu písomnej práce.
- Cvičenia krátke, každodenné, postupne zvyšovať nároky po zvládnutí predchádzajúcich cvičení.
- Ústretový, nápomocný prístup pri odpovediach, kľásť pomocné otázky, nestresovať.
- Nedávať priestor pre výsmech spolužiakov, poskytnúť možnosť odpovede mimo triedy.
- V jeden deň písať písomnú prácu len z jedného predmetu.
- Hodnotiť len vypracované úlohy, tie ktoré žiak nestihne, nehodnotiť ako nesprávne.
- Častú motiváciu, povzbudenie a poskytnutie spätnej väzby.
- Systematický individuálny prístup, aby žiak postupne prebral učivo.
- Rozdelenie pokynov na menšie časti a podľa potreby každú z nich žiakovi zvlášť opakovať.
- Pri písomnom overovaní vedomostí voliť skôr práce menšieho rozsahu, testové formy, stručné odpovede.
- Časovo limitované práce sú nevhodné, práce hodnotiť po verbálnom doskúšaní žiaka.

- Vo všetkých predmetoch tolerovať zníženú kvalitu písomného prejavu (do hodnotenia nezahrňovať chyby vznikajúce chybným odpisom, nedostatočnou úpravou, tolerovať zápis tlačným písmom), uprednostniť kvalitu pred kvantitou.
- Preferovať ústny prejav, nenaliehať na pohotovú odpoveď.
- Ponechať dostatok času na spracovanie a kontrolu písomných prác.
- Pomôcť žiakovi s porozumením textu.
- Priebežne overovať správne pochopenie zadania.
- Pri odpovediach, kde je potrebné vedieť poučky naspamäť, voliť možnosť dopĺňovania textu poučky alebo formou testov s výberom viacerých možných odpovedí.
- Záujem žiaka o dané učivo vyvolať používaním rôznych vizuálnych pomôcok, do výučby začleňovať názorné a praktické ukážky.
- U žiakov s ťažšou formou VPU tolerovať kopírovanie poznámok, zvukový záznam výkladu.

ODPORÚČANIA – cudzí jazyk

- Tolerovať nedostatočné rozlišovanie slov, deficit v zrakovom vnímaní – nesprávny zápis slov, neschopnosť identifikovať slová v niekoľkoriadkových textoch.
- Dovoľiť prepisy slov „píš ako počuješ“.
- Preferovať verbálne osvojovanie si cudzieho jazyka, osvojenie si praktických vetných celkov – dorozumievanie sa v cudzine (postupné zhotovenie slovníka zaužívaných výrazov, pádových väzieb sloves s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami, vetné konštrukcie, zaužívané frázy).
- Nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických javov, pravidiel naraz – napr. jedno modálne sloveso (precvičiť, trénovať vo väzbách).
- Farebne zobrazovať kmeň slova, gramatické kategórie, slovné druhy.
- Zápis textu do riadkov, alebo prehľadných celkov s jednoduchou orientáciou na ploche.
- Nepostupovať k vyššej úrovni, pokiaľ nebola zvládnutá predchádzajúca.
- Nové slová si osvojovať vo väzbách, spájať obrázky so slovami, vyhľadávať slovné spojenia k situačným obrázkom, nové prvky napr. gramatického učiva hneď spájať s komunikáciou.
- Vyskúšať efektívnosť „sluchovej cesty“ pri vyučovaní.
- Zamerať sa na osvojovanie najdôležitejšej slovnej zásoby a slovných spojení, viet a fráz (používať magnetofón, diktafón, prípadne žiak opakuje po učiteľovi).

Písomnú formu výučby ponechať ako vedľajšiu.

- Skúšanie naučených slovíčok písomnou formou zväžiť, chyby v zápise tolerovať, ak sú foneticky správne zapísané.
- Chyby opravovať zeleným perom, vhodné je využitie PC k samostatnej práci, taktiež na domácu prípravu.
- Nežiadat' od žiaka doslovné preklady a skladanie viet z izolovane osvojených slovíčok.
- Nežiadat' od žiaka presné osvojenie a používanie všetkých gramatických pravidiel.
- Zamerať sa na schopnosť žiaka porozumieť jazyku a dohovoriť sa v bežných situáciách, učiť žiaka bežným nadpisom, krátkym pokynom (napr. stanica, obchod,...).
- Používať dopĺňovanie vhodných slov do viet (ústnou formou).
- Nedávať čítať dlhé a náročné texty.
- Odpovedať na základe otázok – pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu.

- Nepísať do stĺpcov, ale do riadkov, na čítanie taktiež používať text písaný do riadkov, nepoužívať v učebniciach tzv. „bublíny“.
- Trénovať reakcie na pokyny v cudzom jazyku bez prekladu do slovenského jazyka.
- Podľa možnosti uprednostniť učebnice a pracovné zošity s výkladom v slovenčine.
- Zhotoviť slovník zaužívaných výrazov a idiomov, pádových väzieb sloves s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami.

Hodnotenie – cudzí jazyk

- Nie je vhodné hodnotiť v kontexte celej triedy, ale so žiakom samotným v porovnaní s predchádzajúcimi výkonmi a s vynaloženým úsilím/snahou žiaka.
- Priebežne hodnotiť každý výkon žiaka.
- Hodnotiť čo najrýchlejšie po práci, inak hodnotenie, či už pochvala alebo kritika sa míňa účinku.
- Preferovať ústne skúšanie – odpovedať na základné otázky, vo vyšších ročníkoch pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu.
- Obmedziť skúšanie pred tabuľou.
- Písomný prejav nie je nutné vždy klasifikovať.
- Nehodnotiť úpravu, ale obsahovú stránku.
- Pri hodnotení strieďať typy hodnotenia – známka, slovné hodnotenie, body, pomocou symbolov.
- Pri negatívnom hodnotení nevyjadrovať sa ironicky, výsmešne.
- Žiak by mal vedieť, za čo môže byť odmenený a za čo kritizovaný.
- Práce hodnotiť, iba ak sa „podaria“, vždy využiť aj inú alternatívu hodnotenia.
- Pri precvičovaní a overovaní vedomostí používať testy s voľbou správnej odpovede.
- Slovnú zásobu skúšať v kratších úsekoch.
- Dať viac času na kontrolu práce.

6. POMÔCKY – didaktické, kompenzačné, upravené materiály

- **DIDAKTICKÉ POMÔCKY:** pravidlá slovenského pravopisu; rôzne gramatické tabuľky; tabuľka malej a veľkej násobilky; číselná os; prehľad vzorcov; matematické, fyzikálne, chemické tabuľky; atlas; slovník; ilustrácie; kartičky so slabikami; názorné pomôcky.
- **KOMPENZAČNÉ POMÔCKY:** dyslektické (čítacie) okienko; dyslektická tabuľka (farebné odlíšenie a prehľadné usporiadanie rozdelenia hlások; gramatické pravidlá; tvrdé a mäkké spoluhlásky a slabiky, vybrané slová); obrázková abeceda; písmená na kockách; vytvárať si na kartičkách vzory na riešenie jednotlivých algoritmov, na ktorých bude mať rozkrokované jednotlivé matematické postupy a naučiť žiaka pracovať s nimi; podľa možnosti pripustiť kalkulačku; premeny jednotiek;
- **UPRAVENÉ MATERIÁLY:** tlačené (kopírované) materiály na individuálnu prácu; predpísané texty na dopĺňanie a cvičenia kde sa dopisuje i/y; diktát pripravený ako dopĺňovačka; učiteľom pripravené poznámky - nalepenie do zošita; odkopírované poznámky od spolužiakov; farebné podčiarkovanie; zvýrazňovanie podstatného v texte; vypracovanie osnovy; vyjadrenie obsahu obrázkom; nákresy; rozdelenie učebného textu pri štúdiu na kratšie úseky; vypracovanie konspektu (zápis podstatného z toho, čo sa práve naučil v bodoch); pojmové mapy; v numerických úlohách naučiť jeden spôsob vypočítania (neponúkať rôzne možnosti vypočítania toho istého príkladu).

11. STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA

Základná škola v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) systematicky začleňuje digitálne technológie do výchovno-vzdelávacieho procesu s prihliadnutím na svoje materiálno-technické podmienky. Škola využíva najmä platformu EduPage ako hlavný digitálny nástroj na komunikáciu, organizáciu a podporu vyučovania.

Strategické ciele digitálnej transformácie

- rozvíjať základné digitálne kompetencie žiakov primerané ich veku,
- podporovať efektívne využívanie digitálnych technológií vo vyučovaní,
- zlepšiť komunikáciu medzi školou, žiakmi a rodičmi prostredníctvom EduPage,
- podporovať inklúziu na odstránenie bariér pre žiakov so zdravotným znevýhodnením,
- viesť žiakov k bezpečnému a zodpovednému správaniu v digitálnom prostredí.

Rozvoj digitálnych kompetencií žiakov

- osvojenie si základov práce s digitálnymi zariadeniami, rozvoj informačnej, mediálnej a digitálnej gramotnosti,
- zaradenie projektových úloh cez EduPage (zdieľanie, spolupráca),
- tvorba prezentácií, videí a jednoduchých digitálnych výstupov,
- využívanie EduPage na prácu s úlohami, materiálmi a spätnou väzbou,
- rozvoj schopnosti vyhľadávať a triediť informácie z dostupných zdrojov,
- oboznámenie sa so zásadami bezpečnosti na internete a ochrany osobných údajov,
- systematické vzdelávanie o bezpečnosti v online prostredí,
- práca s autorskými právami a licenciami.

Rozvoj digitálnych kompetencií pedagogických zamestnancov

- zabezpečiť kontinuálne vzdelávanie učiteľov, workshopy
- podporovať využívanie digitálnych nástrojov vo vyučovaní,
- zabezpečiť a rozvíjať spoluprácu a zdieľanie skúseností medzi učiteľmi, mentoring,
- zapojiť učiteľov do profesijných komunít,
- viesť pedagogických zamestnancov k efektívnemu využívaniu dostupnej techniky vo vyučovaní.

Využívanie digitálnych technológií vo vyučovaní

- využívať moderné metódy ako projektové vyučovanie, problémové vyučovanie,
- podporovať aktívne učenie žiakov,
- viesť žiakov k samostatnému objavovaniu informácií,
- využívať Edupage na zadávanie domácich úloh, testov, študijných materiálov,
- podpora interaktívneho vyučovania prostredníctvom dostupnej IKT techniky - počítače, interaktívne tabule,
- implementovať digitálne nástroje a dostupné online zdroje do každodennej výučby.

Technické a materiálne zabezpečenie

- zabezpečiť dostupnosť digitálnych zariadení, škola využíva dostupné IKT vybavenie (počítače, interaktívne tabule, tablety),
- zavádzanie online materiálov pre všetky predmety,
- využívanie Edupage ako hlavný školský informačný systém,
- zabezpečiť stabilnú internetovú infraštruktúru, postupné zlepšovanie LAN,
- vytvoriť bezpečné digitálne prostredie,

- postupne zabezpečovať obnovu a údržbu technického vybavenia školy.

Podpora digitálnej inklúzie a prístupu

- zabezpečiť prístup k digitálnym technológiám pre všetkých žiakov,
- podporovať žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- eliminovať digitálnu nerovnosť.

Riadenie a administratíva školy

- digitalizácia školskej dokumentácie,
- elektronická komunikácia s rodičmi,
- podpora profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov,
- využívanie dát na zlepšenie kvality vzdelávania,
- využívanie dát na riadenie školy.

Bezpečnosť a ochrana údajov

Škola kladie dôraz na:

- ochranu osobných údajov v súlade s legislatívou,
- bezpečné používanie digitálnych technológií učiteľmi aj žiakmi,
- prevenciu kyberšikany a rizikového správania,
- etické využívanie digitálneho obsahu.

Kybernetická bezpečnosť v stratégii školy

- Strategickým cieľom školy je rozvíjať u žiakov schopnosť bezpečne, zodpovedne a kriticky používať digitálne technológie. Zákaz mobilných telefónov u nás na škole podporujeme.
- Konkrétne opatrenia vo vyučovaní: zaradené témy: silné heslá, ochrana účtov, phishing a podvody, ochrana osobných údajov (GDPR), digitálna stopa. Venujeme sa modelovým situáciám („čo by si robil keby...“), diskutujeme.
- Škola má nastavené pravidlá používania EduPage, školenia učiteľov.

12. UMEĽÁ INTELIGENCIA V STRATEGICKOM PLÁNE

Východiská a vízia

Základná škola implementuje umelú inteligenciu (AI) do výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s národným dokumentom Plán zodpovedného využívania AI vo vzdelávaní (2025–2027).

Cieľom je pripraviť žiakov na život v digitálnej spoločnosti, v ktorej AI predstavuje bežnú súčasť každodenného života, a zároveň zabezpečiť jej bezpečné, etické a zodpovedné využívanie.

Škola vychádza z princípu, že žiakov nestačí pred AI iba chrániť, ale je potrebné ich naučiť jej porozumieť, kriticky ju hodnotiť a efektívne využívať.

Základné princípy využívania AI na škole

1. **Bezpečnosť a ochrana údajov** - žiaci nesmú zadávať osobné údaje do AI nástrojov, využívanie len schválených nástrojov pod dohľadom učiteľa.
2. **Etické a zodpovedné používanie** - AI neslúži na podvádzanie, ale na podporu učenia, kladíme dôraz na autorstvo a správne citovanie.
3. **Kritické myslenie** - žiaci overujú výstupy AI, učia sa identifikovať chyby a nepresnosti.
4. **Rovný prístup** - AI je využívaná na školských zariadeniach (bez potreby mobilov), všetci žiaci majú rovnaké podmienky.

Implementácia AI do vyučovania

Organizačné podmienky školy

Vzhľadom na zákaz používania mobilných telefónov sa AI realizuje:

- prostredníctvom učiteľských zariadení,
- v počítačovej učebni na pc alebo tabletoch,
- prostredníctvom interaktívnej tabule.

Oblasti využitia AI

1. Podpora učenia žiakov

Dôležité je vysvetľovanie učiva primeraným spôsobom, tvorba otázok, testov, úloh, diferenciácia výučby (rôzne úrovne náročnosti).

2. Rozvoj digitálnych kompetencií

Škola kladie dôraz na prácu s informáciami, kritické hodnotenie zdrojov, tvorba digitálneho obsahu.

3. Podpora aktívneho učenia

Škola dbá na projektové vyučovanie, problémové úlohy, diskusie o výstupoch AI.

AI ako súčasť kurikula

Škola postupne začleňuje AI do vyučovania ako prierezovú tému:

Na 1. stupeň - oboznámenie sa s pojmom AI (jednoduché vysvetlenie), rozvoj kritického myslenia (pravda vs. nepravda).

Na 2. stupeň - základy fungovania AI, praktické využitie v predmetoch, etika a bezpečnosť.

Podpora učiteľov

V súlade s národným plánom škola zabezpečuje okrem školenia zamerané na využívanie AI vo vyučovaní, metodické usmernenia pre pedagógov, zdieľanie príkladov dobrej praxe, aj podporu tvorby digitálnych materiálov. Cieľom je, aby učitelia využívali AI ako nástroj na prípravu vyučovania, tvorbu testov a materiálov a individualizáciu výučby.

AI a bezpečnosť

Škola zavádza viaceré pravidlá ako používanie iba overených AI nástrojov, zákaz zadávania osobných údajov, dôsledné poučenie žiakov, dohľad učiteľa pri každej aktivite. AI je zároveň integrovaná do kybernetickej bezpečnosti (napr. riziká dezinformácií, manipulácie).

Riadenie a rozvoj

Škola zabezpečuje postupné zavádzanie AI do vyučovania, sledovanie a vyhodnocovanie využívania, aktualizáciu stratégie podľa vývoja technológií, zapojenie do národných iniciatív a podpory. Súlad s národným plánom zahŕňa využívanie dostupných AI nástrojov, zapojenie do projektov a podpory škôl, sledovanie odporúčaní ministerstva.

Spolupráca a komunikácia

Škola systematicky rozvíja komunikáciu a spoluprácu medzi všetkými účastníkmi výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom digitálnych aj osobných foriem. Na zabezpečenie efektívnej informovanosti využíva najmä platformu EduPage, ktorá slúži na poskytovanie aktuálnych informácií o priebehu vzdelávania, hodnotení žiakov a organizácii života školy, čím umožňuje rodičom priebežne sledovať pokrok svojich detí a aktívne sa zapájať do školského diania.

Škola zároveň podporuje otvorenú komunikáciu s rodičmi a ich zapájanie do aktivít školy prostredníctvom digitálnych oznamov, správ a elektronickej žiackej knižky, ako aj organizovaním spoločných podujatí a workshopov.

V oblasti spolupráce rozvíja partnerstvá s materskými školami, základnými a strednými školami v regióne s cieľom zabezpečiť kontinuitu vzdelávania a zdieľanie skúseností. Táto spolupráca sa realizuje prostredníctvom spoločných vzdelávacích aktivít, projektov, workshopov a metodických stretnutí pedagógov.

Škola podporuje aj spoluprácu pedagogických zamestnancov medzi sebou, výmenu dobrej praxe a zapájanie sa do profesijných komunít, čím vytvára prostredie podporujúce inovácie, digitálne kompetencie a kvalitu vzdelávania.

Hodnotenie a rozvoj stratégie

Škola pravidelne a systematicky vyhodnocuje využívanie platformy EduPage a ďalších digitálnych nástrojov vo výchovno-vzdelávacom procese s cieľom zvyšovať efektivitu a kvalitu digitálneho vzdelávania. Digitálne nástroje využívame ako nástroj na formatívne hodnotenie, vedenie digitálneho portfólia žiaka či online testovanie a poskytovanie spätnej väzby. Pri rozvoji digitalizácie aktívne zohľadňuje potreby pedagogických zamestnancov aj žiakov, pričom kladie dôraz na praktické využitie technológií vo vyučovaní a podporu digitálnych kompetencií. Na základe získaných skúseností a aktuálnych trendov v oblasti digitálnych technológií škola priebežne aktualizuje svoju stratégiu tak, aby reflektovala reálne podmienky školy, jej technické možnosti a smerovanie moderného vzdelávania.

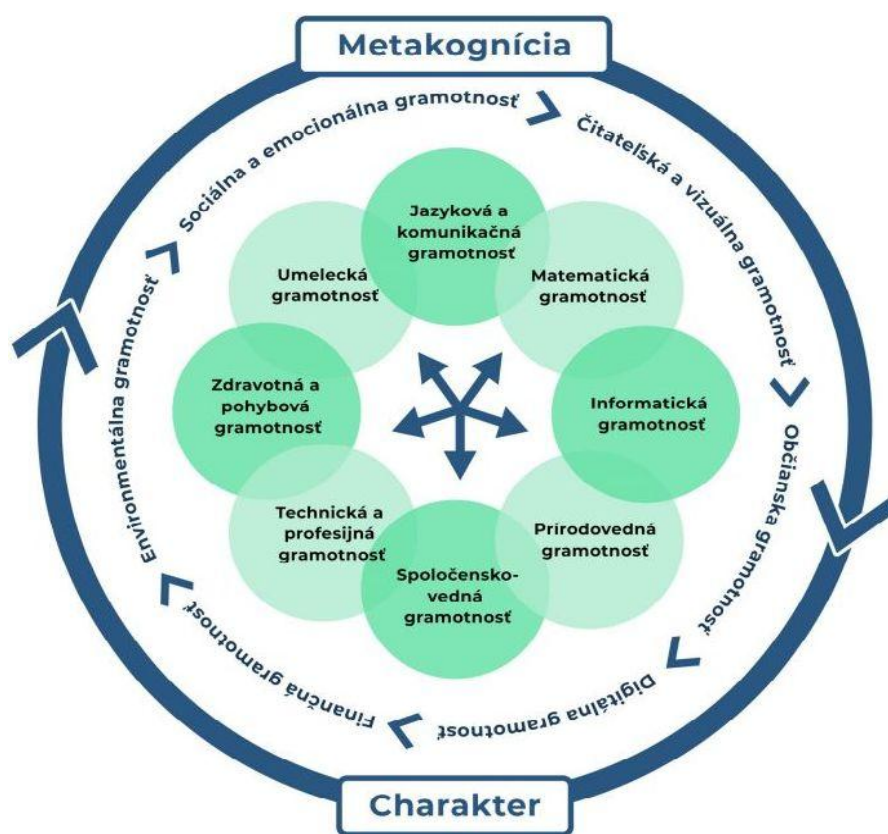
Súčasťou tohto procesu je aj pravidelné dopĺňanie a aktualizácia programu digitálnej transformácie školy v súlade s rámcami DigCompEdu a nástrojom SELFIE, ktoré umožňujú systematicky hodnotiť úroveň digitálnych kompetencií učiteľov a školy ako celku a plánovať ďalší rozvoj na základe získaných dát. Implementácia digitálnej stratégie je dlhodobý proces, ktorý bude pravidelne aktualizovaný v súlade s potrebami školy a legislatívnymi zmenami. Jej úspech závisí od spolupráce vedenia školy, učiteľov, žiakov a rodičov.

13. ROZVOJ GRAMOTNOSTÍ

Základná škola Strážnická, Skalica zabezpečuje systematický rozvoj kľúčových gramotností žiakov v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie a jeho platnými dodatkami. Rozvoj gramotností je integrálnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu vo všetkých vzdelávacích oblastiach, naprieč všetkými cyklami základného vzdelávania.

Škola vytvára podmienky na rozvoj jednotlivých gramotností:

- environmentálna gramotnosť
- sociálna a emocionálna gramotnosť
- čitateľská a vizuálna gramotnosť
- občianska gramotnosť
- digitálna gramotnosť
- finančná gramotnosť

Rozvoj jednotlivých gramotností sa uskutočňuje prostredníctvom aktívnych foriem učenia, riešenia problémových úloh, projektového a bádateľského vyučovania, spolupráce, diskusie, práce s rôznorodými informačnými zdrojmi, využívania digitálnych technológií a prepojenia učenia s reálnymi životnými situáciami.

Pri rozvíjaní gramotností škola uplatňuje princípy inkluzívneho vzdelávania, rešpektuje individuálne vzdelávacie potreby žiakov a podporuje rozvoj kritického myslenia, tvorivosti, zodpovednosti, samostatnosti a celoživotného učenia.

Súčasťou rozvoja gramotností je aj bezpečné, etické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie s dôrazom na ochranu osobných údajov, overovanie informácií, rešpektovanie autorských práv a kritické hodnotenie získaných výstupov.

Rozvoj kľúčových gramotností je plánovaný primerane vývinovým osobitostiam žiakov v jednotlivých vzdelávacích cykloch a zohľadňuje očakávané výstupy Štátneho vzdelávacieho programu.

Úroveň rozvoja gramotností je priebežne monitorovaná a hodnotená prostredníctvom formatívneho hodnotenia, riešenia autentických úloh, projektových prác, pozorovania výkonov žiakov, sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia. Dosiahnutá úroveň gramotností sa prejavuje vo výsledkoch vzdelávania jednotlivých vyučovacích predmetov a v celkovom rozvoji kompetencií žiakov.

14. PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezové témy predstavujú významnú súčasť výchovy a vzdelávania v Základnej škole, Strážnická, Skalica. Ich cieľom je podporovať komplexný rozvoj osobnosti žiakov, prepájať poznatky z jednotlivých vzdelávacích oblastí s praktickým životom a rozvíjať postoje, hodnoty, zručnosti a kompetencie potrebné pre zodpovedný osobný, občiansky a spoločenský život.

Prierezové témy škola realizuje integrovane vo všetkých vzdelávacích oblastiach, vyučovacích predmetoch, projektovom a zážitkovom vyučovaní, účelových cvičeniach, kurzoch, exkurziách, preventívnych aktivitách, záujmovej činnosti a ďalších aktivitách školy. Ich realizácia zohľadňuje vekové a vývinové osobitosti žiakov jednotlivých vzdelávacích cyklov.

V súlade so Štátnym vzdelávacím programom škola zabezpečuje rozvoj týchto prierezových tém:

- osobnostný a sociálny rozvoj
- výchova k občianstvu
- environmentálna výchova
- mediálna výchova
- multikultúrna výchova
- regionálna výchova a ľudová kultúra
- dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- ochrana života a zdravia

Pri realizácii prierezových tém škola podporuje aktívne učenie, kritické myslenie, spoluprácu, rešpektovanie ľudských práv, demokratických hodnôt, zdravého životného štýlu, ochranu životného prostredia, bezpečné správanie a zodpovedné využívanie digitálnych technológií a umelej inteligencie v súlade s platným Štátnym vzdelávacím programom a jeho dodatkami.

Napĺňanie cieľov prierezových tém je priebežne monitorované a vyhodnocované ako súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, školských projektov, preventívnych programov a ďalších aktivít školy. Dosiahnuté výsledky sa premietajú do rozvoja kľúčových kompetencií a gramotností žiakov a sú predmetom priebežného hodnotenia a autoevalvácie školy.

Prehľad realizácie prierezových tém a kľúčových gramotností je v prílohe č. 3

15. VNÚTORNÝ SYSTÉM HODNOTENIA A AUTOEVALVÁCIA ŠKOLY

Vnútorný systém hodnotenia a autoevalvácia školy tvoria jednotný systém zabezpečovania kvality v Základnej škole, Strážnická, Skalica. Ich cieľom je systematicky monitorovať, hodnotiť a zlepšovať kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu, plnenie cieľov Školského vzdelávacieho programu a podmienky pre vzdelávanie každého žiaka. Systém vychádza zo školského zákona, Štátneho vzdelávacieho programu a princípov objektívnosti, transparentnosti, partnerstva a neustáleho zlepšovania.

Ciele

- overovať plnenie cieľov Školského vzdelávacieho programu,
- monitorovať kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu,
- podporovať rozvoj kľúčových kompetencií, gramotností a prierezových tém,
- hodnotiť účinnosť podporných opatrení,
- podporovať profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov,
- získavať spätnú väzbu od žiakov, zákonných zástupcov a partnerov školy,
- prijímať opatrenia na ďalší rozvoj školy.

Oblasti hodnotenia a autoevalvácie

Oblasť	Čo sa hodnotí	Nástroje	Frekvencia	Zodpovednosť
Výsledky vzdelávania	prospech, pokrok žiakov, súťaže, testovania	analýza výsledkov, pedagogická dokumentácia	štvrtročne	riaditeľ, zástupcovia, každý PZ a OZ
Kvalita vyučovania	metódy práce, diferenciacia, formatívne hodnotenie, digitálne technológie	hospitácie, vzájomné hospitácie, analýza príprav	priebežne	vedenie školy, každý PZ a OZ
Podporné opatrenia	účinnosť podpory, inklúzia	ŠPT, konzultácie, dokumentácia	priebežne	ŠPT, vedenie školy, PZ a OZ
Školská klíma	bezpečnosť, wellbeing, vzťahy	dotazníky, rozhovory, pozorovanie	1 × ročne	vedenie školy
Spolupráca s rodičmi	komunikácia, partnerstvo	ankety, rodičovské stretnutia	priebežne 3x ročne	triedni učitelia, vedenie
Plnenie ŠkVP	ciele, gramotnosti, prierezové témy	analýza dokumentácie, hospitácie, autoevalvácia	štvrtročne	vedenie školy, koordinátori vzdelávacích oblastí

Autoevalvácia školy

Autoevalvácia predstavuje systematické sebahodnotenie školy založené na pravidelnom zhromažďovaní, analyzovaní a vyhodnocovaní údajov o kvalite výchovy a vzdelávania. Na procese sa podieľajú vedenie školy, pedagogickí a odborní zamestnanci, metodické

združenia, predmetové komisie, školský podporný tím, žiaci, zákonní zástupcovia a partneri školy. Výsledky autoevalvácie sú prerokúvané v pedagogickej rade a využívajú sa pri plánovaní ďalšieho rozvoja školy.

Využitie výsledkov

Výsledky vnútorného systému hodnotenia a autoevalvácie slúžia na aktualizáciu Školského vzdelávacieho programu, plánovanie profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov, plán hospitačnej činnosti, prijímanie podporných opatrení, tvorbu plánu práce školy, skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu a strategické riadenie školy. Vnútorný systém hodnotenia školy tvorí neoddeliteľnú súčasť systému zabezpečovania kvality Základnej školy Strážnická, Skalica. Škola priebežne vyhodnocuje jeho účinnosť a podľa potrieb ho aktualizuje s cieľom zabezpečiť kvalitné, inkluzívne a moderné vzdelávanie v súlade s požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu.

16. BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA

Základná škola Strážnická, Skalica zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a zdraví vyhovujúcom prostredí v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ochranu pred požiarmi, ochranu verejného zdravia a výchovu a vzdelávanie.

Škola vytvára podmienky na ochranu života a zdravia žiakov a zamestnancov školy. Pri organizovaní výchovno-vzdelávacieho procesu zabezpečuje prevenciu rizík, bezpečné pracovné podmienky a prijíma opatrenia na predchádzanie školským úrazom a mimoriadnym udalostiam.

Žiaci sú preukázateľne poučení o pravidlách bezpečnosti a ochrany zdravia na začiatku školského roka, pred činnosťami so zvýšeným rizikom a pred všetkými aktivitami organizovanými mimo priestorov školy, najmä exkurziami, vychádzkami, školami v prírode, lyžiarskymi a plaveckými výcvikmi, športovými aktivitami a účelovými cvičeniami.

Škola pravidelne kontroluje bezpečnosť priestorov, technického vybavenia, učebných pomôcok a pracovísk. Pri praktických činnostiach, laboratórnych prácach, telesnej a športovej výchove postupuje podľa platných právnych predpisov a interných smerníc školy.

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je rozvíjanie povedomia žiakov o ochrane zdravia, bezpečnom životnom štýle, prevencii rizikového správania, ochrane duševného zdravia, bezpečnom pohybe v cestnej premávke, bezpečnom používaní digitálnych technológií a zásadách poskytovania prvej pomoci primerane veku žiakov.

Škola spolupracuje pri zabezpečovaní bezpečnosti a ochrany zdravia so zákonnými zástupcami, školským podporným tímom, poradenskými zariadeniami, zriaďovateľom a ďalšími odbornými inštitúciami. Dodržiavanie pravidiel bezpečnosti a ochrany zdravia je priebežne monitorované a vyhodnocované vedením školy s cieľom prijímať preventívne opatrenia a neustále zvyšovať úroveň bezpečnosti školského prostredia.

17. ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ KLUBKÁČIK

Výchovný program vymedzuje základné požiadavky štátu na poskytovanie výchovy a vzdelávania v školskom klube detí. Predstavuje štátom vymedzené ciele a obsah výchovy a vzdelávania v súlade s aktuálnymi požiadavkami na zabezpečenie komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa s akcentom na výchovnú činnosť, zohľadňuje ciele a princípy výchovy v čase mimo vyučovania, výchovy vo voľnom čase a neformálnej výchovy a vzdelávania. Výchovný program prispieva k formovaniu osobnosti dieťaťa v úzkej spolupráci so školou a rodinou dieťaťa, podporuje napĺňanie obsahovej dimenzie výchovy mimo vyučovania, čím vytvára predpoklady plnohodnotnej prípravy detí na život, na autonómne plánovanie a realizáciu výchovy a vzdelávania v školskom klube detí.

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

ŠKD zabezpečuje:

- záujmovú činnosť pre deti podľa nášho výchovného programu
- zabezpečovať prípravu na vyučovanie
- rozvíjať záujmy detí pestrou a mnohostrannou činnosťou
- oddych v čase mimo vyučovania

ŠKD má osem oddelení, deti sú rozdelené spravidla podľa ročníkov, prípadne zmiešané skupiny maximálne 2 ročníkov. Všetky oddelenia sú umiestnené v triedach I. stupňa. Pre spestrenie našej činnosti využívame telocvičňu, ihriská, dopravné ihrisko, prírodnú triedu v átriu školy, knižnicu, počítačové učebne a novo vybudované oddychové zóny.

ŠKD navštevujú deti zo Skalice a okolitých obcí.

Veľkej obľube sa tešia dlhodobé projekty:

- kultúrne programy (imatrikulácia prvákov, Jeseň - pani bohatá, príde k nám Mikuláš, Vianočná besiedka, karneval, besiedka ku Dňu rodiny)
- ekologické programy (brigády pri úprave okolia školy, Deň zeme, zberové podujatia, Zachráňme našu Zem, školy v prírode)
- športové programy (dopravné súťaže, športové súťaže na školskom dvore, hľadanie pokladu, zábavné atrakcie, turnaje vo futbale a vybíjanej)

Jedným z cieľov je rozvíjať spoluprácu s rodičmi (účasť a pomoc na našich podujatiach), triednymi učiteľmi (predávanie informácií o deťoch) a materskými školami, zápis prvákov, Deň otvorených dverí, programy a darčeky pre deti z materských škôl.

Informácie o činnosti možno nájsť na webovej stránke našej školy www.3zsskalica.sk

Ciele ŠKD

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania
- rozvíjať spôsobilosti, oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu
- podporovať inkluzívny a indivizualizovaný (diferencovaný, personalizovaný/ prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri spoznávaní sveta okolo seba
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami /partnermi/ podieľajúcich sa na výchove
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole
- rozvíjať záujmy a naplňovať novo-vynárajúce potreby súčasných detí
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie
- viesť deti k zmysluplnému využívaniu voľného času, poskytovať im dostatok námetov na trávenie voľného času
- nadväzovať na Školský vzdelávací program, ktorý vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu, aplikovať jednotlivé vzdelávacie oblasti, prierezové témy nenásilnou, hravou formou do programu ŠKD
- formovať dobrého, múdreho, aktívneho, šťastného a zodpovedného človeka
- naplňovať potreby dieťaťa, byť v kontakte s rovesníkmi, viesť ich k správnejmu odpočinku, rekreácii a zábave, čo sa odráža v študijných a pracovných návykoch
- chrániť svoje zdravie, chrániť životné prostredie
- zaradiť prvky environmentalistiky
- zvyšovať telesnú zdatnosť detí
- dbať na rozvoj aktivity, zručnosti, tvorivosti
- nájsť si svoje miesto v kolektíve
- získavať deti pestrou a mnohostrannou činnosťou
- organizovať spoločenské zábavné popoludnia
- záujmovú činnosť orientovať na medzilidské vzťahy – pestovať u detí priateľstvo, toleranciu, kolektívne cítenie, povzbudzovať ich a pestovať úprimnosť, česťnosť
- predstaviť výsledky práce na verejnosti – verejné vystúpenia, výstavky prác, darčeky, TV, publikačná činnosť
- vytvárať podmienky na rozvoj tvorivosti
- rozvíjať poznatky získané v škole, rozvíjať svoje nadanie, talent, získavať zručnosti, výchovnú činnosť zamerať na poznávanie, tvorbu a ochranu životného prostredia, na poznanie obce a regiónu
- venovať sa aktivitám v prírode
- zvyšovať podiel samostatnej práce dieťaťa, motivovať ho k aktívnej účasti na svojom rozvoji

Zameranie ŠKD

Úlohou klubu je rozvoj kolektívneho cítenia u detí, možnosť začleniť sa svojou aktivitou do kolektívu, rozvoj sebakontroly, viesť deti ku kamarátskemu vzťahu, nepodceňovať iných. Úlohou nášho klubu je zvyšovať telesnú zdatnosť detí formou športových súťaží, turnajov, branných a dopravných hier, olympiád. Zameriavame sa i na poznávanie prírody, ochranu životného prostredia – vychádzky, zberové podujatia, kvízy, súťaže, výtvarné podujatia s ekologickým zameraním a zhotovením výstavy prác.

K špecifickým aktivitám u nás patria celoklubové spoločenské podujatia pre všetky deti nášho ŠKD, ktoré sú sprístupnené aj rodičom detí. Na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa organizujeme pobyty detí v prírode, výlety a noc v ŠKD.

Výchovný program nášho ŠKD vychádza zo všeobecných cieľov a princípov výchovy a vzdelávania (zákon 245/2008), z kľúčových kompetencií žiaka základnej školy a z vlastnej koncepcie. Preferujeme rozvoj samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie a za svoje konanie, aktívne využívanie voľného času a zmysluplný rozvoj osobnosti. Režim dňa v ŠKD zohľadňuje striedanie činností, pričom rešpektuje najmä potrebu detí na oddych, relaxáciu, osobnostný rozvoj, uspokojovanie záujmov a pokoj pri vypracovávaní školských úloh.

Kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti chceme ďalej zvyšovať:

- zlepšením materiálnych podmienok na realizovanie záujmovej činnosti
- orientovaním vzdelávania vychovávateľov na problematiku ochrany detských a ľudských práv a predchádzanie všetkým formám diskriminácie a intolerancie

17.1. Výchovno-vzdelávacia činnosť

Výchovno-vzdelávacie činnosti smerujú k rozvíjaniu osobnosti dieťaťa, prípadne k utváraniu nových zručností a vedomostí dieťaťa. Preferujeme individuálny prístup, uplatňovanie zážitkových aktivizujúcich metód a foriem práce, aplikovanie humanistickej výchovy, využívanie moderných IKT, úzku spoluprácu s rodinou dieťaťa, spoluprácu s vyučujúcimi, kontinuálne vzdelávanie vychovávateľov.

Úlohou pedagogickej práce je rešpektovanie požiadaviek pedagogiky voľného času. Je to súhrn zručností, schopností, vedomostí a postojov, ktoré deti získavajú počas niekoľkoročnej dochádzky do ŠKD. Prelínajú sa všetkými záujmovými činnosťami.

- pedagogické ovplyvňovanie voľného času – ponuka nových atraktívnych činností, motiváciu zmeny prostredia, úspešnosť detí pri činnostiach
- dobrovoľnosť – činnosti vykonávať dobrovoľne na základe motivácie
- zaujímavosť a zaujímavosť – ponuka záujmových činností odlišných od vyučovania
- aktivita – uplatnenie a úspešnosť všetkých detí
- citovosť a citlivosť – podporovať kladné emócie, prekonávanie prekážok
- priestor k seberealizácii – uplatnenie schopností a talentu, objavovanie samého seba, vytváranie sociálnych kontaktov

Výchova dieťaťa a jeho práva v školskom klube

1. Výchova k učeniu

- povzbudzujeme zvedavosť a záujem detí o nové informácie
- dieťa sa učí s chuťou

- brainstormingom umožňujeme deťom vyjadriť a realizovať ich vlastné a vhodné nápady
- prostredníctvom hier a dramatizácií vedieme deti k sebahodnoteniu
- kladie si otázky a hľadá ich odpoveď
- aktívne sa zúčastňuje didaktických hier
- využívanie počítačovej učebne, používa internet
- motivujeme deti k účasti na vedomostných súťažiach

2. Komunikačné schopnosti

- povzbudzujeme deti ku vhodnej komunikácii so spolužiakmi, vychovávateľmi a inými ľuďmi v ŠKD aj mimo neho (dieťa je schopné vyjadriť svoje myšlienky, názory a poznatky ústnym prejavom)
- zapájanie sa do diskusie
- vysvetľujeme deťom význam otvorenej kultúrnej komunikácie
- asertivita
- vypočuje sa opačný názor
- pomáhanie deťom samostatne riešiť jednoduché konflikty
- povzbudzujeme priateľské vzťahy v oddelení aj medzi oddeleniami v ŠKD

3. Sociálne schopnosti

- individuálnym prístupom vedieme deti k rešpektovaniu školského poriadku
- deti sa učia pomáhať si navzájom
- učia sa zvládať jednoduché stresové situácie, vlastným postupom riešiť jednoduché konflikty
- v hrách učíme deti základom empatie
- v spoločných podujatiach, súťažiach, hrách vytvárame situácie, ktoré deti učia tvoriť kvalitné medziludské vzťahy (spoločné riešenie problémov), poskytnú pomoc, alebo pomoc privolá
- učí sa uvedomiť si potreby ostatných detí

4. Pracovné schopnosti

- motivujeme deti k samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie
- realizujeme pracovné činnosti v ktorých si deti môžu osvojiť, alebo rozvinúť jednoduché manuálne zručnosti potrebné pre praktický život
- kultivuje svoju vytrvalosť, plní si svoje povinnosti, prijíma nové informácie a poznatky

5. Demokratický prístup

- čítaním príbehu, sledovaním filmu, diskusiou pomáhame deťom orientovať sa v základných humanistických hodnotách (pravda, zodpovednosť, tolerancia, spolupráca)
- v hrách a vysvetľovaním učíme dieťa poznať a domáhať sa svojich práv kultúrnou formou (rešpektovanie práv a slobôd iných osôb)
- vysvetľujeme deťom význam spolužitia s inými kultúrami

- rozhovorom, diskusiou, vychádzkami, exkurziami vedieme deti k prirodzenej hrdosti na kultúrne a historické pamiatky, zvyky a tradície
- učíme deti uvedomovať si potrebu prijatia zodpovednosti za svoje správanie (školský poriadok a poriadok ŠKD)
- prejavovať úctu k rodičom a starším osobám

6. Kultúrne schopnosti a porozumenie

- vysvetľujeme deťom základné zásady spoločenskej etikety, aktivizujeme a trénujeme ich k aplikácii v ich každodennom živote
- aktívne sa zapájať do kultúrneho života (imatrikulácia, Vianočná besiedka, zápis do prvého ročníka, úcta k starším, Deň otvorených dverí, Deň Zeme)
- rozlišovať kultúrne a nekultúrne správanie
- motivujeme deti k aktívnemu vytváraniu kultúrneho prostredia
- spoznávať kultúrne pamätihodnosti regiónu
- vychádzkami, kreslením, diskusiou poskytujeme deťom informácie o iných kultúrach a kultúrnych tradíciách a náboženstvách, vedieme deti k náboženskej tolerancii

Dosahovanie stanovených cieľov budeme zabezpečovať individuálnym prístupom, preferovaním zážitkových metód a foriem práce, aplikovaním humanistickej výchovy, úzkou spolupracou s vyučujúcimi, s rodinou dieťaťa a vytváraním pozitívnej emocionálnej klímy v oddelení a v ŠKD. K upevňovaniu jednotlivých kompetencií bude prichádzať postupne, rôznym tempom v priebehu celého výchovného cyklu.

Konkrétne schopnosti vychovávateľa vo výchovnej činnosti

- má kladný vzťah k deťom, ktorý dokáže prejavovať
- pomáha položiť základy pre celoživotné vzdelávanie a schopnosť jednat' v duchu základných ľudských a etických hodnôt
- predáva nové informácie
- rozvíja zdravé sebavedomie, sebaistotu, schopnosť byť sám sebou
- pomáha využívať nové poznatky v praktických činnostiach
- vedie deti k práci v kolektíve
- dáva deťom priestor na vyjadrenie vlastného názoru
- podporuje a rozvíja prirodzenú zvedavosť dieťaťa, chuť objavovať i odvahu prejsť sa a ukázať, čo všetko zvládne
- pomáha nájsť rôzne spôsoby a varianty riešenia problému
- vedie deti k dodržiavaniu pravidiel slušného správania
- vedie deti k zodpovednosti za svoje rozhodnutia a k objektívnemu hodnoteniu svojich činov
- rozvíja schopnosť počúvať druhých, porozumieť a vhodne reagovať
- vedie deti k prijímaniu neúspechu a motivuje k opakovanému riešeniu iným spôsobom
- je iniciátorom a sprievodcom dieťaťa pri činnostiach, ktoré motivuje
- prebúda v deťoch aktívny záujem o okolie, sociálne kontakty, chuť pozeráť sa okolo seba a vnímať podnety

17.2. Formy výchovy a vzdelávania

Dochádzka dieťaťa do ŠKD je pravidelná alebo nepravidelná, počas plnenia povinnej školskej dochádzky v primárnom vzdelávaní základnej školy. Výchovu mimo vyučovania v ŠKD uskutočňujeme poldennou formou týždenného, zvyčajne štvorročného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia v čase pred a po pobyte dieťaťa na vzdelávaní v škole v oddelení ŠKD, v ktorom je najviac 26 detí. Výchovu mimo vyučovania realizujeme pravidelnými, priebežnými a príležitostnými činnosťami v oddelení alebo v rámci ŠKD.

Pravidelná výchovná a vzdelávacia činnosť – zahrňuje celodennú pravidelnú činnosť v oddeleniach ŠKD podľa ŠVP, činnosť prebieha denne od 6:00 hod. do 8:00 hod. a od 11:35 hod. do 16:00 hod.

Príležitostná výchovná a vzdelávacia činnosť – zahrňuje návštevy divadelných a filmových predstavení, exkurzie, výstavy, besedy, športové podujatia, besiedky, karneval, Deň Zeme, zábavné popoludnia.

Spontánne činnosti – táto činnosť je vedená pod dozorom vychovávateľa tak, aby sa tu mohlo dieťa realizovať a prejsť, rozhodnúť o svojej činnosti – ranný klub, oddychová a rekreačná činnosť alebo pobyt vonku.

Oddychová a rekreačná činnosť – je na relax a oddych po dopoludňajšom vyučovaní, na odstraňovanie psychickej únavy, pestovanie sebadisciplíny, otužovanie a upevňovanie zdravia. Predstavuje dôležitú časť náplne voľného času, vychovávateľ ju zaraďuje najčastejšie poobede alebo podľa potreby kedykoľvek v priebehu dňa (delená hodina). Pri menších deťoch má základný charakter rekreačnej činnosti vychádzka, staršie deti voľné rozhovory. Platí tu princíp dobrovoľnosti. Činnosti slúžia na odstránenie únavy detí z vyučovania a na odreagovanie sa od školských povinností. Majú aj náročnejší charakter v rekreačnej činnosti, pretože ide o telovýchovné činnosti ako napríklad turistika, šport a pod. Tiež sem zahŕňame jednoduchú manuálnu činnosť, ktorá by mala prebiehať vonku a nie v uzavretom priestore.

Záujmová činnosť – nasleduje po oddychovej a rekreačnej činnosti, prispieva k uspokojovaniu detských potrieb, k rozvíjaniu ich schopností a zručností. Je hlavnou a najdôležitejšou súčasťou obsahu výchovy detí mimo vyučovania a má nezastupiteľnú úlohu pri vytváraní hodnotovej orientácie človeka. Vychovávateľ sa snaží urobiť činnosť pestrú a zaujímavú aby u detí vzbudil záujem a snaží sa ho i naďalej rozvíjať v oddelení ŠKD.

Príprava na vyučovanie – zameriava sa na nácvik a postupné ovládanie samostatnej práce, systematickej a pravidelnej prípravy, grafickej úprave písma pri vypracovávaní domácich úloh. Vychovávateľ sem zaraďuje aj didaktické hry, ktoré hravou formou precvičujú učivo. Zaraďujeme ju medzi povinné činnosti, pretože je to činnosť súvisiaca s plnením školských povinností. Formy práce sú samozrejme odlišné od foriem uplatňovaných vo vyučovaní.

Samoobslužná činnosť – vykonáva sa pri každej činnosti, je to uplatnenie detskej aktivity, iniciatívy, tvorivosti a zameriava sa na starostlivosť o osobnú hygienu a hygienu

prostredia, pracuje sa na rozvoji celej osobnosti dieťaťa a prispieva sa k rozvoju telesnej, mravnej, pracovnej a etickej výchovy. Podstatnou úlohou je pozorovanie zmien v správaní detí aby nedochádzalo k fyzickému alebo psychickému týraniu detí a šikanovaniu. Prevenciou pred týmito javmi je výtvarná forma a forma rozhovoru.

Vychovávateľky uplatňujú predovšetkým zážitkové, aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce, spolupracujú s rodinou dieťaťa a s pedagogickými zamestnancami školy. Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania v ŠKD je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia aktivita v oddelení ŠKD.

Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v školskom klube detí je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk, ktorý je súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti aj komunikácia v štátnom – slovenskom jazyku.

17.3. Tematické oblasti výchovy ŠKD

Tematické oblasti výchovy reprezentujú odporúčaný obsah pre výchovno-vzdelávaciu a záujmovú činnosť v školskom klube detí. Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy boli adaptované vo vzťahu k požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí, ako aj trendom vo svete vzdelávania, ako sú digitalizácia, informatizácia, inklúzia, diferenciacia, individualizácia a iné.

Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Netvorí uzatvorený celok, ale otvorenú obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania.

17.4. Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

Hlavnou činnosťou v ŠKD je nenáročná záujmová činnosť zameraná na prípravu na vyučovanie a na uspokojovanie a rozvíjanie záujmov detí v čase mimo vyučovania, ďalej na oddychovú a relaxačnú činnosť. Tematické oblasti výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Výchova a vzdelávanie mimo vyučovania sa v ŠKD realizuje v týchto tematických oblastiach výchovy:

- komunikácia a práca s informáciami
- sebarozvoj a svet práce
- zdravie a subjektívna pohoda
- spoločnosť a príroda
- kultúra a umenie

Tematické oblasti v sebe zároveň obsahujú ďalšie oblasti výchovy: rozumovú, mravnú, ekologickú, dopravnú a výchovu k rodičovstvu. Výchovno-vzdelávací proces sa realizuje tak, že sa obsah jednotlivých činností aplikuje integrovane vo viacerých výchovných oblastiach a v záujmovej činnosti naraz, čo umožní komplexnejší rozvoj osobnosti detí.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania. Ich plnenie sa bude dosahovať realizovaním špecializovanejších a konkrétnejších cieľov v jednotlivých tematických oblastiach výchovy a aktivitách. V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám

výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovného programu. Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania. V školskom klube detí sa realizuje najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie.

1. Komunikácia a práca s informáciami

Sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami.

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať samostatnosť v príprave na vyučovanie
- rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa
- získavať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov
- osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, objavovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia
- vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí
- vyjadrovať svoje myšlienky v matematickom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu
- aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov
- používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečného internetu a online prostredia / dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom/
- rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania
- osvojovať si komunikačnú etiku
- využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu

2. Sebarozvoj a svet práce

Tematická oblasť výchovy je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce. Tematická oblasť výchovy sa zameriava na personalizáciu, sebadôveru, sebapoznávanie, manažment času, mäkké zručnosti, riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať.

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- spolurozhodovať o živote v skupine
- rozvíjať základy zručností sebahodnotenia, sebariadenia, sebamotivácie
- prejavovať úctu k rodičom, starším osobám
- prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím
- pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd
- posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti
- kultivovať kultúrne návyky a vyjadrovanie sa

- vyjadrovať svoj názor
- využívať všetky dostupné formy komunikácie
- rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní sa
- vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty, osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity
- prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba
- zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti
- aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa
- využívať vlastné záujmy na podporu seberealizácie a voľby povolania
- aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny
- nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti
- byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu
- poskytnúť pomoc alebo pomoc privolať

3. Zdravie a subjektívna pohoda

Súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb.

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy,
- dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami,
- získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime,
- využívať svoje osobné záujmy na vlastnú seberealizáciu a relaxáciu,
- využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti,
- mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením,
- získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
- upevňovať hygienické zásady, návyky základných seba obslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
- prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
- získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
- nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.
- kultivovať základné hygienické návyky
- rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom
- pochopiť význam pravidelného pohybu a cvičenia
- pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy
- poznať základné princípy zdravého životného štýlu
- rozvíjať športový talent a schopnosti

4. Spoločnosť a príroda

V tejto tematickej oblasti sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda.

Tematická oblasť výchovy sa zameriava na hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené / vylúčené/ skupiny. Inkluzívny prístup k životu, medzil'udské vzťahy, globálne problémy ľudstva

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia,
- rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia,
- utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti,
- upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu,
- diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach / napr. youtuberi, influeceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami/,
- aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami
- demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu,
- rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie,
- zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľných aktivít.

5. Kultúra a umenie

Je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Tematická oblasť je zameraná na kultúrne dedičstvá, rozmanitosť a vplyv iných kultúr, národnú hrdosť, vlastenectvo, Slovensko – moja krajina, náboženstvá, národnostné menšiny, umenie / výtvarné, hudobné, literárno-dramatické, sebavyjadrenie cez umenie.

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí
- rozvíjať základy vzťahu k umeniu
- rozvíjať talent a špecifické schopnosti
- rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností
- prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickej úprave prostredia
- podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí v oddelení
- objavovať krásu v bežnom živote
- aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávanie sveta pri vlastnom zážitku a skúsenosti
- nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti

- využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie
- prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia
- využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku
- vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti
- rozvíjať poznanie seba ako euroobčania v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Návrhy aktivít ŠKD v tematických oblastiach sú v prílohe č. 4.

18. ZÁVER

Školský vzdelávací program Základnej školy, Strážnická 1, Skalica predstavuje ucelený a premyslený rámec výchovno-vzdelávacej činnosti, ktorý vychádza z princípov nového kurikula a reflektuje potreby súčasnej spoločnosti i špecifiká regiónu Záhoria. Je koncipovaný tak, aby prepájal tradície kvalitného vzdelávania s modernými pedagogickými prístupmi, inovatívnymi metódami a dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií pre 21. storočie.

Program nadväzuje na jasne formulovanú víziu školy, jej hodnoty a strategické ciele a vytvára podmienky pre harmonický, všestranný a individuálne prispôsobený rozvoj každého žiaka. Dôraz na aktívne a zmysluplné učenie, inklúziu, wellbeing, environmentálnu zodpovednosť, digitálne a technické zručnosti, ako aj rozvoj kritického a tvorivého myslenia prispieva k tomu, že žiaci sú vedení k samostatnosti, zodpovednosti a pripravenosti na život v dynamicky sa meniacej spoločnosti.

Silnou stránkou programu je prepojenie vzdelávania s reálnym životom, využívanie praktických foriem učenia, moderného materiálno-technického vybavenia, digitálnych technológií, outdoorového vzdelávania a autentického školského prostredia. Projekty, ako sú Jedlý park, prírodná trieda, technické dielne, robotika či ďalšie environmentálne a rozvojové aktivity, podporujú zážitkové učenie, spoluprácu, tvorivosť a budovanie pozitívneho vzťahu k prírode, technológiám i udržateľnému spôsobu života.

Pedagogický kolektív zohráva kľúčovú úlohu pri naplňaní cieľov školského vzdelávacieho programu ako sprievodca, facilitátor a partner v procese učenia. Neoddeliteľnou súčasťou úspešnej realizácie programu je aktívna spolupráca so zákonnými zástupcami, zriaďovateľom, miestnou komunitou a partnerskými organizáciami.

Uvedomujeme si, že prvý cyklus vytvára základy celoživotného vzdelávania. Preto kladieme dôraz na rozvoj prirodzenej zvedavosti, schopnosti spolupracovať, kriticky premýšľať a postupne preberať zodpovednosť za vlastné učenie. Formatívne hodnotenie podporuje individuálny pokrok každého žiaka, posilňuje jeho vnútornú motiváciu a vytvára bezpečné prostredie, v ktorom je chyba prirodzenou súčasťou učenia.

Realizáciou školského vzdelávacieho programu chceme rozvíjať školu ako otvorené, moderné a podnetné miesto, v ktorom sa prepájajú kvalitné vzdelávanie, skúsenosť, tvorivosť, technológie, vzťah k prírode a rešpekt k človeku. Školský vzdelávací program preto nevnímame ako formálny dokument, ale ako živý nástroj rozvoja školy, ktorý bude pravidelne hodnotený, aktualizovaný a prispôbovaný potrebám žiakov, skúsenostiam pedagogických zamestnancov i ďalšiemu vývoju vo vzdelávaní.

Naším cieľom je vytvárať školu, v ktorej sa deti neučia pre školu, ale pre život – školu, v ktorej môžu objavovať, tvoriť, spolupracovať a postupne vyrastať na sebavedomých, zodpovedných, empatických a hodnotovo ukotvených ľudí pripravených aktívne sa podieľať na živote spoločnosti.

Školský vzdelávací program je živý a otvorený dokument, ktorý bude priebežne hodnotený, reflektovaný a aktualizovaný v súlade s potrebami žiakov, skúsenosťami pedagogických zamestnancov a aktuálnymi trendmi vo vzdelávaní. Jeho cieľom je nielen odovzdávať vedomosti, ale predovšetkým formovať osobnosti žiakov – sebavedomých, empatických, hodnotovo ukotvených a pripravených aktívne sa podieľať na živote spoločnosti.